



ΚΕΙΜΕΝΑ ΠΟΥ ΕΓΚΡΙΘΗΚΑΝ

P8_TA(2018)0517

Σύσταση της Διευκόλυνσης «Συνδέοντας την Ευρώπη» *I**

Τροπολογίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 12ης Δεκεμβρίου 2018 στην πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη σύσταση της διευκόλυνσης «Συνδέοντας την Ευρώπη» και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1316/2013 και (ΕΕ) αριθ. 283/2014 (COM(2018)0438 – C8-0255/2018–2018/0228(COD))¹

(Συνήθης νομοθετική διαδικασία: πρώτη ανάγνωση)

[Τροπολογία αριθ. 1 εκτός αν ορίζεται διαφορετικά]

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΕΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ*

στην πρόταση της Επιτροπής

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) .../... ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για τη σύσταση της διευκόλυνσης «Συνδέοντας την Ευρώπη» και την κατάργηση των
κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1316/2013 και (ΕΕ) αριθ. 283/2014

¹ Το θέμα αναπέμφθηκε για διοργανικές διαπραγματεύσεις στην αρμόδια επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 59 παράγραφος 4 τέταρτο εδάφιο του Κανονισμού (Α8-0409/2018).

* Τροπολογίες: το νέο ή το τροποποιημένο κείμενο σημειώνεται με *έντονους πλάγιους* χαρακτήρες· οι διαγραφές σημειώνονται με το σύμβολο ■ .

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ
ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως τα άρθρα
172 και 194,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής¹,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών²,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Για να επιτευχθεί έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη και να τονωθεί η δημιουργία θέσεων, **και για να τηρηθούν οι μακροπρόθεσμες δεσμεύσεις για απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές**, η Ένωση χρειάζεται σύγχρονες και υψηλών επιδόσεων **πολυτροπικές** υποδομές προκειμένου να διευκολυνθεί η σύνδεση και η ενοποίηση της Ένωσης και όλων των περιφερειών της, **συμπεριλαμβανομένων των απομακρυσμένων, των εξόχως απόκεντρων, των νησιωτικών, των περιφερειακών και των ορεινών περιφερειών της**, ιδίως στους τομείς των μεταφορών, **των ψηφιακών επικοινωνιών** και της ενέργειας. Οι συνδέσεις αυτές αναμένεται ότι θα συμβάλουν στη βελτίωση της ελεύθερης κυκλοφορίας των προσώπων, **συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με μειωμένη κινητικότητα**, των εμπορευμάτων, των κεφαλαίων και των υπηρεσιών. Τα διευρωπαϊκά δίκτυα θα πρέπει να διευκολύνουν τις διασυνοριακές συνδέσεις, να ενισχύσουν την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή και να συνεισφέρουν στη διαμόρφωση

¹ ΕΕ C , της , σ. .

² ΕΕ C , της , σ. .

πιο ανταγωνιστικής **και βιώσιμης** κοινωνικής οικονομίας της αγοράς και στην καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής.

- (2) Σκοπός της διευκόλυνσης «Συνδέοντας την Ευρώπη» («το πρόγραμμα») είναι να επιταχυνθούν οι επενδύσεις στον τομέα των διευρωπαϊκών δικτύων και να μοχλευθεί η χρηματοδότηση τόσο από τον δημόσιο όσο και από τον ιδιωτικό τομέα, παράλληλα δε να ενισχυθεί η ασφάλεια δικαίου και να τηρηθεί η αρχή της τεχνολογικής ουδετερότητας. Το πρόγραμμα θα πρέπει να καταστήσει δυνατή τη δημιουργία συνεργειών μεταξύ των τομέων των μεταφορών, της ενέργειας και της ψηφιοποίησης, ώστε να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα της δράσης της Ένωσης και να βελτιστοποιηθούν οι δαπάνες υλοποίησης.
- (2α) *Το πρόγραμμα πρέπει να συμβάλλει στην προώθηση της εδαφικής προσβασιμότητας και της συνδεσιμότητας όλων των περιοχών της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των απομακρυσμένων, εξόχως απόκεντρων, νησιωτικών, περιφερειακών, ορεινών και διασυνοριακών περιοχών, καθώς και των περιοχών με μειωμένο πληθυσμό και των αραιοκατοικημένων περιοχών.*
- (3) Το πρόγραμμα *θα πρέπει να συμβάλλει επίσης στη δράση της ΕΕ κατά της κλιματικής αλλαγής, και να υποστηρίξει* περιβαλλοντικά και κοινωνικά βιώσιμα έργα και, ανάλογα με την περίπτωση, ενέργειες μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και προσαρμογής σε αυτήν. Συγκεκριμένα, πρέπει να ενισχυθούν η συμβολή του προγράμματος στην επίτευξη των σκοπών και των στόχων της συμφωνίας του Παρισιού, καθώς και οι προτεινόμενοι κλιματικοί και ενεργειακοί στόχοι για το 2030 και ο μακροπρόθεσμος στόχος απαλλαγής από τις ανθρακούχες εκπομπές.
- (3α) *Το πρόγραμμα θα πρέπει να εγγυάται υψηλό επίπεδο διαφάνειας, παρέχοντας πρόσβαση στα σχετικά έγγραφα, ιδίως σε περιπτώσεις που τα έργα επηρεάζουν το περιβάλλον και την ανθρώπινη υγεία. Η διαδικασία αξιολόγησης των έργων θα πρέπει επίσης να λαμβάνει υπόψη κοινωνικά κριτήρια και κριτήρια συνοχής, ιδίως την αποδοχή από τις τοπικές κοινότητες. [Τροπολογία 82]*
- (4) Συνεπώς, ο παρών κανονισμός, αντικατοπτρίζοντας τη σπουδαιότητα της καταπολέμησης της κλιματικής αλλαγής, σύμφωνα με τις δεσμεύσεις της Ένωσης για εφαρμογή της Συμφωνίας του Παρισιού και τη δέσμευση ως προς τους 17 στόχους βιώσιμης ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών, θα πρέπει να ενσωματώσει τη

δράση για το κλίμα και να οδηγήσει σε επίτευξη του στόχου το 25 % των δαπανών του συνολικού προϋπολογισμού να κατευθυνθεί σε στόχους για το κλίμα¹. Οι δράσεις βάσει του παρόντος προγράμματος αναμένεται ότι θα συνεισφέρουν κατά 60 % στο συνολικό χρηματοδοτικό κονδύλι του προγράμματος για τους στόχους που αφορούν το κλίμα, με βάση, μεταξύ άλλων, τους ■ δείκτες του Ρίο: **Οι δαπάνες που αφορούν τις σιδηροδρομικές υποδομές και την υποδομή εσωτερικής ναυσιπλοΐας, τα εναλλακτικά και βιώσιμα καύσιμα για όλους τους τρόπους μεταφοράς, την ενεργειακή απόδοση, τις καθαρές αστικές συγκοινωνίες, τη μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας, την αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας, τα έξυπνα δίκτυα, τις εκπομπές CO₂ από τις μεταφορές, τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, ■ την εσωτερική ναυσιπλοΐα και τις υποδομές φυσικού αερίου θα πρέπει να συμμορφώνονται με τους στόχους για το κλίμα. Σχετικές δράσεις θα προσδιοριστούν κατά τη διάρκεια της εκπόνησης και της εκτέλεσης του προγράμματος και θα επανεξεταστούν στο πλαίσιο των σχετικών διαδικασιών αξιολόγησης και επανεξέτασης. Για να μην καταστούν οι υποδομές ευάλωτες σε ενδεχόμενες μακροπρόθεσμες επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και για να διασφαλισθεί ότι θα περιληφθεί στο σχέδιο οικονομικής αξιολόγησης το κόστος των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που θα προκύψουν από το έργο, τα έργα που θα χρηματοδοτηθούν από το πρόγραμμα πρέπει να είναι ανθεκτικά στην κλιματική αλλαγή σύμφωνα με κατευθυντήριες γραμμές που θα εκπονήσει Επιτροπή κατά τρόπο συνεκτικό με τις κατευθυντήριες γραμμές που έχουν εκπονηθεί για άλλα προγράμματα της Ένωσης, ανάλογα με την περίπτωση. **Σύμφωνα με τους στόχους και τις δεσμεύσεις της Ένωσης ως προς τη μείωση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, το πρόγραμμα ενθαρρύνει τη μετάβαση σε πιο βιώσιμους τρόπους μεταφοράς, όπως οι σιδηροδρομικές μεταφορές, οι καθαρές αστικές συγκοινωνίες, οι θαλάσσιες μεταφορές και οι εσωτερικές πλωτές μεταφορές.****

- (5) Με σκοπό τη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων που ορίζονται στο άρθρο 11 στοιχείο γ) της οδηγίας (ΕΕ) 2016/2284 σχετικά με τη μείωση των εθνικών εκπομπών ορισμένων ατμοσφαιρικών ρύπων, την τροποποίηση της οδηγίας 2003/35/ΕΚ και την κατάργηση της οδηγίας 2001/81/ΕΚ, σχετικά με την αξιοποίηση των κονδυλίων της ΕΕ για την υποστήριξη των μέτρων που λαμβάνονται με σκοπό τη συμμόρφωση προς τους στόχους της παρούσας οδηγίας, θα παρακολουθούνται οι

¹ COM(2018)0321, σελίδα 13.

δαπάνες που σχετίζονται με τη μείωση των εκπομπών ή των ατμοσφαιρικών ρύπων δυνάμει της εν λόγω οδηγίας.

- (6) Ένας σημαντικός στόχος του παρόντος προγράμματος είναι η αύξηση των συνεργειών *και της συμπληρωματικότητας* μεταξύ των τομέων των μεταφορών, της ενέργειας και του ψηφιακού τομέα. Προς τον σκοπό αυτό, *τα προγράμματα εργασιών θα μπορούσαν να* έχουν ως αντικείμενο ειδικά πεδία παρέμβασης, για παράδειγμα όσον αφορά τη συνδεδεμένη και αυτοματοποιημένη κινητικότητα, *τα βιώσιμα* εναλλακτικά καύσιμα, *συμπεριλαμβανομένης της σχετικής υποδομής για όλους τους τρόπους μεταφοράς ή κοινές διασυνοριακές υποδομές, και θα πρέπει να προβλέπουν αυξημένη ευελιξία για τον συνδυασμό της χρηματοδοτικής στήριξης σε αυτούς τους τομείς. Η παροχή της δυνατότητας ψηφιακής επικοινωνίας θα μπορούσε να αποτελέσει αναπόσπαστο μέρος ενός έργου κοινού ενδιαφέροντος στον τομέα της ενέργειας και των μεταφορών.* Το πρόγραμμα θα πρέπει να προβλέπει, σε κάθε τομέα, τη δυνατότητα να θεωρούνται επιλέξιμες ορισμένες *συνεργατικές* συνιστώσες που αφορούν άλλον τομέα, εφόσον η προσέγγιση αυτή βελτιώνει το κοινωνικο-οικονομικό όφελος της επένδυσης. Οι συνέργειες μεταξύ τομέων θα πρέπει να ενθαρρυνθούν με τα κριτήρια ανάθεσης κατά την επιλογή των δράσεων, *καθώς και με την αύξηση της συγχρηματοδότησης.*
- (7) Στις κατευθυντήριες γραμμές για το διευρωπαϊκό δίκτυο μεταφορών (ΔΕΔ-Μ), όπως ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1315/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹ (εφεξής «κατευθυντήριες γραμμές για το ΔΕΔ-Μ»), προσδιορίζονται οι υποδομές του ΔΕΔ-Μ, εξειδικεύονται οι απαιτήσεις που πρέπει να πληροί και προβλέπονται τα μέτρα υλοποίησής του. Στις εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές προτείνεται ιδίως η ολοκλήρωση του κεντρικού δικτύου έως το 2030, με τη δημιουργία νέων υποδομών, καθώς και με ουσιαστική αναβάθμιση και επισκευή των υφιστάμενων υποδομών.

¹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1315/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, περί των προσανατολισμών της Ένωσης για την ανάπτυξη του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών και για την κατάργηση της απόφασης αριθ. 661/2010/ΕΕ (ΕΕ L 348 της 20.12.2013, σ. 1).

- (7α) *Οι δράσεις που συμβάλλουν στην ανάπτυξη έργων κοινού ενδιαφέροντος στον τομέα των μεταφορών, οι οποίες χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα, θα πρέπει να βασίζονται στη συμπληρωματικότητα όλων των τρόπων μεταφοράς για να παρέχονται αποδοτικά, διασυνδεδεμένα και πολυτροπικά δίκτυα, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η συνδεσιμότητα σε ολόκληρη την Ένωση.*
- (8) Για να επιτευχθούν οι στόχοι που καθορίζονται στις κατευθυντήριες γραμμές για το ΔΕΔ-Μ, είναι αναγκαίο να υποστηριχθούν κατά προτεραιότητα *τα ΔΕΔ-Μ που βρίσκονται σε εξέλιξη καθώς και οι διασυνοριακές συνδέσεις, τα σημεία συμφόρησης, οι οριζόντιες προτεραιότητες*, οι ελλείποντες κρίκοι *και οι αστικοί κόμβοι*, κατά περίπτωση, και να διασφαλισθεί ότι οι προβλεπόμενες δράσεις συνάδουν με τα σχέδια έργων για τους διαδρόμους που καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 47 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1315/2013 και με τη συνολική ανάπτυξη του δικτύου όσον αφορά τις επιδόσεις και τη διαλειτουργικότητα.
- (8α) *Σε ορισμένες περιπτώσεις, τα έργα που υλοποιούνται στην επικράτεια ενός κράτους μέλους έχουν ουσιαστικό διασυνοριακό αντίκτυπο και δημιουργούν αξία που υπερβαίνει τα εθνικά σύνορα, επειδή ενισχύουν τη διασυνοριακή συνδεσιμότητα από τη θάλασσα ή επειδή ενισχύουν τη συνδεσιμότητα με την ευρύτερη οικονομία της ενδοχώρας πέραν των εθνικών συνόρων. Τα έργα που έχουν τέτοιο αντίκτυπο θα πρέπει κατά συνέπεια να θεωρούνται διασυνοριακά.*
- (8β) *Προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι εξαιρετικές περιστάσεις λόγω της αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση, πρέπει να προβλεφθεί η συνδεσιμότητα της Ιρλανδίας με την ηπειρωτική Ευρώπη μέσω της τροποποίησης της χάραξης και της σύνδεσης των διαδρόμων ΔΕΔ-Μ με σκοπό την ενσωμάτωση στο ΔΕΔ-Μ των θαλάσσιων συνδέσεων μεταξύ των ιρλανδικών και ηπειρωτικών λιμένων του κεντρικού και του εκτεταμένου δικτύου.*
- (9) Για να ληφθούν υπόψη οι αυξανόμενες ροές μεταφορών και η εξέλιξη του δικτύου, η χάραξη των διαδρόμων του κεντρικού δικτύου, των προκαθορισμένων τμημάτων τους, *καθώς και η χωρητικότητά τους*, θα πρέπει να αναπροσαρμοστούν. Οι εν λόγω αναπροσαρμογές στο κεντρικό δίκτυο δεν θα πρέπει να επηρεάσουν την ολοκλήρωσή του έως το 2030, *θα πρέπει να βελτιώσουν την κάλυψη του εδάφους της ΕΕ από τον* διάδρομο, και θα πρέπει να είναι αναλογικές για να διαφυλαχθεί η

συνοχή και η αποτελεσματικότητα της ανάπτυξης και του συντονισμού των διαδρόμων. Για τον λόγο αυτό, το μήκος των διαδρόμων του κεντρικού δικτύου δεν θα πρέπει να αυξηθεί περισσότερο από 15 %. **Οι εξελίξεις στο εκτεταμένο δίκτυο πρέπει να παρακολουθούνται και να αξιολογούνται προκειμένου να διασφαλίζεται η καταλληλότητα των τμημάτων.**

- (10) Είναι αναγκαίο να προωθηθούν **δημόσιες και ιδιωτικές** επενδύσεις για έξυπνη, **διαλειτουργική**, βιώσιμη, **πολυτροπική**, ασφαλή, προστατευμένη και χωρίς αποκλεισμούς, **προσιτή για τα ΑΜΚ** κινητικότητα ανά την Ένωση **για όλους τους τρόπους μεταφοράς**. Το 2017, η Επιτροπή υπέβαλε την ανακοίνωση «Η Ευρώπη σε κίνηση»¹, μια ευρεία δέσμη πρωτοβουλιών με σκοπό να καταστεί η κυκλοφορία ασφαλέστερη, να ενθαρρυνθεί η έξυπνη χρέωση χρήσης του οδικού δικτύου, η μείωση των εκπομπών CO₂, η ατμοσφαιρική ρύπανση και η συμφόρηση, να προωθηθεί η συνδεδεμένη και αυτόνομη κινητικότητα και να εξασφαλισθούν κατάλληλες συνθήκες εργασίας και χρόνος ανάπαυσης για τους εργαζομένους. Οι πρωτοβουλίες αυτές πρέπει να συνοδευθούν από χρηματοδοτική στήριξη της Ένωσης, κατά περίπτωση μέσω του παρόντος προγράμματος, **για παράδειγμα προκειμένου να επιταχυνθεί η χρήση του έξυπνου ταχογράφου και ο μετεξοπλισμός με αυτόν.**
- (11) Βάσει των αναθεωρημένων κατευθυντηρίων γραμμών για το ΔΕΔ-Μ, όσον αφορά τις νέες τεχνολογίες και την καινοτομία, το ΔΕΔ-Μ απαιτείται να διευκολύνει την απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές από όλους τους τρόπους μεταφοράς με τόνωση της ενεργειακής απόδοσης, καθώς και με τη χρήση εναλλακτικών καυσίμων, **τηρουμένης της αρχής της τεχνολογικής ουδετερότητας**. Η οδηγία 2014/94/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου² ορίζει κοινό πλαίσιο μέτρων για την εγκατάσταση υποδομών εναλλακτικών καυσίμων **για όλους τους τρόπους μεταφοράς** στην Ένωση, ώστε **να μειωθεί όσο το δυνατόν περισσότερο** η εξάρτηση από **τα ορυκτά καύσιμα** και να περιοριστούν οι περιβαλλοντικές **και κλιματικές** επιπτώσεις των μεταφορών, και απαιτεί από τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι,

¹ Ανακοίνωση της Επιτροπής «Η Ευρώπη σε κίνηση»: Θεματολόγιο για κοινωνικά δίκαιη μετάβαση σε καθαρή, ανταγωνιστική και συνδεδεμένη κινητικότητα για όλους» – COM(2017)0283.

² Οδηγία 2014/94/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2014, για την ανάπτυξη υποδομών εναλλακτικών καυσίμων (ΕΕ L 307 της 28.10.2014, σ. 1).

έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025, διατίθενται σημεία φόρτισης ή ανεφοδιασμού προσιτά στο κοινό. Όπως περιγράφεται στις προτάσεις της Επιτροπής¹ του Νοεμβρίου του 2017, είναι απαραίτητη μια ολοκληρωμένη σειρά μέτρων για την προώθηση κινητικότητας χαμηλών εκπομπών, καθώς και η χρηματοδοτική στήριξη, εφόσον οι συνθήκες στην αγορά δεν προσφέρουν επαρκή κίνητρα.

- (12) Στο πλαίσιο της ανακοίνωσής της «Βιώσιμη κινητικότητα για την Ευρώπη: ασφαλής, συνδεδεμένη και καθαρή»², η Επιτροπή τόνισε ότι τα αυτοματοποιημένα οχήματα και τα συστήματα προηγμένης συνδεσιμότητας θα καταστήσουν τα οχήματα ασφαλέστερα, ευκολότερο τον συνεπιβατισμό και την πρόσβαση όλων των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων όσων ενδέχεται να είναι σήμερα αποκομμένοι από υπηρεσίες κινητικότητας, όπως οι ηλικιωμένοι **και τα άτομα με μειωμένη κινητικότητα**. Εν προκειμένω, η Επιτροπή πρότεινε, επίσης, ένα «Στρατηγικό σχέδιο δράσης της ΕΕ για την οδική ασφάλεια» και την αναθεώρηση της οδηγίας 2008/96/ΕΚ για τη διαχείριση της ασφάλειας των οδικών υποδομών. **Στο ίδιο πνεύμα, άλλες νομοθετικές πράξεις όπως η οδηγία 2004/54/ΕΚ σχετικά με τις ελάχιστες απαιτήσεις ασφαλείας για τις σήραγγες του Διευρωπαϊκού Οδικού Δικτύου, πρέπει να προσαρμοστούν στα νέα πρότυπα ασφαλείας και ψηφιοποίησης του τομέα των μεταφορών. Η βελτίωση της ασφάλειας πρέπει να αποτελεί προτεραιότητα μεταξύ άλλων και στον σιδηροδρομικό τομέα. Ειδικότερα, είναι σημαντικό να πραγματοποιούνται επενδύσεις για την ασφάλεια των διασταυρώσεων σιδηροδρόμων (π.χ. σήμανση, βελτίωση των υποδομών). Το 2012, στις 11 4000 ισόπεδες διαβάσεις που υπάρχουν στην ΕΕ σημειώθηκαν 573 ατυχήματα, τα οποία προκάλεσαν τον θάνατο 369 ατόμων και τον σοβαρό τραυματισμό 339 ατόμων (έκθεση ERA 2014). Συνεπώς, πρέπει να εντοπιστούν σε επίπεδο ΕΕ οι ισόπεδες διαβάσεις που ενέχουν υψηλό κίνδυνο για την ασφάλεια ώστε να πραγματοποιηθούν επενδύσεις για τη βελτίωση των εν λόγω υποδομών, οι οποίες σε βάθος χρόνου πρέπει να αντικατασταθούν από γέφυρες ή υπόγειες διαβάσεις.**

¹ Ανακοίνωση της Επιτροπής «Επίτευξη των στόχων όσον αφορά την κινητικότητα χαμηλών εκπομπών Η Ευρωπαϊκή Ένωση που προστατεύει τον πλανήτη, ισχυροποιεί τους καταναλωτές της και υπερασπίζεται τη βιομηχανία της και τους εργαζομένους της» – COM(2017)0675.

² COM(2018)0293.

- (13) Για να βελτιωθεί η ολοκλήρωση των έργων στον τομέα των μεταφορών σε λιγότερο αναπτυγμένες περιοχές του δικτύου, θα πρέπει να μεταφερθεί στο πρόγραμμα η χορήγηση κονδυλίου του Ταμείου Συνοχής για να χρηματοδοτηθούν έργα στον τομέα των μεταφορών στα κράτη μέλη που είναι επιλέξιμα για χρηματοδότηση από το Ταμείο Συνοχής. Σε πρώτη φάση, **η επιλογή των επιλέξιμων για χρηματοδότηση έργων θα πρέπει να είναι σύμφωνη με τις εθνικές πιστώσεις στο πλαίσιο του Ταμείου Συνοχής. Στο τέλος της πρώτης φάσης, οι πόροι που θα έχουν μεταφερθεί στο πρόγραμμα οι οποίοι δεν θα έχουν δεσμευτεί για έργα υποδομής μεταφορών** θα πρέπει να διατεθούν σε ανταγωνιστική βάση για έργα στα κράτη μέλη που είναι επιλέξιμα για χρηματοδότηση από το Ταμείο Συνοχής κατά προτεραιότητα σε διασυνοριακές συνδέσεις και ελλείποντες κρίκους. Η Επιτροπή θα πρέπει να στηρίζει τα κράτη μέλη που είναι επιλέξιμα για χρηματοδότηση από το Ταμείο Συνοχής στις προσπάθειές τους να διαμορφώσουν επαρκή δεξαμενή έργων, ιδίως με την ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας των αρμόδιων δημοσίων διοικητικών υπηρεσιών.
- (14) Μετά την κοινή ανακοίνωση του Νοεμβρίου του 2017 σχετικά με τη **διττή κινητικότητα** στην Ευρωπαϊκή Ένωση¹, στο σχέδιο δράσης για τη στρατιωτική κινητικότητα που εγκρίθηκε στις 28 Μαρτίου 2018 από την Επιτροπή και την Ύπατη Εκπρόσωπο της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφάλειας², τονίσθηκε ότι η πολιτική όσον αφορά τις υποδομές μεταφορών προσφέρει σαφή ευκαιρία αύξησης των συνεργειών μεταξύ των αμυντικών αναγκών και του ΔΕΔ-Μ, **με τη γενική προοπτική να βελτιωθεί η κινητικότητα εντός της Ένωσης**. Στο σχέδιο δράσης επισημαίνεται ότι, έως τα μέσα του 2018, το Συμβούλιο καλείται να εξετάσει και να επικυρώσει τις στρατιωτικές απαιτήσεις όσον αφορά τις υποδομές μεταφορών και ότι, έως το 2019, οι υπηρεσίες της Επιτροπής θα προσδιορίσουν τα τμήματα του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών που είναι κατάλληλα **και για διττή (μη στρατιωτική και αμυντική) χρήση των υποδομών, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας αναβάθμισης υφιστάμενων υποδομών. Οι υποδομές θα προορίζονται πάντοτε για διττή χρήση**. Η χρηματοδότηση της Ένωσης για την υλοποίηση έργων διττής χρήσης θα πρέπει να εφαρμοσθεί μέσω του προγράμματος με βάση τα προγράμματα εργασιών, **μέσω μετρήσιμων δράσεων που**

¹ JOIN(2017)0041.

² JOIN(2018)0005.

συμμορφώνονται με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις, όπως ορίζονται βάσει του σχεδίου δράσης.

- (14α) Η κατάρτιση του σχεδίου δράσης για την κινητικότητα διττής χρήσης (μη στρατιωτικής και αμυντικής) στην Ένωση, αποτελεί μέρος του κύριου στόχου της βελτίωσης της κινητικότητας στην ΕΕ, και παράλληλα της αντιμετώπισης των υλικοτεχνικών προκλήσεων και των προκλήσεων κινητικότητας που καθορίζονται στην κοινή πολιτική ασφάλειας και άμυνας (ΚΠΑΑ) της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για τον σκοπό αυτό, είναι απαραίτητο να εναρμονιστούν τα πρότυπα και οι κανονισμοί διασυνοριακού και τελωνειακού χαρακτήρα, καθώς και οι διοικητικές και νομοθετικές διαδικασίες. Ο ρόλος των κοινών επιχειρήσεων της ΕΕ είναι καίριας σημασίας, μεταξύ άλλων για τη συμβολή στην εναρμόνιση των διοικητικών και νομοθετικών διαδικασιών, τόσο για τη ΔΣΕ όσο και για το σχέδιο δράσης για την κινητικότητα διπλής χρήσης (μη στρατιωτικής και αμυντικής). Η κινητικότητα διττής χρήσης (μη στρατιωτικής και αμυντικής) θα συμβάλει στην ανάπτυξη της ΔΣΕ κυρίως σε θέματα προϋπολογισμού και στην αντιμετώπιση νέων και μελλοντικών αναγκών.*
- (15) Στην ανακοίνωσή της με τίτλο «Ισχυρότερη και ανανεωμένη στρατηγική εταιρική σχέση με τις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες της ΕΕ»¹, η Επιτροπή τόνισε τις ιδιαίτερες ανάγκες των εξόχως απόκεντρων περιφερειών **στους τομείς των μεταφορών και της ενέργειας καθώς και στον ψηφιακό τομέα**, και την αναγκαιότητα παροχής ενωσιακής χρηματοδότησης για την κάλυψη αυτών των αναγκών, μεταξύ άλλων μέσω του προγράμματος, **με την εφαρμογή ποσοστών συγχρηματοδότησης έως και 85 % κατά μέγιστο.**
- (16) Λαμβανομένων υπόψη των σημαντικών επενδυτικών αναγκών για να σημειωθεί πρόοδος στην ολοκλήρωση του κεντρικού δικτύου ΔΕΔ-Μ μέχρι το 2030 (οι οποίες εκτιμώνται σε 350 δισεκατομμύρια EUR την περίοδο 2021-2027), του εκτεταμένου δικτύου ΔΕΔ-Μ έως το 2050 και των επενδύσεων στην απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές, στην ψηφιοποίηση και στις αστικές συγκοινωνίες (οι οποίες εκτιμώνται σε 700 δισεκατομμύρια EUR την περίοδο 2021-2027), είναι σκόπιμο να **διατίθεται επαρκής προϋπολογισμός για τον κλάδο των μεταφορών, σύμφωνα με αυτόν που προβλέπεται στην αρχή της περιόδου προγραμματισμού 2014-2020 και**

¹ COM(2017)0623.

να καταστεί όσο το δυνατόν πιο αποτελεσματική η αξιοποίηση των διαφόρων ενωσιακών χρηματοδοτικών προγραμμάτων και μέσων *ώστε να μεγιστοποιηθεί έτσι η προστιθέμενη αξία των επενδύσεων που στηρίζει η Ένωση*. Αυτό θα μπορούσε να επιτευχθεί με εξορθολογισμένη διαδικασία επενδύσεων που επιτρέπει την προβολή της δεξαμενής έργων στις μεταφορές στα διάφορα σχετικά προγράμματα της Ένωσης, και ιδίως της διευκόλυνσης «Συνδέοντας την Ευρώπη», του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) ή του Ταμείου Συνοχής. Συγκεκριμένα, οι ευνοϊκές συνθήκες που περιγράφονται στο παράρτημα IV του κανονισμού (ΕΕ) XXX [κανονισμός του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και χρηματοδοτικών κανόνων για αυτά και για το Ταμείο Ασύλου και Μετανάστευσης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το μέσο για τη διαχείριση των συνόρων και των θεωρήσεων («ΚΚΔ»)], θα πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά περίπτωση.

- (17) Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 347/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹ καθορίζει τις προτεραιότητες για τις διευρωπαϊκές ενεργειακές υποδομές που πρέπει να υλοποιηθούν, ώστε να εκπληρωθούν οι στόχοι της ενεργειακής και της κλιματικής πολιτικής της Ένωσης, καθορίζει κανόνες για τον προσδιορισμό των έργων κοινού ενδιαφέροντος που είναι αναγκαία για την τήρηση αυτών των προτεραιοτήτων και προβλέπει μέτρα για την αδειοδότηση, τη συμμετοχή του Δημοσίου και τις ρυθμίσεις με σκοπό την επιτάχυνση και/ή τη διευκόλυνση της υλοποίησης των έργων αυτών, καθώς και κριτήρια επιλεξιμότητας τέτοιων έργων για οικονομική συνδρομή από την Ένωση. ***Ο κατάλογος των έργων κοινού ενδιαφέροντος και οι κατευθυντήριες γραμμές για τα ΔΕΔ-Ε θα πρέπει να αναθεωρηθούν, ώστε να ληφθούν υπόψη οι σκοποί και οι στόχοι της συμφωνίας του Παρισιού, καθώς και οι κλιματικοί και ενεργειακοί στόχοι της Ένωσης για τα έτη 2030 και εξής.***

¹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 347/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2013, σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις διευρωπαϊκές ενεργειακές υποδομές, την κατάργηση της απόφασης αριθ. 1364/2006/ΕΚ και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 713/2009, (ΕΚ) αριθ. 714/2009 και (ΕΚ) αριθ. 715/2009 (ΕΕ L 115 της 25.4.2013, σ. 39).

- (18) Η οδηγία [αναδιατύπωση της οδηγίας για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας] τονίζει την ανάγκη δημιουργίας ευνοϊκού πλαισίου για αυξημένη αξιοποίηση των κονδυλίων της Ένωσης, με ρητή αναφορά στις δράσεις που καθιστούν δυνατή τη στήριξη της διασυνοριακής συνεργασίας στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.
- (19) Ενώ η ολοκλήρωση της υποδομής του δικτύου εξακολουθεί να αποτελεί προτεραιότητα για την επίτευξη της ανάπτυξης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, η ενσωμάτωση της διασυνοριακής συνεργασίας για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας **και η ανάπτυξη ενός έξυπνου και αποδοτικού ενεργειακού συστήματος που περιλαμβάνει λύσεις αποθήκευσης και ανταπόκρισης στη ζήτηση που συμβάλλουν στην εξισορρόπηση του δικτύου**, αποτυπώνει την προσέγγιση που υιοθετήθηκε στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας «Καθαρή ενέργεια για όλους τους Ευρωπαίους» με συλλογική ευθύνη για την επίτευξη φιλόδοξου στόχου για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας το 2030 και το νέο πολιτικό πλαίσιο, **διασφαλίζοντας δίκαιη και ορθή κοινωνική μετάβαση** με φιλόδοξους μακροπρόθεσμους στόχους απαλλαγής από τις ανθρακούχες εκπομπές.
- (20) Οι καινοτόμες τεχνολογίες στις υποδομές που επιτρέπουν τη μετάβαση σε συστήματα ενέργειας και κινητικότητα χαμηλών ■ εκπομπών και βελτιώνουν την ασφάλεια εφοδιασμού, **με στόχο τη μεγαλύτερη ενεργειακή ανεξαρτησία της Ένωσης**, είναι καίριας σημασίας βάσει του θεματολογίου της Ένωσης για την απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές. Συγκεκριμένα, στην ανακοίνωση της 23ης Νοεμβρίου 2017 «Ανακοίνωση σχετικά με την ενίσχυση των ενεργειακών δικτύων της Ευρώπης»¹, η Επιτροπή τόνισε ότι ο ρόλος του ηλεκτρισμού, στον οποίο οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας θα αποτελούν το ήμισυ της ηλεκτροπαραγωγής έως το 2030, θα επιτρέπει όλο και περισσότερο την απαλλαγή των τομέων από τις ανθρακούχες εκπομπές που μέχρι σήμερα κυριαρχούνται από τα ορυκτά καύσιμα, όπως οι μεταφορές, η βιομηχανία και η θέρμανση και η ψύξη, και ότι, κατά συνέπεια, η πολιτική για τις διευρωπαϊκές υποδομές ενέργειας **πρέπει να** εστιάζεται ■ στις διασυνδέσεις ηλεκτρικής ενέργειας, ■ σε έργα έξυπνων δικτύων **και επενδύσεις σε υποδομές φυσικού αερίου**. Για τη στήριξη των ενωσιακών στόχων απαλλαγής από τις ανθρακούχες εκπομπές, **ολοκλήρωσης της εσωτερικής αγοράς**

¹ COM(2017)0718.

και ασφάλειας του εφοδιασμού πρέπει να ληφθούν δεόντως υπόψη οι τεχνολογίες και τα έργα που συμβάλλουν στη μετάβαση σε οικονομία χαμηλών εκπομπών. Η Επιτροπή θα έχει ως στόχο την αύξηση του αριθμού διασυνοριακών έξυπνων δικτύων, έργων καινοτόμου αποθήκευσης, καθώς και έργων μεταφοράς διοξειδίου του άνθρακα, που θα χρηματοδοτηθούν βάσει του προγράμματος.

- (20α)** *Χρειάζεται να υποστηριχτούν έργα έξυπνων δικτύων που περιλαμβάνουν παραγωγή, διανομή ή κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας με τη χρήση διαχείρισης συστημάτων σε πραγματικό χρόνο και την επίδραση στις διασυνοριακές ροές ενέργειας. Τα ενεργειακά έργα θα πρέπει να αντικατοπτρίζουν περαιτέρω τον κεντρικό ρόλο που διαδραματίζουν τα έξυπνα δίκτυα για την ενεργειακή μετάβαση, ενώ η στήριξη της ΔΣΕ θα πρέπει να συμβάλλει στην κάλυψη των ελλειμμάτων χρηματοδότησης, τα οποία αυτή τη στιγμή θέτουν εμπόδιο στις επενδύσεις που αποσκοπούν στη μεγάλης κλίμακας αξιοποίηση της τεχνολογίας των έξυπνων δικτύων.*
- (20β)** *Όσον αφορά τη διασύνδεση ηλεκτρικής ενέργειας, ο κανονισμός (ΕΕ) 2018/... του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [σχετικά με τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης] θεσπίζει στόχο διασύνδεσης ηλεκτρικής ενέργειας 15 % μεταξύ των κρατών μελών για το 2030. Το πρόγραμμα θα πρέπει να συμβάλλει στην επίτευξη αυτών των στόχων.*
- (21)** Η επίτευξη της ψηφιακής ενιαίας αγοράς βασίζεται στην ψηφιακή συνδεσιμότητα των υποδομών. Η ψηφιοποίηση της ευρωπαϊκής βιομηχανίας και ο εκσυγχρονισμός τομέων, όπως οι μεταφορές, η ενέργεια, η υγειονομική περίθαλψη και η δημόσια διοίκηση, εξαρτάται από την καθολική πρόσβαση σε αξιόπιστα, οικονομικά προσιτά, υψηλής και πολύ υψηλής χωρητικότητας δίκτυα. Η ψηφιακή συνδεσιμότητα έχει καταστεί ένας από τους αποφασιστικούς παράγοντες για τη γεφύρωση οικονομικών, κοινωνικών και εδαφικών χασμάτων, διότι υποστηρίζει τον εκσυγχρονισμό των τοπικών οικονομιών και προωθεί τη διαφοροποίηση των οικονομικών δραστηριοτήτων. Το πεδίο παρέμβασης του προγράμματος στο πεδίο της ψηφιακής συνδεσιμότητας των υποδομών πρέπει να αναπροσαρμοστεί ώστε να αντικατοπτρίζει την αυξανόμενη σημασία της για την οικονομία και την κοινωνία γενικότερα. Συνεπώς, είναι αναγκαίο να προσδιορισθούν τα κοινού ενδιαφέροντος έργα υποδομών ψηφιακής συνδεσιμότητας που απαιτούνται για την επίτευξη των

στόχων της Ένωσης για την ψηφιακή ενιαία αγορά, και να καταργηθεί ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 283/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹.

- (22) Στην ανακοίνωση με τίτλο «Συνδεσιμότητα για ανταγωνιστική ψηφιακή ενιαία αγορά - Προς μια ευρωπαϊκή κοινωνία των Gigabit»² (στρατηγική της «ευρωπαϊκής κοινωνίας των Gigabit») καθορίζονται οι στρατηγικοί στόχοι για το 2025, με σκοπό να βελτιστοποιηθούν οι επενδύσεις σε υποδομές ψηφιακής συνδεσιμότητας. Η οδηγία (ΕΕ) 2018/XXX του Συμβουλίου [Ευρωπαϊκός κώδικας ηλεκτρονικών επικοινωνιών] έχει ως στόχο, μεταξύ άλλων, τη δημιουργία ρυθμιστικού περιβάλλοντος το οποίο θα παρέχει κίνητρα για ιδιωτικές επενδύσεις σε δίκτυα ψηφιακής συνδεσιμότητας. Ωστόσο, είναι σαφές ότι η εγκατάσταση δικτύων, καθώς είναι πολύ απαραίτητη, **απαιτεί επειγόντως μεγαλύτερη προσοχή, δεδομένης της περιορισμένης οικονομικής αποδοτικότητάς της** σε πολλές περιοχές ανά την Ένωση, λόγω διαφόρων παραγόντων, όπως ο εξόχως απόκεντρος χαρακτήρας και οι εδαφικές ή γεωγραφικές ιδιαιτερότητες, η χαμηλή πυκνότητα πληθυσμού και διάφοροι κοινωνικο-οικονομικοί παράγοντες. Επομένως, το πρόγραμμα θα πρέπει να έχει επίσης ως στόχο **να συμβάλλει στην ισορροπία μεταξύ αγροτικών και αστικών περιοχών, για να συμβάλει στην επίτευξη των εν λόγω στρατηγικών στόχων που καθορίζονται στη στρατηγική για την ευρωπαϊκή κοινωνία των Gigabit, ώστε να συμπληρώνει τη στήριξη για την εγκατάσταση δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας που παρέχεται από άλλα προγράμματα, ιδίως το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και το Ταμείο Συνοχής και το ταμείο InvestEU.**
- (23) Μολονότι όλα τα δίκτυα ψηφιακής συνδεσιμότητας που συνδέονται με το Διαδίκτυο είναι εκ φύσεως διευρωπαϊκά, κυρίως λόγω της λειτουργίας εφαρμογών και υπηρεσιών που επιτρέπουν, στη χρηματοδότηση μέσω του προγράμματος θα πρέπει να δοθεί προτεραιότητα σε δράσεις με τις υψηλότερες αναμενόμενες επιπτώσεις στην ψηφιακή ενιαία αγορά, μεταξύ άλλων με την ευθυγράμμισή τους με τους στόχους της ανακοίνωσης για τη στρατηγική για την κοινωνία των Gigabit, όπως και στον ψηφιακό μετασχηματισμό της οικονομίας και της κοινωνίας, λαμβανομένων

¹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 283/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2014, σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τα διευρωπαϊκά δίκτυα υποδομών των τηλεπικοινωνιών και την κατάργηση της απόφασης αριθ. 1336/97/ΕΚ (ΕΕ L 86 της 21.3.2014, σ. 14).

² COM(2016)0587.

υπόψη των ανεπαρκειών της αγοράς και των εμποδίων υλοποίησης που συναντώνται.

- (24) Σχολεία, πανεπιστήμια, βιβλιοθήκες, τοπικές, επαρχιακές, περιφερειακές ή εθνικές διοικητικές υπηρεσίες, βασικοί πάροχοι δημόσιων υπηρεσιών, νοσοκομεία και ιατρικά κέντρα, συγκοινωνιακοί κόμβοι και επιχειρήσεις ψηφιακής έντασης είναι οντότητες και τόποι που μπορούν να επηρεάσουν σημαντικές κοινωνικο-οικονομικές εξελίξεις στην περιοχή όπου βρίσκονται, **συμπεριλαμβανομένων των αγροτικών και των ακατοίκητων περιοχών**. Οι εν λόγω κοινωνικο-οικονομικοί παράγοντες πρέπει να βρίσκονται στην πρώτη γραμμή της συνδεσιμότητας Gigabit, ώστε να παρέχουν πρόσβαση στις καλύτερες υπηρεσίες και εφαρμογές για τους πολίτες, τις επιχειρήσεις και τις τοπικές κοινότητες της Ευρώπης. Το πρόγραμμα θα πρέπει να στηρίζει την πρόσβαση στη συνδεσιμότητα Gigabit **υψηλής ταχύτητας, συμπεριλαμβανομένης της κινητής συνδεσιμότητας τελευταίας τεχνολογίας**, και την προηγμένη συνδεσιμότητα 5G για κινητά, αυτών των κοινωνικο-οικονομικών παραγόντων, με σκοπό να μεγιστοποιηθούν οι θετικές δευτερογενείς επιπτώσεις στην ευρύτερη οικονομία και την κοινωνία, μεταξύ άλλων με τη δημιουργία ζήτησης ευρύτερων χρήσεων συνδεσιμότητας και υπηρεσιών.
- (25) Πέραν αυτού, με βάση την επιτυχία της πρωτοβουλίας WiFi4EU, το πρόγραμμα πρέπει να εξακολουθήσει να στηρίζει τη δωρεάν **ασφαλή** παροχή τοπικής ασύρματης συνδεσιμότητας υψηλής ποιότητας στα κέντρα του τοπικού δημόσιου βίου, καθώς και σε οντότητες με δημόσια αποστολή, όπως οι δημόσιες αρχές και οι πάροχοι δημοσίων υπηρεσιών, καθώς και σε υπαίθριους χώρους στους οποίους έχει πρόσβαση το ευρύ κοινό, ώστε να προωθηθεί το ψηφιακό όραμα της Ένωσης στις τοπικές κοινότητες.
- (25α) **Η ψηφιακή υποδομή αποτελεί σημαντική βάση για καινοτομία. Προκειμένου το πρόγραμμα να μεγιστοποιήσει τον αντίκτυπό του, θα πρέπει να επικεντρωθεί στη χρηματοδότηση της υποδομής. Οι ατομικές ψηφιακές υπηρεσίες και εφαρμογές, όπως αυτές που αφορούν διάφορες τεχνολογίες κατανεμημένου καθολικού ή την τεχνητή νοημοσύνη, θα πρέπει, συνεπώς, να μην καλύπτονται από το πρόγραμμα και, αντ' αυτού, κατά περίπτωση, να καλύπτονται από άλλα μέσα, όπως η Ψηφιακή Ευρώπη. Είναι επίσης σημαντικό να μεγιστοποιηθούν οι συνέργειες μεταξύ των διαφόρων προγραμμάτων.**

- (26) Η βιωσιμότητα των προβλεπόμενων ψηφιακών υπηρεσιών νέας γενιάς, όπως οι υπηρεσίες και οι εφαρμογές του Διαδικτύου των πραγμάτων που αναμένεται να αποφέρουν σημαντικά οφέλη σε διάφορους τομείς και στην κοινωνία στο σύνολό της, θα απαιτήσει αδιάλειπτη διασυνοριακή κάλυψη με δίκτυα 5G, ιδίως για να καταστεί δυνατή η συνεχής σύνδεση χρηστών και αντικειμένων ενόσω κινούνται. Ωστόσο, τα σενάρια επιμερισμού του κόστους για την εγκατάσταση του 5G σε αυτούς τους τομείς παραμένουν ασαφή και οι διαφαινόμενοι κίνδυνοι της εμπορικής εγκατάστασης σε ορισμένα καίρια πεδία είναι πολύ υψηλοί. Οι οδικοί διάδρομοι και οι σιδηροδρομικές συνδέσεις αναμένεται να καταστούν καίρια πεδία στο πρώτο στάδιο των νέων εφαρμογών στον τομέα της συνδεδεμένης κινητικότητας και, συνεπώς, αποτελούν ζωτικής σημασίας διασυνοριακά έργα προς χρηματοδότηση βάσει του προγράμματος.
- (27) Μη συνδεδεμένα εδάφη σε όλες τις περιοχές της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των κεντρικών, αποτελούν σημεία συμφόρησης και ανεκμετάλλευτο δυναμικό για την ψηφιακή ενιαία αγορά. Στις περισσότερες αγροτικές και απομακρυσμένες περιοχές η συνδεσιμότητα υψηλής ποιότητας με το διαδίκτυο μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην πρόληψη ψηφιακού χάσματος, απομόνωσης και μείωσης του πληθυσμού με τον περιορισμό του κόστους παράδοσης εμπορευμάτων και υπηρεσιών και με την εν μέρει αντιστάθμιση της απομακρυσμένης θέσης. Υψηλής ποιότητας συνδεσιμότητα με το διαδίκτυο είναι απαραίτητη για νέες οικονομικές ευκαιρίες, όπως η γεωργία ακριβείας ή η ανάπτυξη της βιοοικονομίας σε αγροτικές περιοχές. Το πρόγραμμα πρέπει να συμβάλει στην παροχή σταθερής ή ασύρματης συνδεσιμότητας πολύ υψηλής χωρητικότητας σε όλα τα νοικοκυριά στην Ευρώπη, της υπαίθρου ή των πόλεων, ιδίως με την εγκατάστασή της όπου παρατηρείται ανεπάρκεια της αγοράς και η οποία μπορεί να αντιμετωπιστεί με τη χρήση επιχορηγήσεων χαμηλής έντασης. Κατ' αυτόν τον τρόπο, με το πρόγραμμα θα πρέπει να επιδιωχθεί η επίτευξη ολοκληρωμένης κάλυψης νοικοκυριών και εδαφών, διότι είναι οικονομικά ασύμφορο να αντιμετωπισθούν σε μεταγενέστερο στάδιο τα κενά σε ήδη καλυπτόμενη περιοχή.
- (28) Η εγκατάσταση των βασικών δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών, συμπεριλαμβανομένου των υποβρύχιων καλωδίων που συνδέουν ευρωπαϊκά εδάφη με τρίτες χώρες σε άλλες ηπείρους ή συνδέουν ευρωπαϊκά νησιά και υπερπόντια εδάφη με την ενδοχώρα, είναι αναγκαία ως εφεδρεία σε τέτοιες κρίσιμες υποδομές,

και για την αύξηση της χωρητικότητας και της ανθεκτικότητας των ψηφιακών δικτύων της Ένωσης. Ωστόσο, τέτοια έργα συχνά δεν είναι βιώσιμα από εμπορική άποψη χωρίς δημόσια στήριξη.

- (29) Σε δράσεις που συμβάλλουν σε κοινού ενδιαφέροντος έργα υποδομών ψηφιακής συνδεσιμότητας πρέπει να χρησιμοποιηθεί η **βέλτιστη διαθέσιμη και πλέον κατάλληλη** τεχνολογία ■ , ταυτόχρονα δε να προταθεί η καλύτερη ισορροπία μεταξύ των τεχνολογιών αιχμής όσον αφορά τη χωρητικότητα ροής δεδομένων, την προστασία μετάδοσης, την ανθεκτικότητα του δικτύου, **την κυβερνοασφάλεια** και την οικονομική αποδοτικότητα, και θα πρέπει να έχουν προτεραιότητα μέσω των προγραμμάτων εργασιών με βάση τα κριτήρια που ορίζει ο παρών κανονισμός. Η εγκατάσταση δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας μπορεί να περιλαμβάνει παθητική υποδομή, για τη μεγιστοποίηση των κοινωνικο-οικονομικών και των περιβαλλοντικών οφελών. Τέλος, κατά την ιεράρχηση των δράσεων, λαμβάνονται υπόψη οι δυνητικές θετικές δευτερογενείς συνέπειες από άποψη συνδεσιμότητας, π.χ. όταν ένα εκτελούμενο έργο μπορεί να βελτιώσει το επιχειρηματικό ενδιαφέρον για μελλοντική εγκατάσταση που θα οδηγήσει σε περαιτέρω κάλυψη των εδαφών και του πληθυσμού σε περιοχές που δεν καλύπτονται μέχρι σήμερα.
- (30) Η Ένωση έχει αναπτύξει τη δική της δορυφορική τεχνολογία εντοπισμού θέσης, πλοήγησης και χρονισμού (PNT) (EGNOS/Galileo) και το δικό της σύστημα γεωσκόπησης (Copernicus). Τόσο το EGNOS/Galileo όσο και το Copernicus προσφέρουν προηγμένες υπηρεσίες που παρέχουν σημαντικά οικονομικά οφέλη σε δημόσιους και ιδιώτες χρήστες. Συνεπώς, οι υποδομές μεταφορών, ενέργειας και ψηφιακής συνδεσιμότητας που χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα, στις οποίες χρησιμοποιούνται υπηρεσίες PNT ή γεωσκόπησης, θα πρέπει να είναι τεχνικώς συμβατές με το EGNOS/Galileo και το Copernicus.
- (31) Τα πρώτα θετικά αποτελέσματα της πρόσκλησης «συνδυαστικές προτάσεις» που προκηρύχθηκε με βάση το τρέχον πρόγραμμα του 2017 επιβεβαίωσαν τη σημασία και την προστιθεμένη αξία που έχει η αξιοποίηση των επιχορηγήσεων σε συνδυασμό με χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων ή εθνικές αναπτυξιακές τράπεζες ή άλλα αναπτυξιακά και δημόσια και ιδιωτικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και επενδυτές του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, μεταξύ άλλων με συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. **Ο συνδυασμός πόρων**

θα συμβάλει στην προσέλκυση ιδιωτικών επενδύσεων και στην παροχή μόχλευσης για τη συνολική συμβολή του δημόσιου τομέα σύμφωνα με τους στόχους του προγράμματος «Invest EU». Επομένως, το πρόγραμμα θα πρέπει να εξακολουθήσει να υποστηρίζει δράσεις με δυνατότητα συνδυασμού τους με επιχορηγήσεις της ΕΕ και άλλες πηγές χρηματοδότησης. Στον κλάδο των μεταφορών, οι συνδυαστικές πράξεις δεν υπερβαίνουν το 10 % των ειδικών κονδυλίων.

- (31α) *Στον κλάδο των μεταφορών, οι συνδυαστικές πράξεις θα πρέπει πρωτίστως να προορίζονται αποκλειστικά για έργα που έχουν ως στόχο την ψηφιοποίηση του κλάδου, συγκεκριμένα για τα έργα SESAR και ERTMS, τα οποία αναμένεται να αποφέρουν οικονομικά οφέλη·*
- (32) Οι στόχοι πολιτικής του παρόντος προγράμματος θα τεθούν επίσης σε εφαρμογή με χρηματοδοτικά μέσα και δημοσιονομικές εγγυήσεις με βάση την/τις ενότητα/-ες πολιτικής του ταμείου InvestEU. Οι δράσεις του προγράμματος θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν για **την ενίσχυση των επενδύσεων, με την αντιμετώπιση ανεπαρκειών της αγοράς ή της κατάστασης μη ικανοποιητικής αξιοποίησης των επενδύσεων, κατά τρόπο αναλογικό και κατάλληλο, χωρίς να επικαλυφθεί ή να παραγκωνισθεί η ιδιωτική χρηματοδότηση, και να προσφέρουν** σαφή ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία.
- (33) Για να ευνοηθεί η ολοκληρωμένη ανάπτυξη του κύκλου της καινοτομίας, είναι απαραίτητο να εξασφαλιστεί συμπληρωματικότητα μεταξύ των καινοτόμων λύσεων που αναπτύσσονται στο πλαίσιο των προγραμμάτων-πλαισίου έρευνας και καινοτομίας της Ένωσης και των καινοτόμων λύσεων που αναπτύσσονται με τη στήριξη της διευκόλυνσης «Συνδέοντας την Ευρώπη». Προς τον σκοπό αυτόν, οι συνέργειες με το «Ορίζων Ευρώπη» διασφαλίζουν ότι: α) διαπιστώνονται και προσδιορίζονται οι ανάγκες έρευνας και καινοτομίας στα πεδία των μεταφορών, της ενέργειας και του ψηφιακού τομέα εντός της ΕΕ κατά τη διάρκεια της διαδικασίας στρατηγικού σχεδιασμού του «Ορίζων Ευρώπη»· β) η διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη» **συνεργάζεται στενά με το «Ορίζων Ευρώπη» για την** ευρείας κλίμακας εμπορική εξάπλωση και εγκατάσταση καινοτόμων τεχνολογιών και λύσεων στους τομείς των μεταφορών, της ενέργειας και των ψηφιακών υποδομών, **και την ανάπτυξη συνεργειών μεταξύ των τομέων αυτών**, ιδίως εκείνων που προκύπτουν από το «Ορίζων Ευρώπη»· γ) θα διευκολυνθεί η ανταλλαγή πληροφοριών και

δεδομένων μεταξύ του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» και της διευκόλυνσης «Συνδέοντας την Ευρώπη», παραδείγματος χάρη με την προβολή τεχνολογιών από το «Ορίζων Ευρώπη» με υψηλή ετοιμότητα της αγοράς, οι οποίες στη συνέχεια θα μπορούσαν να εγκατασταθούν μέσω της διευκόλυνσης «Συνδέοντας την Ευρώπη».

- (34) Ο παρών κανονισμός καθορίζει ένα χρηματοδοτικό κονδύλιο για ολόκληρη την περίοδο 2021-2027, το οποίο πρόκειται να αποτελέσει το ποσό προνομιακής αναφοράς, κατά την έννοια του [αναφορά προς επικαιροποίηση, κατά περίπτωση, σύμφωνα με τη νέα διοργανική συμφωνία: σημείο 17 της διοργανικής συμφωνίας, της 2ας Δεκεμβρίου 2013, μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής για τη δημοσιονομική πειθαρχία, τη συνεργασία σε δημοσιονομικά θέματα και τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση³¹, για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο κατά την ετήσια διαδικασία του προϋπολογισμού. *Αυτό το χρηματοδοτικό κονδύλιο θα πρέπει να διατηρείται σε όλη τη διάρκεια του προγράμματος και να μην υπόκειται σε καμία περικοπή ή ανακατανομή σε άλλα προγράμματα, με σκοπό τη διαφύλαξη της αρχικής ισορροπίας αλλά και των αντισταθμίσεων και των θεματικών και εδαφικών κατανομών σε όλη τη διάρκεια του εν λόγω προγράμματος.*
- (35) Σε επίπεδο Ένωσης, το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο συντονισμού της οικονομικής πολιτικής αποτελεί το πλαίσιο για τον προσδιορισμό των προτεραιοτήτων εθνικών μεταρρυθμίσεων και την παρακολούθηση της εφαρμογής τους. Τα κράτη μέλη πρέπει να αναπτύξουν τις δικές τους εθνικές πολυετείς επενδυτικές στρατηγικές για τη στήριξη των εν λόγω μεταρρυθμιστικών προτεραιοτήτων. Οι στρατηγικές αυτές θα πρέπει να υποβληθούν μαζί με τα ετήσια εθνικά προγράμματα μεταρρυθμίσεων ως μέσο περιγραφής και συντονισμού των επενδυτικών σχεδίων προτεραιότητας που πρέπει να στηριχθούν με εθνική και/ή ενωσιακή χρηματοδότηση. Θα πρέπει επίσης να χρησιμεύσουν στην αξιοποίηση της ενωσιακής χρηματοδότησης με συνεκτικό τρόπο και στη μεγιστοποίηση της προστιθέμενης αξίας της χρηματοδοτικής στήριξης που θα ληφθεί κυρίως από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και το Ταμείο Συνοχής, την Ευρωπαϊκή Λειτουργία Σταθεροποίησης Επενδύσεων, το ταμείο InvestEU και τη διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη», ανάλογα με την περίπτωση. Η χρηματοδοτική στήριξη θα πρέπει επίσης να χρησιμοποιηθεί κατά τρόπο συνεπή με τα ενωσιακά και τα εθνικά σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα, κατά περίπτωση.

■ [χωριστή ψηφοφορία]

- (37) Οι μορφές χρηματοδότησης και οι μέθοδοι εφαρμογής δυνάμει του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να επιλεγούν με βάση τη συμβολή τους στην επίτευξη των συγκεκριμένων στόχων των δράσεων και στην παραγωγή αποτελεσμάτων, λαμβανομένων υπόψη, ειδικότερα, του κόστους των ελέγχων, του διοικητικού φόρτου και του αναμενόμενου κινδύνου μη συμμόρφωσης. Εν προκειμένω πρέπει να εξετασθούν επίσης η χρήση εφάπαξ ποσών, κατ' αποκοπή ποσοστών και του κόστους ανά μονάδα, καθώς και η χρηματοδότηση που δεν σχετίζεται με δαπάνες, κατά το άρθρο 125 παράγραφος 1 του δημοσιονομικού κανονισμού.
- (38) Τρίτες χώρες που είναι μέλη του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ) μπορούν να συμμετέχουν στο πρόγραμμα, στο πλαίσιο της συνεργασίας που έχει αποφασισθεί δυνάμει της συμφωνίας του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ), η οποία προβλέπει την εκτέλεση των ενωσιακών προγραμμάτων με απόφαση βάσει της εν λόγω συμφωνίας. Είναι επίσης δυνατό να συμμετέχουν τρίτες χώρες βάσει άλλων νομικών πράξεων. Πρέπει να εισαχθεί ειδική διάταξη στον παρόντα κανονισμό για τη χορήγηση των απαραίτητων δικαιωμάτων και πρόσβασης στον αρμόδιο διατάκτη, την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF), καθώς και στο Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, ώστε να μπορούν να ασκούν πλήρως τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους.
- (39) Ο δημοσιονομικός κανονισμός καθορίζει τους κανόνες χορήγησης επιχορηγήσεων. Για να ληφθεί υπόψη η ιδιαιτερότητα των δράσεων που στηρίζονται από το πρόγραμμα και να εξασφαλιστεί συνεπής υλοποίηση σε τομείς που καλύπτει το πρόγραμμα, είναι αναγκαίο να προβλεφθούν πρόσθετες υποδείξεις όσον αφορά τα κριτήρια επιλεξιμότητας και ανάθεσης. ***Η Επιτροπή και/ή οι εκτελεστικοί οργανισμοί που είναι επιφορτισμένοι με την υλοποίηση του προγράμματος δεν είναι εξουσιοδοτημένοι να δημιουργούν συμπληρωματικές υποχρεώσεις που δεν προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό όσον αφορά την επιλογή των πράξεων και τη χρηματοδότησή τους. Χωρίς παρέκκλιση από τον δημοσιονομικό κανονισμό, τα προγράμματα εργασίας μπορούν να προβλέπουν απλοποιημένες διαδικασίες, σε ορισμένες περιπτώσεις όπου οι στόχοι των προσκλήσεων υποβολής πρότασης δεν έχουν στρατηγικές επιπτώσεις.***

- (39α) *Σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό, τα κριτήρια επιλογής και ανάθεσης ορίζονται στα προγράμματα εργασίας. Στον τομέα των μεταφορών, η ποιότητα και η συνάφεια των έργων θα πρέπει να αξιολογείται λαμβάνοντας επίσης υπόψη τον αναμενόμενο αντίκτυπό τους στη συνδεσιμότητα στην ΕΕ, τη συμμόρφωσή τους με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας και τη στρατηγική τους όσον αφορά μελλοντικές ανάγκες συντήρησης.*
- (40) Σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό, τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹, τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95 του Συμβουλίου², τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου³ και τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/193 του Συμβουλίου⁴, τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης πρέπει να προστατεύονται με αναλογικά μέτρα, καθώς και με την πρόληψη, τον εντοπισμό, τη διόρθωση και τη διερεύνηση παρατυπιών και περιπτώσεων απάτης, την ανάκτηση απολεσθέντων, αχρεωστήτως καταβληθέντων ή μη ορθώς χρησιμοποιηθέντων κονδυλίων και, όταν χρειάζεται, την επιβολή διοικητικών κυρώσεων. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 και τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2185/96, η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) μπορεί να διενεργεί έρευνες, καθώς και επιτόπιες έρευνες και επιθεωρήσεις, με στόχο να διαπιστώνεται αν υπάρχει περίπτωση απάτης, διαφθοράς ή οποιασδήποτε άλλης παράνομης δραστηριότητας εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης. Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1939, η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία (EPPO) μπορεί να διερευνά και να ασκεί δίωξη σε υποθέσεις απάτης και άλλων εγκληματικών

¹ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Σεπτεμβρίου 2013, σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1073/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (Ευρατόμ) αριθ. 1074/1999 του Συμβουλίου (ΕΕ L 248 της 18.9.2013, σ. 1).

² Κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 1995, σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 312 της 23.12.1995, σ. 1).

³ Κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου, της 11ης Νοεμβρίου 1996, σχετικά με τους ελέγχους και εξακριβώσεις που διεξάγει επιτοπίως η Επιτροπή με σκοπό την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων από απάτες και λοιπές παρατυπίες (ΕΕ L 292 της 15.11.1996, σ. 2).

⁴ Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1939 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 2017, σχετικά με την εφαρμογή ενισχυμένης συνεργασίας για τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας (ΕΕ L 283 της 31.10.2017, σ. 1).

δραστηριοτήτων εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, όπως προβλέπεται στην οδηγία (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹. Σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό, κάθε πρόσωπο ή οντότητα που είναι αποδέκτης κονδυλίων της Ένωσης οφείλει να συνεργάζεται πλήρως για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, να παρέχει τα αναγκαία δικαιώματα και πρόσβαση στην Επιτροπή, την OLAF, την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία (EPPO) και το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο (ΕΕΣ) και να μεριμνά ώστε τυχόν τρίτοι που συμμετέχουν στην εκτέλεση κονδυλίων της Ένωσης να εκχωρούν ισοδύναμα δικαιώματα.

(40α) Η επιτυχής εκτέλεση του προγράμματος εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από το επίπεδο συνεργασίας μεταξύ των φορέων που συμμετέχουν σε ένα κοινό έργο. Θα πρέπει επομένως να ενθαρρυνθεί η δημιουργία μιας δομής κοινοπραξίας, μεταξύ άλλων μέσω υψηλότερου επιπέδου συγχρηματοδότησης.

(41) Σύμφωνα με [αναφορά προς επικαιροποίηση ανάλογα με την περίπτωση σύμφωνα με τη νέα απόφαση για τις ΥΧΕ: άρθρο 94 της απόφασης 2013/755/ΕΕ του Συμβουλίου², τα πρόσωπα και οι οντότητες που είναι εγκατεστημένες σε υπερπόντιες χώρες και εδάφη (ΥΧΕ) είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση, με την επιφύλαξη των κανόνων και των στόχων του προγράμματος και των ενδεχόμενων ρυθμίσεων που ισχύουν στο κράτος μέλος με το οποίο είναι συνδεδεμένη η υπερπόντια χώρα ή το έδαφος.

(42) Η Ένωση θα πρέπει να επιδιώξει τη συνοχή και τις συνέργειες με τα προγράμματα εξωτερικών πολιτικών της Ένωσης, καθώς και με την προενταξιακή βοήθεια σύμφωνα με τις δεσμεύσεις που αναλήφθηκαν στο πλαίσιο της ανακοίνωσης «Μια αξιόπιστη προοπτική διεύρυνσης και ενισχυμένη δέσμευση της ΕΕ με τις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων»³.

(43) Όταν τρίτες χώρες ή οντότητες εγκατεστημένες σε τρίτες χώρες συμμετέχουν σε δράσεις που συμβάλλουν σε έργα κοινού ενδιαφέροντος ή σε διασυνοριακά έργα

¹ Οδηγία (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2017, σχετικά με την καταπολέμηση, μέσω του ποινικού δικαίου, της απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης (ΕΕ L 198 της 28.7.2017, σ. 29).

² ΕΕ L 344 της 19.12.2013, σ. 1.

³ COM(2018)0065.

στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, η οικονομική συνδρομή θα πρέπει να διατίθεται μόνον εφόσον είναι αναγκαία για τη διασφάλιση της επίτευξης των στόχων των εν λόγω έργων.

- (43α) *Σύμφωνα με το άρθρο 85 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ, και στην περίπτωση τρίτων χωρών με τις οποίες η Ένωση δεν έχει συνάψει, σε πολυμερές ή διμερές πλαίσιο, σύμβαση που εξασφαλίζει συγκρίσιμη και αποτελεσματική πρόσβαση των επιχειρήσεων της Ένωσης στις αγορές δημόσιων συμβάσεων των εν λόγω τρίτων χωρών, κάθε προσφορά που υποβάλλεται για την ανάθεση δημόσιας σύμβασης προμηθειών στο πλαίσιο έργου συγχρηματοδοτούμενου από τη ΔΣΕ μπορεί να απορρίπτεται εφόσον το μερίδιο των προϊόντων καταγωγής τρίτων χωρών υπερβαίνει το 50 % της συνολικής αξίας των προϊόντων που συνθέτουν την εν λόγω προσφορά.*
- (44) Σύμφωνα με τις παραγράφους 22 και 23 της διοργανικής συμφωνίας για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου, της 13ης Απριλίου 2016¹, είναι αναγκαίο να αξιολογείται το παρόν πρόγραμμα βάσει των πληροφοριών που συλλέγονται μέσω ειδικών απαιτήσεων παρακολούθησης, *όπως σχετικά με τη θωράκιση έναντι του κλίματος*, και, παράλληλα, χωρίς υπερβολική ρύθμιση και διοικητικό φόρτο, ιδίως για τα κράτη μέλη. Η Επιτροπή θα πρέπει να διενεργεί αξιολογήσεις και να τις κοινοποιεί στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, ώστε να αξιολογούνται η αποτελεσματικότητα και η απόδοση της χρηματοδότησης και ο αντίκτυπός της στους συνολικούς στόχους του προγράμματος, *και κατά περίπτωση, να προχωρά στις απαραίτητες τροποποιήσεις.*
- (45) Πρέπει να τεθούν σε εφαρμογή, *με διαφάνεια και λογοδοσία*, κατάλληλα μέτρα παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων, καθώς και *μετρήσιμοι* δείκτες, για την πρόσβαση στο πρόγραμμα και για *την αξιολόγηση και* την υποβολή εκθέσεων σχετικά με την πρόοδο του προγράμματος στην επίτευξη των γενικών και ειδικών στόχων που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό, *καθώς και για την προώθηση των επιτευγμάτων του προγράμματος.* Αυτό το σύστημα υποβολής εκθέσεων για

¹ Διοργανική συμφωνία μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της 13ης Απριλίου 2016, για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου (ΕΕ L 123 της 12.5.2016, σ. 1).

τις επιδόσεις θα πρέπει να εξασφαλίζει ότι τα στοιχεία για την παρακολούθηση της εκτέλεσης του προγράμματος και των αποτελεσμάτων του *είναι κατάλληλα για τη σε βάθος ανάλυση της προόδου που έχει επιτευχθεί και των δυσκολιών που αντιμετωπίζονται στους κεντρικούς διάδρομους του δικτύου και ότι τα εν λόγω δεδομένα και αποτελέσματα* συλλέγονται κατά τρόπο αποδοτικό, αποτελεσματικό και έγκαιρο. Είναι αναγκαίο να επιβληθούν στους αποδέκτες των κονδυλίων της Ένωσης αναλογικές απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων, προκειμένου να συλλέγουν τα σχετικά δεδομένα για το πρόγραμμα.

- (45α) *Το πρόγραμμα θα πρέπει να υλοποιηθεί μέσω προγραμμάτων εργασίας. Έως τα τέλη Μαρτίου του 2021, η Επιτροπή θα πρέπει να καταρτίσει πρόγραμμα-πλαίσιο το οποίο θα περιλαμβάνει το προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα των προγραμμάτων εργασιών, των προσκλήσεων, τα θέματά τους και τη χορηγούμενη χρηματοδότηση και κάθε άλλη απαραίτητη λεπτομέρεια για τη διασφάλιση της διαφάνειας και της προβλεψιμότητας καθ' όλη την περίοδο του προγράμματος και για την ενίσχυση της ποιότητας των έργων.*
- (45β) Θα πρέπει να πραγματοποιηθεί συνολική αξιολόγηση του προγράμματος ώστε να διασφαλιστεί η συνοχή των επενδυτικών προτεραιοτήτων του προγράμματος με τις δεσμεύσεις της Ένωσης για την αλλαγή του κλίματος·
- (46) Για να *συμπληρωθεί* ο παρών κανονισμός, *θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή εξουσία έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά* την έγκριση των προγραμμάτων εργασιών *και του προγράμματος-πλαισίου.*
- (47) Για την αναπροσαρμογή, όταν χρειάζεται, των δεικτών που χρησιμοποιούνται για την παρακολούθηση του προγράμματος *και για τον καθορισμό* των διαδρόμων του κεντρικού δικτύου μεταφορών, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά τις τροποποιήσεις των μερών I, II και III του παραρτήματος του παρόντος κανονισμού *και τις στρατιωτικές απαιτήσεις, για την κατάρτιση ή την τροποποίηση του καταλόγου των τμημάτων του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών που είναι κατάλληλα για στρατιωτικές μεταφορές, για την κατάρτιση ή την τροποποίηση του καταλόγου των έργων προτεραιότητας διττής*

χρήσης για έργα υποδομής διπλής χρήσης, και της διαδικασίας αξιολόγησης όσον αφορά την επιλεξιμότητα των δράσεων που συνδέονται με τη στρατιωτική κινητικότητα. Έχει ιδιαίτερη σημασία να διεξαγάγει η Επιτροπή ουσιαστικές διαβουλεύσεις κατά τις προπαρασκευαστικές της εργασίες, μεταξύ άλλων και σε επίπεδο εμπειρογνομόνων, σύμφωνα με τις αρχές που ορίζονται στη διοργανική συμφωνία, της 13ης Απριλίου 2016, για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου. Πιο συγκεκριμένα, προκειμένου να εξασφαλιστεί η ίση συμμετοχή στην προετοιμασία των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο λαμβάνουν όλα τα έγγραφα κατά τον ίδιο χρόνο με τους εμπειρογνώμονες των κρατών μελών, και οι εμπειρογνώμονές τους έχουν συστηματικά πρόσβαση στις συνεδριάσεις των ομάδων εμπειρογνομόνων της Επιτροπής που ασχολούνται με την προετοιμασία κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.

- (48) Οι κανονισμοί (ΕΕ) αριθ. 1316/2013 και (ΕΕ) αριθ. 283/2014 θα πρέπει, για λόγους σαφήνειας, να καταργηθούν. Ωστόσο, θα πρέπει να διαφυλαχθούν τα αποτελέσματα του άρθρου 29 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, με το οποίο τροποποιείται το παράρτημα του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 913/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹ όσον αφορά τον κατάλογο των εμπορευματικών διαδρόμων.
- (49) Για να καταστεί δυνατή η έγκαιρη έκδοση των εκτελεστικών πράξεων που προβλέπονται από τον παρόντα κανονισμό, είναι αναγκαίο ο παρών κανονισμός να τεθεί σε ισχύ αμέσως μετά τη δημοσίευσή του,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1 Αντικείμενο

Ο παρών κανονισμός ορίζει τη διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη» («το πρόγραμμα»).

Καθορίζει τους στόχους του προγράμματος, τον προϋπολογισμό του για την περίοδο 2021-

¹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 913/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Σεπτεμβρίου 2010, σχετικά με το ευρωπαϊκό σιδηροδρομικό δίκτυο για ανταγωνιστικές εμπορευματικές μεταφορές (ΕΕ L 276 της 20.10.2010, σ. 22).

2027, τις μορφές ενωσιακής χρηματοδότησης και τους κανόνες χορήγησης της εν λόγω χρηματοδότησης.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού νοούνται ως:

- α) «δράση»: κάθε δραστηριότητα που έχει προσδιορισθεί ως οικονομικά και τεχνικά αυτοτελής, έχει καθορισμένο χρονικό πλαίσιο και είναι αναγκαία για την υλοποίηση έργου·
- β) «εναλλακτικά καύσιμα»: τα εναλλακτικά καύσιμα **για όλους τους τρόπους μεταφοράς**, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 της οδηγίας 2014/94/ΕΕ·
- γ) «συνδεδεμένη χώρα»: τρίτη χώρα η οποία είναι συμβαλλόμενο μέρος συμφωνίας με την Ένωση για τη συμμετοχή της στο πρόγραμμα σύμφωνα με το άρθρο 5·
- γα) «δικαιούχος»: **κάθε οντότητα που επελέγη για να λάβει χρηματοδοτική στήριξη από την Ένωση βάσει των κριτηρίων επιλεξιμότητας που ορίζονται στο άρθρο 11 του παρόντος κανονισμού και σε συμφωνία με το άρθρο [197] του δημοσιονομικού κανονισμού**·
- δ) «συνδυαστική πράξη»: ενέργειες που στηρίζονται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ, μεταξύ άλλων και στο πλαίσιο συνδυαστικών μηχανισμών σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/XXX (ο «δημοσιονομικός κανονισμός»), και συνδυάζουν μη επιστρεπτές μορφές στήριξης και/ή χρηματοδοτικά μέσα και/ή εγγυήσεις από τον προϋπολογισμό της ΕΕ με επιστρεπτές μορφές στήριξης από ιδρύματα αναπτυξιακής ή άλλης δημόσιας χρηματοδότησης, καθώς και από εμπορικά χρηματοδοτικά ιδρύματα και επενδυτές·
- δα) «σημείο συμφόρησης» **φυσικό, τεχνικό ή λειτουργικό εμπόδιο το οποίο επιφέρει διακοπή του συστήματος και δυσμενείς επιπτώσεις στη συνέχεια των ροών μεγάλων αποστάσεων ή των διασυννοριακών ροών και το οποίο μπορεί να αντιμετωπιστεί με τη δημιουργία νέων υποδομών ή με τον ριζικό εκσυγχρονισμό των υφιστάμενων υποδομών που θα έχει ως αποτέλεσμα σημαντικές βελτιώσεις**

προς την κατεύθυνση της άρσης των περιορισμών που προκαλεί το σημείο συμφόρησης·

- ε) «εκτεταμένο δίκτυο»: οι υποδομές μεταφορών που προσδιορίζονται σύμφωνα με το κεφάλαιο II του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1315/2013·
- στ) «κεντρικό δίκτυο»: οι υποδομές μεταφορών που προσδιορίζονται στο κεφάλαιο III του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1315/2013·
- ζ) «διάδρομος του κεντρικού δικτύου»: μέσο που διευκολύνει τη συντονισμένη υλοποίηση του κεντρικού δικτύου, κατά το κεφάλαιο IV του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1315/2013 και περιλαμβάνεται στο Μέρος I του Παραρτήματος I του παρόντος κανονισμού·
- ζα) **«διασυνοριακή σύνδεση»: στον τομέα των υποδομών μεταφορών νοούνται έργα που καλύπτουν σιδηροδρομικό, οδικό, ποτάμιο ή θαλάσσιο τμήμα μεταξύ κρατών μελών ή κράτους μέλους και τρίτης χώρας, ή έργο, σε οποιοδήποτε μέσο μεταφοράς, το οποίο υλοποιείται σε ένα κράτος μέλος και έχει υψηλό διασυνοριακό αντίκτυπο με την ενίσχυση των διασυνοριακών ροών μεταξύ δύο κρατών μελών·**
- η) «διασυνοριακό έργο στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας»: έργο που επιλέγεται ή είναι επιλέξιμο βάσει συμφωνίας συνεργασίας ή κάθε άλλου είδους ρυθμίσεων μεταξύ κρατών μελών ή ρυθμίσεων μεταξύ κρατών μελών και τρίτων χωρών, κατά [το άρθρο 8, 9, 11 ή 13] της οδηγίας (ΕΕ) 2018/... του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁺, για τον προγραμματισμό ή την εγκατάσταση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, σύμφωνα με τα κριτήρια που ορίζονται στο μέρος IV του παραρτήματος του παρόντος κανονισμού·
- ηα) **«προτεραιότητα στην ενεργειακή απόδοση»: η μέγιστη συνεκτίμηση, στο πλαίσιο των αποφάσεων σχεδιασμού, πολιτικής και επενδύσεων στον τομέα της ενέργειας, εναλλακτικών και οικονομικών από άποψη κόστους μέτρων ενεργειακής**

⁺ ΕΕ: να προστεθεί στο κείμενο ο αριθμός του κανονισμού που περιέχεται στο έγγραφο PE-CONS 55/18 (2016/0375(COD)) και να προστεθούν ο αριθμός, η ημερομηνία, ο τίτλος και η παραπομπή στην ΕΕ της εν λόγω οδηγίας στην υποσημείωση.

[1] ΕΕ ...

⁺ ΕΕ: να προστεθούν ο τίτλος, ο αριθμός και η παραπομπή στην ΕΕ του COD 2016/0382 (ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές).

απόδοσης, για πιο αποτελεσματική ζήτηση και προσφορά ενέργειας, μέσω οικονομικών από πλευράς κόστους ενεργειακών εξοικονομήσεων στην τελική χρήση, μέσω πρωτοβουλιών για ανταπόκριση στη ζήτηση και μέσω αποτελεσματικότερης μετατροπής, μεταφοράς και διανομής ενέργειας, με παράλληλη όμως επίτευξη των στόχων των αντίστοιχων αποφάσεων·

- θ) «υποδομές ψηφιακής συνδεσιμότητας»: δίκτυα πολύ υψηλής χωρητικότητας, συστήματα 5G, πολύ υψηλής ποιότητας τοπική ασύρματη συνδεσιμότητα, βασικά δίκτυα, καθώς και επιχειρησιακές ψηφιακές πλατφόρμες που συνδέονται απευθείας με υποδομές μεταφορών και ενέργειας·
- ι) «συστήματα 5G»: σύνολο ψηφιακών στοιχείων υποδομής με βάση διεθνώς συμφωνηθέντα πρότυπα για τεχνολογίες κινητών και ασύρματων επικοινωνιών που χρησιμοποιούνται για συνδεσιμότητα και υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας, με προηγμένα χαρακτηριστικά επιδόσεων όπως είναι οι πολύ μεγάλες ταχύτητες μεταφοράς δεδομένων και η χωρητικότητα, ο χαμηλός χρόνος αναμονής, η υψηλή αξιοπιστία, ή που υποστηρίζουν μεγάλο αριθμό συνδεδεμένων συσκευών·
- ια) «διάδρομος 5G»: διαδρομή οδικής, σιδηροδρομικής **ή εσωτερικής πλωτής** μεταφοράς που καλύπτεται πλήρως με υποδομή ψηφιακής συνδεσιμότητας και ιδίως με συστήματα 5G, τα οποία καθιστούν δυνατή την αδιάλειπτη παροχή συνεργατικών ψηφιακών υπηρεσιών όπως η συνδεδεμένη και αυτοματοποιημένη κινητικότητα **■**, παρόμοιες έξυπνες υπηρεσίες κινητικότητας για τους σιδηρόδρομους **ή ψηφιακή συνδεσιμότητα σε εσωτερικές πλωτές οδούς**·
- ιαα) «ελλείπουσα σύνδεση»: **σε όλους τους τρόπους μεταφοράς, ένας διάδρομος ή ένα τμήμα μεταφοράς ΔΕΔ-Μ που συνδέει καίρια ή εκτεταμένα δίκτυα με τους διαδρόμους του ΔΕΔ-Μ, το οποίο λείπει ή περιλαμβάνει ένα ή περισσότερα σημεία συμφόρησης που επηρεάζουν τη συνέχεια του διαδρόμου ΔΕΔ-Μ**·
- ιβ) «επιχειρησιακές ψηφιακές πλατφόρμες συνδεδεμένες απευθείας με υποδομές μεταφορών και ενέργειας»: φυσικές και εικονικές πηγές της τεχνολογίας πληροφοριών και επικοινωνιών («ΤΠΕ»), που λειτουργούν πέραν της υποδομής επικοινωνιών, οι οποίες υποστηρίζουν τη ροή, την αποθήκευση, την επεξεργασία και την ανάλυση δεδομένων των υποδομών μεταφορών και/ή ενέργειας·

- ιγ) «έργο κοινού ενδιαφέροντος»: έργο που προσδιορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1315/2013 ή στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 347/2013 ή στο άρθρο 8 του παρόντος κανονισμού·
- ιδ) «μελέτες»: δραστηριότητες αναγκαίες για την προετοιμασία εκτέλεσης έργου, όπως οι προμελέτες, οι μελέτες χαρτογράφησης, σκοπιμότητας, αξιολόγησης, δοκιμής και επικύρωσης, καθώς και μελέτες υπό μορφή λογισμικού και κάθε άλλου μέτρου τεχνικής υποστήριξης, στις οποίες συγκαταλέγονται εκ των προτέρων μελέτες για τον καθορισμό και την ανάπτυξη έργου, καθώς και για τη λήψη απόφασης για τη χρηματοδότησή του, όπως οι αναγνωριστικές μελέτες των τοποθεσιών και η προετοιμασία της δέσμης χρηματοδότησης·
- ιε) «κοινωνικο-οικονομικοί παράγοντες»: φορείς που λόγω της αποστολής, της φύσης ή του τύπου δραστηριότητάς τους μπορούν να αποφέρουν άμεσα ή έμμεσα σημαντικά κοινωνικο-οικονομικά οφέλη σε πολίτες, επιχειρήσεις και τοπικές κοινότητες που βρίσκονται στον περιβάλλοντα χώρο τους *ή στη ζώνη επιρροής τους*·
- ιστ) «τρίτη χώρα»: κράτος που δεν είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης·
- ιζ) «πολύ υψηλής χωρητικότητας δίκτυα»: δίκτυα πολύ υψηλής χωρητικότητας, όπως ορίζονται στο άρθρο [2 *παράγραφος 2*] της οδηγίας (ΕΕ) 2018/XXX [Ευρωπαϊκός Κώδικας Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών]·
- ιη) «εργασίες»: η αγορά, η προμήθεια και η εγκατάσταση συστατικών μερών, συστημάτων και υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένου του λογισμικού, η εκτέλεση δραστηριοτήτων ανάπτυξης, κατασκευής και εγκατάστασης σχετικών με έργο, η παράδοση των εγκαταστάσεων και η έναρξη λειτουργίας έργου.
- ιηα) «υποδομή για μη στρατιωτική άμυνα διπλής χρήσης»: η υποδομή που χρησιμοποιείται κυρίως για μη στρατιωτικούς σκοπούς, αλλά έχει επίσης στρατηγική σημασία για τους σκοπούς της άμυνας και της διαχείρισης κρίσεων και θα μπορούσε να προσαρμοστεί στις ανάγκες πολιτικής διττής χρήσης.*

Άρθρο 3

Στόχοι

1. Το πρόγραμμα έχει ως γενικό στόχο **την κατασκευή**, την ανάπτυξη και τον

εκσυγχρονισμό των διευρωπαϊκών δικτύων στους τομείς των μεταφορών, της ενέργειας και των ψηφιακών τεχνολογιών και τη διευκόλυνση της διασυνοριακής συνεργασίας στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, **προκειμένου να συνεισφέρει στην αύξηση της ευρωπαϊκής ανταγωνιστικότητας, στην πρόσβαση στην εσωτερική αγορά, και στην έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, όπως επίσης να κατοχυρώσει την εδαφική, κοινωνική και οικονομική συνοχή, συμβάλλοντας στην τήρηση** των μακροπρόθεσμων δεσμεύσεων για απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές, με έμφαση στις **πλήρεις** συνέργειες μεταξύ των τομέων **των μεταφορών, της ενέργειας και της ψηφιακής τεχνολογίας.**

2. Το πρόγραμμα έχει τους ακόλουθους ειδικούς στόχους:

α) Στον τομέα των μεταφορών:

- i) συμβολή στην ανάπτυξη έργων κοινού ενδιαφέροντος που αφορούν αποτελεσματικά **■**, διασυνδεδεμένα, **διαλειτουργικά και πολυτροπικά** δίκτυα συνδυασμένων μεταφορών και υποδομές για έξυπνη, βιώσιμη, **προσιτή**, και ασφαλή κινητικότητα χωρίς αποκλεισμούς **και τον ευρωπαϊκό χώρο μεταφορών**
- ii) προσαρμογή των **τμημάτων του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών που είναι κατάλληλα για στρατιωτικές μεταφορές σε ανάγκες διττής (μη στρατιωτικής και αμυντικής) κινητικότητας**

β) Στον τομέα της ενέργειας, συμβολή στην ανάπτυξη έργων κοινού ενδιαφέροντος που αφορούν την περαιτέρω ενοποίηση **μιας αποδοτικής και ανταγωνιστικής** εσωτερικής αγοράς ενέργειας, τη διαλειτουργικότητα των δικτύων σε διασυνοριακό και διατομεακό επίπεδο, ώστε να προωθηθεί η απαλλαγή **της οικονομίας** από τις ανθρακούχες εκπομπές **και να κατοχυρωθεί** η ασφάλεια του εφοδιασμού, όπως επίσης να διευκολυνθεί η διασυνοριακή συνεργασία στον τομέα **της ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων** των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, **και να τονωθεί η ενεργειακή απόδοση**

γ) Στον ψηφιακό τομέα, συμβολή **στην ανάπτυξη έργων κοινού κοινωνικού και οικονομικού συμφέροντος στον τομέα της ανάπτυξης ασφαλών και προστατευμένων** ψηφιακών δικτύων και συστημάτων 5G πολύ υψηλής

χωρητικότητας, στην αύξηση της ανθεκτικότητας και της χωρητικότητας των βασικών ψηφιακών δικτύων στα εδάφη της ΕΕ με τη σύνδεσή τους με γειτονικά εδάφη, καθώς και στην ψηφιοποίηση των δικτύων μεταφορών και ενέργειας.

Άρθρο 4 Προϋπολογισμός

1. Το χρηματοδοτικό κονδύλι για την εφαρμογή του προγράμματος για την περίοδο 2021-2027 ανέρχεται σε **43 850 768.000 EUR σε σταθερές τιμές (XXX EUR σε τρέχουσες τιμές)**.
2. Η κατανομή του ποσού αυτού έχει ως εξής:
 - α) **33 513 524 000 EUR σε σταθερές τιμές (XXX EUR σε τρέχουσες τιμές)** για την επίτευξη των ειδικών στόχων που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχείο α), εκ των οποίων:
 - i) **17 746 000 000 EUR σε τιμές 2018 (12 830 000 000 EUR σε τρέχουσες τιμές)** από τον συνεργατικό σχηματισμό των Ευρωπαϊκών Στρατηγικών Επενδύσεων·
 - ii) μεταφορά **10 000 000 000 EUR σε σταθερές τιμές** (11 285 493 000 EUR σε τρέχουσες τιμές)· από το Ταμείο Συνοχής για να διατεθούν σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό αποκλειστικά σε κράτη μέλη επιλέξιμα για χρηματοδότηση από το Ταμείο Συνοχής·
 - iii) **5 767 524 000 EUR σε σταθερές τιμές (6 500 000 000 EUR σε τρέχουσες τιμές)** από το κεφάλαιο *Ασφάλεια και Άμυνα* για τους ειδικούς στόχους που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχείο α) σημείο ii),
 - β) έως 8 650 000 000 EUR για τους ειδικούς στόχους που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχείο β), εκ των οποίων ποσοστό **20 %** για διασυνοριακά έργα στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας·
[Τροπολογία 9]

- γ) **2 662 000 000 EUR σε σταθερές τιμές (3 000 000 000 EUR σε τρέχουσες τιμές)** για τους ειδικούς στόχους που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχείο γ).
3. Η Επιτροπή δεν παρεκκλίνει από το ποσό που αναφέρεται στο δεύτερο εδάφιο στοιχείο α) σημείο ii).
4. **Έως και 3 % από** το ποσό που αναφέρεται στην παράγραφο 1 μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τεχνική και διοικητική συνδρομή κατά την εκτέλεση του προγράμματος και για τις ειδικές κατευθυντήριες γραμμές ανά τομέα, όπως για δραστηριότητες προετοιμασίας, παρακολούθησης, ελέγχου, λογιστικού ελέγχου και αξιολόγησης, καθώς και συνεταιρικών τεχνολογικών συστημάτων πληροφοριών. Το ποσό αυτό μπορεί να χρησιμοποιηθεί επίσης για τη χρηματοδότηση συνοδευτικών μέτρων της στήριξης προετοιμασίας έργων.
5. Οι δημοσιονομικές δεσμεύσεις για δράσεις άνω του ενός οικονομικού έτους είναι δυνατόν να κατανεμηθούν σε ετήσιες δόσεις επί σειρά ετών.
- 5a. Για τα μεγάλα έργα διασφαλίζεται η διαφάνεια και η συμμετοχή των πολιτών. [Τροπολογία 27]**
6. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του δημοσιονομικού κανονισμού, οι δαπάνες για δράσεις που απορρέουν από έργα που περιλαμβάνονται στο πρώτο πρόγραμμα εργασιών είναι επιλέξιμες από την 1η Ιανουαρίου 2021.
7. Το ποσό που μεταφέρεται από το Ταμείο Συνοχής θα εφαρμοσθεί σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό, με την επιφύλαξη της παραγράφου 8 και με την επιφύλαξη του άρθρου 14 παράγραφος 2 στοιχείο β).
8. Όσον αφορά τα ποσά που μεταφέρονται από το Ταμείο Συνοχής, **μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2022** η επιλογή των επιλέξιμων για χρηματοδότηση έργων θα πρέπει να είναι σύμφωνη με τις εθνικές πιστώσεις βάσει του Ταμείου Συνοχής ■ . Από την 1η Ιανουαρίου **2023**, οι πόροι που μεταφέρονται στο πρόγραμμα, οι οποίοι δεν έχουν ακόμη δεσμευτεί για έργο υποδομών στις μεταφορές, διατίθενται, **σε ανταγωνιστική βάση**, σε όλα τα κράτη μέλη που είναι επιλέξιμα για χρηματοδότηση από το Ταμείο Συνοχής για τη χρηματοδότηση υποδομών στις μεταφορές σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό.

9. Οι πόροι που διατίθενται *σε κράτος μέλος* στο πλαίσιο επιμερισμένης διαχείρισης και σε συμφωνία με την αρμόδια διαχειριστική αρχή, επιτρέπεται, κατόπιν αιτήματός *του*, να μεταφερθούν στο πρόγραμμα, *έτσι ώστε να χρησιμοποιηθούν στο πλαίσιο συνδυαστικής πράξης ή δράσης συνέργειας με άλλα προγράμματα της Ένωσης που περιλαμβάνεται σε πρόταση που υποβάλλει το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος και χαρακτηρίζεται επιλέξιμη από την Επιτροπή στο πλαίσιο διαδικασίας προγράμματος εργασίας*. Η Επιτροπή μεριμνά για την άμεση εφαρμογή των εν λόγω πόρων σύμφωνα με [το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο α)] του δημοσιονομικού κανονισμού ή έμμεση εφαρμογή σύμφωνα με το στοιχείο γ) του εν λόγω άρθρου. ■

Άρθρο 5

Τρίτες χώρες συνδεδεμένες με το πρόγραμμα

1. Η συμμετοχή στο πρόγραμμα είναι ανοιχτή στις ακόλουθες τρίτες χώρες:
- α) τα μέλη της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών (ΕΖΕΣ) που είναι μέλη του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ), σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται στη συμφωνία ΕΟΧ·
 - β) υπό προσχώρηση χώρες, υποψήφιες χώρες και δυνάμει υποψήφιες χώρες, σύμφωνα με τις γενικές αρχές και τους γενικούς όρους και προϋποθέσεις συμμετοχής τους σε προγράμματα της Ένωσης που καθορίζονται σε αντίστοιχες συμφωνίες-πλαίσιο και σε αποφάσεις του συμβουλίου σύνδεσης, ή σε παρεμφερείς συμφωνίες, και σύμφωνα με τους ειδικούς όρους που καθορίζονται σε συμφωνίες μεταξύ της Ένωσης και των εν λόγω χωρών·
 - γ) χώρες που καλύπτονται από την ευρωπαϊκή πολιτική γειτονίας, σύμφωνα με τις γενικές αρχές και τους γενικούς όρους και προϋποθέσεις συμμετοχής τους σε προγράμματα της Ένωσης που καθορίζονται στις αντίστοιχες συμφωνίες-πλαίσιο και σε αποφάσεις του συμβουλίου σύνδεσης, ή σε παρεμφερείς συμφωνίες, και σύμφωνα με τους ειδικούς όρους που καθορίζονται σε συμφωνίες μεταξύ της Ένωσης και των εν λόγω χωρών·
 - δ) άλλες τρίτες χώρες, σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται σε ειδική συμφωνία η οποία καλύπτει τη συμμετοχή της τρίτης χώρας σε οποιοδήποτε πρόγραμμα της Ένωσης, υπό την προϋπόθεση ότι η συμφωνία:

- διασφαλίζει δίκαιη ισορροπία όσον αφορά τις εισφορές και τα οφέλη της τρίτης χώρας που συμμετέχει σε προγράμματα της Ένωσης·
- καθορίζει τους όρους συμμετοχής σε προγράμματα, καθώς και τον υπολογισμό των χρηματικών εισφορών σε επιμέρους προγράμματα και τα διοικητικά τους έξοδα. Οι εν λόγω εισφορές συνιστούν έσοδα ειδικού προορισμού σύμφωνα με το άρθρο [21 παράγραφος 5] του δημοσιονομικού κανονισμού·
- δεν παρέχει στην τρίτη χώρα αρμοδιότητα λήψης αποφάσεων σχετικά με το πρόγραμμα·
- εγγυάται τα δικαιώματα της Ένωσης να εξασφαλίζει χρηστή δημοσιονομική διαχείριση και να προστατεύει τα οικονομικά της συμφέροντα.
- ***προβλέπει αμοιβαιότητα στην πρόσβαση σε τέτοια προγράμματα στην τρίτη χώρα, ιδίως όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις.***

2. Τρίτες χώρες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 και οντότητες εγκατεστημένες στις εν λόγω χώρες δεν μπορούν να λάβουν οικονομική συνδρομή βάσει του παρόντος κανονισμού, εκτός εάν αυτό είναι απαραίτητο για να επιτευχθούν οι στόχοι συγκεκριμένου έργου κοινού ενδιαφέροντος σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται στα προγράμματα εργασιών κατά το άρθρο 19 ***και τις διατάξεις του άρθρου 8 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1315/2013.***

Άρθρο 6

Εκτέλεση και μορφές χρηματοδότησης της ΕΕ

1. Το πρόγραμμα εκτελείται με απευθείας διαχείριση σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό, ή με έμμεση διαχείριση με φορείς που αναφέρονται στο άρθρο [61 παράγραφος 1 στοιχείο γ)] του δημοσιονομικού κανονισμού.
2. Το πρόγραμμα μπορεί να παρέχει χρηματοδότηση υπό μορφή ***επιχορηγήσεων και δημοσίων συμβάσεων*** όπως καθορίζεται στον δημοσιονομικό κανονισμό **■** . ***Η χρηματοδότηση που παρέχεται από το πρόγραμμα μπορεί να χρησιμοποιηθεί στο πλαίσιο συνδυαστικών πράξεων, συμπεριλαμβανομένων πόρων που προβλέπονται***

στο άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχείο α) του κανονισμού InvestEU. Στον τομέα των μεταφορών, οι συνδυαστικές πράξεις δεν υπερβαίνουν το 10 % του ειδικού κονδυλίου και προορίζονται κυρίως για οριζόντιες προτεραιότητες που απαριθμούνται στο παράρτημα - μέρος III - σημείο 1 (νέο). Οι συνδυαστικές πράξεις βάσει του παρόντος προγράμματος εκτελούνται σύμφωνα με τον κανονισμό InvestEU και τον τίτλο X του δημοσιονομικού κανονισμού.

3. Η Επιτροπή δύναται να αναθέσει την αρμοδιότητα εκτέλεσης μέρους του προγράμματος σε εκτελεστικούς οργανισμούς, σύμφωνα με το άρθρο [69] του δημοσιονομικού κανονισμού, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες βέλτιστης και αποτελεσματικής διαχείρισης του προγράμματος στους τομείς των μεταφορών, της ενέργειας και της ψηφιακής τεχνολογίας.
4. Συνεισφορές σε μηχανισμό αμοιβαίας ασφάλισης μπορούν να καλύψουν τον κίνδυνο που συνδέεται με την ανάκτηση χρηματικών ποσών οφειλόμενων από δικαιούχους και θεωρούνται επαρκής εγγύηση βάσει του δημοσιονομικού κανονισμού. Εφαρμόζονται οι διατάξεις που καθορίζονται στο άρθρο [X] του κανονισμού XXX [ο οποίος διαδέχεται τον κανονισμό σχετικά με το Ταμείο Εγγυήσεων].

Άρθρο 6α

Προσαρμογή των δικτύων ΔΕΔ-Μ στη μη στρατιωτική/αμυντική διττή χρήση

1. *Τα έργα κοινού ενδιαφέροντος συμβάλλουν στην προσαρμογή των δικτύων ΔΕΔ-Μ, όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1315/2013, με σκοπό να καταστούν δυνατά η διττή μη στρατιωτική/αμυντική χρήση των υποδομών, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της διττής (μη στρατιωτικής/αμυντικής) κινητικότητας, εφεξής «απαιτήσεις διττής κινητικότητας», και τα έργα προτεραιότητας υποδομών διπλής χρήσης που προσδιορίζονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου.*
2. *Η Επιτροπή εκδίδει έως τις 31 Δεκεμβρίου 2019 κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 24 του παρόντος κανονισμού προκειμένου να καθοριστούν περαιτέρω οι απαιτήσεις διττής κινητικότητας, να καταρτιστεί κατάλογος με τα τμήματα του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών που είναι κατάλληλα για στρατιωτικές μεταφορές, να καταρτιστεί κατάλογος έργων προτεραιότητας υποδομής διττής χρήσης και να προσδιοριστεί η διαδικασία αξιολόγησης της επιλεξιμότητας των δράσεων που συνδέονται με τη διττή, μη*

στρατιωτική/αμυντική χρήση της υποδομής· Οι προδιαγραφές των έργων προτεραιότητας αντικατοπτρίζουν την κατάσταση των κρατών μελών στην ανατολή και στον νότο της Ένωσης.

3. *Οι μελέτες με στόχο την ανάπτυξη και τον προσδιορισμό έργων κοινού ενδιαφέροντος που αφορούν τμήματα του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών κατάλληλα για στρατιωτικές μεταφορές, οι οποίες θα βασίζονται πάντα σε υφιστάμενες μελέτες σκοπιμότητας, σε έργα και στην υλοποίηση των ΔΕΔ-Μ, περιλαμβάνουν επίσης τις ενέργειες που είναι αναγκαίες για τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις για τη διττή κινητικότητα που έχουν επικυρωθεί από το Συμβούλιο και τα έργα προτεραιότητας υποδομής διττής, μη στρατιωτικής/αμυντικής χρήσης.*

Όλα τα προτεινόμενα έργα περιλαμβάνουν μετρήσιμες δράσεις για την ενσωμάτωση των απαιτήσεων διττής κινητικότητας που έχουν επικυρωθεί από το Συμβούλιο.

Προτάσεις που περιλαμβάνουν μόνον δράσεις συνδεδεμένες με στρατιωτική κινητικότητα είναι επιλέξιμες μόνο σε περίπτωση που επεκτείνουν υφιστάμενες μη στρατιωτικές υποδομές.

Όλες οι δράσεις που συνδέονται με τη συμμόρφωση προς τις απαιτήσεις διττής κινητικότητας χρηματοδοτούνται από τα κονδύλια που προβλέπονται στο άρθρο 4 παράγραφος 2 στοιχείο α) σημείο iii) και επιτρέπουν τη διττή, μη στρατιωτική/αμυντική χρήση της υποδομής.

4. *Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025, η Επιτροπή θα διεξαγάγει αξιολόγηση των ήδη δαπανηθέντων ποσών και των προβλεπομένων δαπανών από το ποσό που ορίζεται στο άρθρο 4 παράγραφος 2 στοιχείο α) σημείο iii). Ανάλογα με το αποτέλεσμα αυτής της αξιολόγησης, η Επιτροπή αποφασίζει τη μεταφορά του ποσού που δεν έχει δεσμευτεί από το άρθρο 4 παράγραφος 2 στοιχείο α) σημείο iii) στο άρθρο 4 παράγραφος 2 στοιχείο α) σημείο i).*

Άρθρο 6β

Διασυνοριακά έργα στον τομέα των μεταφορών

- 1. Τα κράτη μέλη, οι περιφερειακές αρχές ή άλλες οντότητες που συμμετέχουν σε διασυνοριακά έργα στον τομέα των μεταφορών μπορούν να δημιουργήσουν κοινή οντότητα (υπηρεσία μίας στάσης) για τη διαχείριση των έργων. Οι εν λόγω κοινές οντότητες θα διαθέτουν ευρείες συντονιστικές αρμοδιότητες, των οποίων θα υπερισχύουν οι κανόνες της ΕΕ, ούτως ώστε να μπορούν να διαχειρίζονται όλες τις περιβαλλοντικές εκτιμήσεις σε επίπεδο έργου, τις άδειες χωροταξικού σχεδιασμού και τις οικοδομικές άδειες.*
- 2. Για την αντιμετώπιση των δυσκολιών που σχετίζονται με τον συντονισμό των διαδικασιών αδειοδότησης των διασυνοριακών έργων υποδομών του ΔΕΔ-Μ, οι ευρωπαίοι συντονιστές παρακολουθούν τον συντονισμό των έργων και προτείνουν διαδικασίες για τη διευκόλυνση του συγχρονισμού και της ολοκλήρωσής τους.*
- 3. Ο συντονισμός και η συνεργασία των κρατών μελών μέσω της οριζόμενης ενιαίας αρμόδιας αρχής, όπως επίσης ο καθορισμός κοινών προθεσμιών για τις διαδικασίες χορήγησης διασυνοριακών αδειών και η έναρξη των δημόσιων συμβάσεων για τα κοινά διασυνοριακά έργα, διέπονται από τον κανονισμό του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με μέτρα εξορθολογισμού για την προώθηση της υλοποίησης του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών (COM(2018)0277).*

Άρθρο 7

Διασυνοριακά έργα στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας

- 1. Τα διασυνοριακά έργα στον τομέα της ανανεώσιμης ενέργειας συμβάλλουν στην απεξάρτηση από τον άνθρακα, στην ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς ενέργειας και τη βελτίωση της ασφάλειας του εφοδιασμού, προϋποθέτουν τη συμμετοχή τουλάχιστον δύο κρατών μελών και περιλαμβάνονται σε συμφωνία συνεργασίας ή οποιοδήποτε άλλο είδος ρύθμισης μεταξύ κρατών μελών, μεταξύ άλλων, όπου είναι σκόπιμο, σε περιφερειακό επίπεδο, ή ρυθμίσεων μεταξύ κρατών μελών και τρίτων χωρών κατά το άρθρο 8, 9, 11 ή 13 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/... του Ευρωπαϊκού*

Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁺. Τα εν λόγω έργα προσδιορίζονται σύμφωνα με τα **γενικά** κριτήρια και τη διαδικασία που καθορίζονται στο μέρος IV του παραρτήματος του παρόντος κανονισμού.

2. Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2019 η Επιτροπή εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξη σύμφωνα με το άρθρο 23 στοιχείο δ) του παρόντος κανονισμού, για να προσδιορίσει περαιτέρω, **με την επιφύλαξη των κριτηρίων ανάθεσης του άρθρου 13**, τα συγκεκριμένα κριτήρια επιλογής και να καθορίσει λεπτομέρειες της διαδικασίας επιλογής των έργων, και δημοσιεύει τις μεθοδολογίες αξιολόγησης της συνεισφοράς των έργων με βάση τα γενικά κριτήρια και αξιολόγησης **της ανάλυσης κόστους-οφέλους** που καθορίζονται στο μέρος IV του παραρτήματος.
3. Μελέτες που αποσκοπούν στην ανάπτυξη και τον προσδιορισμό διασυνοριακών έργων στον τομέα της ανανεώσιμης ενέργειας είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση βάσει του παρόντος κανονισμού.
4. Διασυνοριακά έργα στον τομέα της ανανεώσιμης ενέργειας είναι επιλέξιμα για χρηματοδότηση από την Ένωση για εργασίες εφόσον πληρούν τα ακόλουθα πρόσθετα κριτήρια:
 - α) η ειδική ανάλυση κόστους-οφέλους σύμφωνα με το σημείο 3 του μέρους IV του παραρτήματος **είναι υποχρεωτική για όλα τα υποστηριζόμενα έργα, διεξάγεται με τρόπο διαφανή, εμπειριστατωμένο και πλήρη και** παρέχει στοιχεία για ύπαρξη σημαντικής εξοικονόμησης κόστους και/ή οφελών όσον αφορά τη **βιωσιμότητα**, την ενσωμάτωση συστήματος, την ασφάλεια εφοδιασμού ή την καινοτομία και·
 - β) ο αιτών αποδεικνύει ότι το έργο δεν θα μπορούσε να υλοποιηθεί χωρίς την επιχορήγηση ή ότι το έργο δεν θα ήταν εμπορικά βιώσιμο χωρίς την επιχορήγηση. Στην εν λόγω ανάλυση λαμβάνονται υπόψη τυχόν έσοδα που θα προκύψουν από συστήματα στήριξης.
5. Το ποσό των επιχορηγήσεων για εργασίες είναι ανάλογο της εξοικονόμησης κόστους και/ή των οφελών που αναφέρονται στο σημείο 2 στοιχείο β) του μέρους IV του

⁺ ΕΕ: να προστεθούν ο τίτλος, ο αριθμός και η παραπομπή στην ΕΕ του COD 2016/0382 (ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές).

παραρτήματος **■** , δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό που απαιτείται για να εξασφαλιστεί η υλοποίηση του έργου ή η εμπορική του βιωσιμότητα **και συμμορφώνεται με τις διατάξεις του άρθρου 14 παράγραφος 3.**

Άρθρο 8

Έργα κοινού ενδιαφέροντος στον τομέα των υποδομών ψηφιακής συνδεσιμότητας.

1. Τα έργα κοινού ενδιαφέροντος στον τομέα των υποδομών ψηφιακής συνδεσιμότητας **είναι τα έργα εκείνα που συμβάλλουν σημαντικά:**

- α) στην ολοκλήρωση της ευρωπαϊκής ψηφιακής ενιαίας αγοράς,**
- β) στους στρατηγικούς στόχους συνδεσιμότητας της Ένωσης και**
- γ) παρέχουν τις υποδομές του υποκείμενου δικτύου που στηρίζουν τον ψηφιακό μετασχηματισμό της οικονομίας και της κοινωνίας.**

1α. Τα έργα κοινού ενδιαφέροντος στον τομέα των υποδομών ψηφιακής συνδεσιμότητας συμμορφώνονται με τα κριτήρια που παρατίθενται κατωτέρω:

- α) συνεισφέρουν στην επίτευξη του ειδικού στόχου που προβλέπεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχείο γ),**
- β) χρησιμοποιούν τη βέλτιστη διαθέσιμη τεχνολογία, προτείνοντας την καλύτερη ισορροπία όσον αφορά την ικανότητα ροής δεδομένων, την ασφάλεια της διαβίβασης, την ανθεκτικότητα του δικτύου, την κυβερνοασφάλεια και τη σχέση κόστους-οφέλους.**

2. Μελέτες που αποσκοπούν στην ανάπτυξη και τον προσδιορισμό των έργων κοινού ενδιαφέροντος στον τομέα των υποδομών ψηφιακής συνδεσιμότητας είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση βάσει του παρόντος κανονισμού.

3. Με την επιφύλαξη των κριτηρίων ανάθεσης που προβλέπονται στο άρθρο 13, κατά τον καθορισμό των προτεραιοτήτων χρηματοδότησης λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα κριτήρια:

- α) δίνεται προτεραιότητα σε δράσεις που συμβάλλουν στην πρόσβαση σε δίκτυα πολύ υψηλής χωρητικότητας, συμπεριλαμβανομένων της**

τεχνολογίας 5G ή άλλων τεχνολογιών αιχμής στον τομέα της συνδεσιμότητας για τους κοινωνικο-οικονομικούς παράγοντες. Στην παγκόσμια ανταγωνιστικότητα της ΕΕ και την ικανότητά της για απορρόφηση επενδύσεων λαμβάνονται υπόψη *επιπλέον των κοινωνικοοικονομικών κινητήριων δυνάμεων*, η σημασία των ψηφιακών υπηρεσιών και εφαρμογών που καθίστανται εφικτές με την παροχή της εν λόγω συνδεσιμότητας, καθώς και τα ενδεχόμενα κοινωνικο-οικονομικά οφέλη για πολίτες, επιχειρήσεις και τοπικές κοινότητες, καθώς και οι ενδεχόμενες θετικές δευτερογενείς συνέπειες όσον αφορά τη συνδεσιμότητα 5G, σύμφωνα με το μέρος V του παραρτήματος·

- β) δράσεις που συμβάλλουν στην παροχή τοπικής ασύρματης συνδεσιμότητας πολύ υψηλής ποιότητας στις τοπικές κοινότητες σύμφωνα με το μέρος V του παραρτήματος·
- γ) όσον αφορά δράσεις που συμβάλλουν στην εγκατάσταση συστημάτων 5G, δίνεται προτεραιότητα στην ανάπτυξη διαδρομών 5G κατά μήκος των κύριων επίγειων διαδρομών μεταφορών, μεταξύ των οποίων είναι τα διευρωπαϊκά δίκτυα μεταφορών, *και στους κοινωνικοοικονομικούς κόμβους*. Λαμβάνεται επίσης υπόψη ο βαθμός στον οποίο η δράση συμβάλλει να διασφαλισθεί, κατά μήκος των κύριων διαδρομών μεταφορών, αδιάλειπτη παροχή ψηφιακών υπηρεσιών συνέργειας, ενώ παράλληλα μεγιστοποιεί τις ενδεχόμενες θετικές δευτερογενείς συνέπειες για τα εδάφη και τον πληθυσμό στην περιοχή κατασκευής του έργου. Ενδεικτικός κατάλογος έργων που θα μπορούσαν να λάβουν στήριξη περιλαμβάνεται στο μέρος V του παραρτήματος·
- δ) έργα που αποσκοπούν στην εγκατάσταση *πολύ υψηλής δυναμικότητας* διασυνοριακών δικτύων σύνδεσης της Ένωσης με τρίτες χώρες και ενισχύουν τις συνδέσεις εντός του εδάφους της Ένωσης, μεταξύ των οποίων είναι τα υποθαλάσσια καλώδια, ιεραρχούνται αναλόγως του βαθμού στον οποίο συμβάλλουν ουσιαστικά στην αύξηση της ανθεκτικότητας και της χωρητικότητας των δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών στο έδαφος της Ένωσης·

- ε) όσον αφορά την κάλυψη με δίκτυα πολύ υψηλής χωρητικότητας, δίνεται προτεραιότητα σε δράσεις που συμβάλλουν στην κάλυψη εδαφών και πληθυσμών, αντιστρόφως ανάλογη προς την ένταση της επιχορήγησης που θα ήταν απαραίτητη για την υλοποίηση του έργου, ως προς τα ανώτατα ποσοστά χρηματοδότησης που καθορίζονται στο άρθρο 14. Λαμβάνεται επίσης υπόψη ο βαθμός στον οποίο η δράση συμβάλλει στη διασφάλιση ολοκληρωμένης κάλυψης του εδάφους και του πληθυσμού εντός της συγκεκριμένης περιοχής κατασκευής του έργου, ενώ παράλληλα μεγιστοποιεί τις ενδεχόμενες θετικές δευτερογενείς συνέπειες για τα εδάφη και τον πληθυσμό στην περιοχή κατασκευής του έργου.
- στ) όσον αφορά έργα εγκατάστασης επιχειρησιακών ψηφιακών πλατφορμών, δίνεται προτεραιότητα σε δράσεις που βασίζονται σε τεχνολογίες αιχμής, λαμβανομένων υπόψη πτυχών όπως η διαλειτουργικότητα, η κυβερνοασφάλεια, η προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και η επαναχρησιμοποίηση.

I.

Άρθρο 8α

Ανάθεση δημόσιων συμβάσεων και/ή συμβάσεων προμήθειας

- 1. Κατά την ανάθεση συμβάσεων με τη στήριξη του προγράμματος, οι δικαιούχοι δεν θα πρέπει να στηρίζουν την ανάθεση αυτών των συμβάσεων αποκλειστικά στην πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, αλλά θα πρέπει να λαμβάνουν επίσης υπόψη μια προσέγγιση με βάση τη σχέση κόστους-αποδοτικότητα, εστιάζοντας σε ποιοτικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά δεδομένα.*
- 2. Κάθε προσφορά που υποβάλλεται για την ανάθεση δημόσιας σύμβασης και/ή σύμβασης προμήθειας η οποία επωφελείται από το πρόγραμμα θεωρείται αποδεκτή όταν η αναλογία των προϊόντων καταγωγής τρίτων χωρών, με τις οποίες η Ένωση δεν έχει συνάψει συμφωνία που εξασφαλίζει συγκρίσιμη και ουσιαστική πρόσβαση των επιχειρήσεων της Ένωσης στις αγορές των εν λόγω τρίτων χωρών, δεν υπερβαίνει το 50% της συνολικής αξίας των προϊόντων που συνιστούν την προσφορά. [Τροπολογία 35]*

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ

Άρθρο 9

Επιλέξιμες δράσεις

1. Μόνο οι δράσεις που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων που αναφέρονται στο άρθρο 3 *και έχουν ελεγχθεί ως προς την ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή* θα είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση. Οι δράσεις αυτές περιλαμβάνουν ιδίως μελέτες, εργασίες και άλλα συνοδευτικά μέτρα απαραίτητα για τη διαχείριση και την εκτέλεση του προγράμματος και των εξειδικευμένων ανά τομέα κατευθυντηρίων γραμμών. *Οι μελέτες είναι επιλέξιμες μόνον εάν αφορούν έργα επιλέξιμα στο πλαίσιο του προγράμματος, τα οποία περιλαμβάνονται σε πρόσκληση υποβολής προτάσεων στο πλαίσιο προγραμμάτων εργασίας. Η επιλογή των πράξεων και της χρηματοδότησής τους στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού δεν δύναται να συνοδεύονται από οποιαδήποτε συμπληρωματική υποχρέωση που δεν προβλέπεται στον παρόντα κανονισμό.*
2. Στον τομέα των μεταφορών, επιλέξιμες για οικονομική συνδρομή από την Ένωση με βάση τον παρόντα κανονισμό είναι οι ακόλουθες δράσεις:
 - α) δράσεις για αποτελεσματικά **■**, διασυνδεδεμένα, *διαλειτουργικά και πολυτροπικά* δίκτυα:
 - ί) δράσεις που υλοποιούν το κεντρικό δίκτυο σύμφωνα με το κεφάλαιο ΙΙΙ του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1315/2013, καθώς και δράσεις που αφορούν αστικούς κόμβους, *σιδηροδρομική διαλειτουργικότητα, πολυτροπικές πλατφόρμες εφοδιαστικής, αερολιμένες, θαλάσσιους και εσωτερικούς λιμένες, την πλοϊμότητα των εσωτερικών πλωτών οδών, ενδοχώριους λιμένες* και τερματικούς σταθμούς οδικών-σιδηροδρομικών μεταφορών του κεντρικού δικτύου όπως ορίζεται στο παράρτημα ΙΙ του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1315/2013, *ιδίως δράσεις που απαριθμούνται στο τμήμα ΙΙΙ τίτλος 1 του παραρτήματος του εν λόγω κανονισμού, καθώς και τη διασύνδεση δικτύων.* Δράσεις υλοποίησης του κεντρικού δικτύου

επιτρέπεται να περιλαμβάνουν συναφή στοιχεία του εκτεταμένου δικτύου, εφόσον κρίνεται απαραίτητο για τη βελτιστοποίηση της επένδυσης και σύμφωνα με τους τρόπους που καθορίζονται στο πρόγραμμα εργασιών κατά το **άρθρο 19** του παρόντος κανονισμού·

- ii) δράσεις υλοποίησης **και προώθησης** διασυνοριακών συνδέσεων του εκτεταμένου δικτύου σύμφωνα με το κεφάλαιο II του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1315/2013, και ιδίως των τμημάτων που απαριθμούνται στο μέρος III τίτλος 2 του παραρτήματος του παρόντος κανονισμού·
- iiα) δράσεις στήριξης της εναρμόνισης των διασυνοριακών και τελωνειακών κανονισμών, καθώς και των διοικητικών και νομοθετικών διαδικασιών, με σκοπό την ανάπτυξη ρυθμιστικού πλαισίου σε επίπεδο ΕΕ για την κινητικότητα διττής χρήσης (μη στρατιωτικής και αμυντικής)·*
- iiβ) αποκατάσταση ελλειπουσών περιφερειακών διασυνοριακών σιδηροδρομικών συνδέσεων που είχαν εγκαταλειφθεί ή αποξηλωθεί·*
- iii) δράσεις υλοποίησης τμημάτων του εκτεταμένου δικτύου ευρισκόμενων σε εξόχως απόκεντρες περιοχές σύμφωνα με το κεφάλαιο II του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1315/2013, καθώς και δράσεις που αφορούν αντίστοιχους αστικούς κόμβους, αερολιμένες, **πολυτροπικές πλατφόρμες εφοδιαστικής** θαλάσσιους λιμένες, λιμένες της εσωτερικής ναυσιπλοΐας και τερματικούς σταθμούς οδικών-σιδηροδρομικών μεταφορών του εκτεταμένου δικτύου κατά το παράρτημα II του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1315/2013·
- iiiα) δράσεις για την άρση των εμποδίων στη διαλειτουργικότητα, ιδίως όσον αφορά την επίτευξη αποτελεσμάτων σε επίπεδο διαδρόμου/δικτύου, με ιδιαίτερη έμφαση στην προώθηση της αύξησης της σιδηροδρομικής κυκλοφορίας εμπορευμάτων· [Τροπολογία 33]*
- iv) υποστηρικτικές δράσεις έργων κοινού ενδιαφέροντος για τη σύνδεση του διευρωπαϊκού δικτύου με δίκτυα υποδομών γειτονικών χωρών, κατά το άρθρο 8 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1315/2013·

- β) δράσεις για έξυπνη, **διαλειτουργική**, βιώσιμη, **πολυτροπική**, ασφαλή, προστατευμένη, **προσιτή** και χωρίς αποκλεισμούς κινητικότητα:
- i) υποστηρικτικές δράσεις για θαλάσσιες αρτηρίες κατά το άρθρο 21 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1315/2013 **με έμφαση στη διασυννοριακή θαλάσσια ναυσιπλοΐα**·
 - ii) υποστηρικτικές δράσεις συστημάτων τηλεματικών εφαρμογών, **μεταξύ άλλων έργων στο πλαίσιο του ERTMS και του SESAR**, μεταξύ άλλων για λόγους ασφαλείας, σύμφωνα με το άρθρο 31 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1315/2013·
 - iii) υποστηρικτικές δράσεις των υπηρεσιών εμπορευματικών μεταφορών σύμφωνα με το άρθρο 32 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1315/2013·
 - iv) υποστηρικτικές δράσεις νέων τεχνολογιών και καινοτομίας, συμπεριλαμβανομένων της αυτοματοποίησης, των προηγμένων υπηρεσιών μεταφορών, της ενοποίησης των τρόπων μεταφοράς και των υποδομών εναλλακτικών καυσίμων **για όλους τους τρόπους μεταφοράς, καθώς και της απαλλαγής του τομέα των μεταφορών από τις ανθρακούχες εκπομπές**, σύμφωνα με το άρθρο 33 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1315/2013·
 - v) δράσεις για την άρση των εμποδίων στη διαλειτουργικότητα, **κυρίως σε αστικούς κόμβους, όπως ορίζονται στο άρθρο 30 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1315/2013, και** ιδίως όσον αφορά την επίτευξη αποτελεσμάτων σε επίπεδο διαδρόμου/δικτύου·
 - vi) δράσεις για τη δημιουργία ασφλών και προστατευμένων υποδομών και κινητικότητας, συμπεριλαμβανομένης της οδικής ασφάλειας, σύμφωνα με το άρθρο 34 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1315/2013·
 - vii) δράσεις για τη βελτίωση της ανθεκτικότητας των υποδομών μεταφορών στην κλιματική αλλαγή και στις φυσικές καταστροφές·
 - viii) δράσεις για τη βελτίωση της προσβασιμότητας όλων των **τρόπων μεταφοράς και όλων των χρηστών, ειδικά των χρηστών με μειωμένη**

κινητικότητα, στις υποδομές μεταφορών σύμφωνα με το άρθρο 37 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1315/2013·

ix) δράσεις για τη βελτίωση της προσβασιμότητας στις υποδομές μεταφορών και της διαθεσιμότητάς τους για λόγους ασφάλειας από έκνομες ενέργειες και πολιτικής προστασίας·

ixα) δράσεις για τη μείωση του θορύβου από τις σιδηροδρομικές εμπορευματικές μεταφορές·

γ) βάσει του ειδικού στόχου που αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχείο

α) σημείο ii) **και σύμφωνα με το άρθρο 6α:**

i) ■ συγκεκριμένες δραστηριότητες στο πλαίσιο δράσης που στηρίζουν νέα ή υπάρχοντα τμήματα του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών **κατάλληλα για στρατιωτικές μεταφορές**, με σκοπό τη συνεκτίμηση των απαιτήσεων **διττής** κινητικότητας, με στόχο να καταστεί εφικτή η διττή χρήση της υποδομής για πολιτικούς-στρατιωτικούς σκοπούς·

ia) δράσεις για τη βελτίωση της προσβασιμότητας στις υποδομές μεταφορών και της διαθεσιμότητάς τους για λόγους ασφάλειας από έκνομες ενέργειες και πολιτικής προστασίας·

ιβ) δράσεις που αυξάνουν την ανθεκτικότητα έναντι κυβερνοαπειλών.

3. Στον τομέα της ενέργειας, επιλέξιμες για ενωσιακή οικονομική συνδρομή με βάση τον παρόντα κανονισμό είναι οι ακόλουθες δράσεις:

α) δράσεις για έργα κοινού ενδιαφέροντος κατά το άρθρο 14 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 347/2013·

β) υποστηρικτικές δράσεις διασυνοριακών έργων στον τομέα της ανανεώσιμης ενέργειας, συμπεριλαμβανομένου του προσδιορισμού τους, κατά το μέρος IV του παραρτήματος του παρόντος κανονισμού, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούν τους όρους που καθορίζονται στο άρθρο 7 του παρόντος κανονισμού.

4. Στον ψηφιακό τομέα, επιλέξιμες για ενωσιακή οικονομική συνδρομή με βάση τον παρόντα κανονισμό είναι οι ακόλουθες δράσεις:

- α) δράσεις που στηρίζουν τη συνδεσιμότητα Gigabit **και 5G** κοινωνικο-οικονομικών παραγόντων·
- β) δράσεις που στηρίζουν τη δωρεάν και χωρίς διακρίσεις παροχή τοπικής ασύρματης συνδεσιμότητας πολύ υψηλής ποιότητας σε τοπικές κοινότητες·
- γ) δράσεις που υλοποιούν την αδιάλειπτη κάλυψη με συστήματα 5G όλων των κύριων επίγειων διαδρομών μεταφορών, συμπεριλαμβανομένων των διευρωπαϊκών δικτύων μεταφορών·
- δ) δράσεις που στηρίζουν την εγκατάσταση **και την ενσωμάτωση νέων ή υφιστάμενων** βασικών δικτύων, συμπεριλαμβανομένων των υποθαλάσσιων καλωδίων, στα κράτη μέλη και μεταξύ της Ένωσης και τρίτων χωρών·
- ε) δράσεις που στηρίζουν την πρόσβαση των ευρωπαϊκών νοικοκυριών σε δίκτυα πολύ υψηλής χωρητικότητας **και υλοποιούν τους στρατηγικούς στόχους συνδεσιμότητας της ΕΕ**·
- στ) δράσεις που υλοποιούν τις απαιτήσεις για υποδομές ψηφιακής συνδεσιμότητας σχετιζόμενες με διασυνοριακά έργα στους τομείς των μεταφορών ή της ενέργειας και/ή που στηρίζουν επιχειρησιακές ψηφιακές πλατφόρμες απευθείας συνδεδεμένες με υποδομές μεταφορών ή ενέργειας.

Ενδεικτικός κατάλογος επιλέξιμων έργων του ψηφιακού τομέα περιλαμβάνεται στο μέρος V του παραρτήματος.

Άρθρο 10

Συνέργειες **μεταξύ των τομέων των μεταφορών, της ενέργειας και της ψηφιακής τεχνολογίας**

1. Επιλέξιμες για οικονομική συνδρομή από την Ένωση με βάση τον παρόντα κανονισμό **και για υψηλότερο ποσοστό συγχρηματοδότησης, σύμφωνα με το άρθρο 14**, είναι δράσεις που συμβάλλουν **ταυτόχρονα** στην επίτευξη ενός ή περισσότερων στόχων τουλάχιστον δύο τομέων, όπως προβλέπεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχεία α), β) και γ). Τέτοιες δράσεις υλοποιούνται με **■** προγράμματα εργασιών που αφορούν τουλάχιστον δύο τομείς και περιλαμβάνουν

ειδικά κριτήρια ανάθεσης και χρηματοδότηση με συνεισφορά από τον προϋπολογισμό των αντίστοιχων τομέων.

2. Σε καθένα από τους τομείς των μεταφορών, της ενέργειας και της ψηφιακής τεχνολογίας, στις επιλέξιμες δράσεις σύμφωνα με το άρθρο 9 επιτρέπεται να περιληφθούν **συνεργατικά** στοιχεία που **συνδέονται με οποιονδήποτε από τους άλλους τομείς**, τα οποία ■ δεν αφορούν επιλέξιμες δράσεις προβλεπόμενες βάσει του άρθρου 9 παράγραφοι 2, 3 ή 4 αντίστοιχα, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούν σωρευτικά όλες τις ακόλουθες απαιτήσεις:
 - α) οι δαπάνες για τα εν λόγω **συνεργατικά** στοιχεία δεν υπερβαίνουν το 20 % των συνολικών επιλέξιμων δαπανών της δράσης· και
 - β) τα εν λόγω **συνεργατικά** στοιχεία σχετίζονται με τους τομείς των μεταφορών, της ενέργειας και της ψηφιακής τεχνολογίας· και
 - γ) τα εν λόγω **συνεργατικά** στοιχεία παρέχουν δυνατότητα σημαντικής βελτίωσης των κοινωνικο-οικονομικών, κλιματικών ή περιβαλλοντικών οφελών της δράσης.

Άρθρο 11

Επιλέξιμες οντότητες

1. Επιπλέον των κριτηρίων που καθορίζονται στο άρθρο [197] του δημοσιονομικού κανονισμού, εφαρμόζονται τα κριτήρια επιλεξιμότητας που καθορίζονται στο παρόν άρθρο.
2. Επιλέξιμες είναι οι εξής οντότητες:
 - α) νομική οντότητα εγκατεστημένη σε κράτος μέλος, **συμπεριλαμβανομένων των κοινοπραξιών**·
 - β) νομικές οντότητες εγκατεστημένες σε τρίτη χώρα συνδεδεμένη με το πρόγραμμα·
 - γ) νομικές οντότητες που έχουν συσταθεί βάσει του δικαίου της Ένωσης και διεθνείς οργανισμοί, εφόσον αυτό προβλέπεται στα προγράμματα εργασιών.

3. Τα φυσικά πρόσωπα δεν είναι επιλέξιμα.
4. Νομικές οντότητες εγκατεστημένες σε τρίτη χώρα μη συνδεδεμένη με το πρόγραμμα είναι κατ' εξαίρεση επιλέξιμες να λάβουν στήριξη βάσει του προγράμματος, εφόσον αυτό είναι αναγκαίο για την επίτευξη των στόχων συγκεκριμένου έργου κοινού ενδιαφέροντος **στους τομείς των μεταφορών, της ενέργειας και της ψηφιακής τεχνολογίας** ή διασυνοριακού έργου στο πεδίο της ανανεώσιμης ενέργειας.
5. Τα προγράμματα εργασιών κατά το άρθρο 19 επιτρέπεται να προβλέπουν ότι είναι επιλέξιμες μόνον προτάσεις που υποβάλλονται από ένα ή περισσότερα κράτη μέλη **ή με κοινές επιχειρήσεις ή σε διαβούλευση με τα οικεία κράτη μέλη, από περιφερειακές ή τοπικές αρχές, ή** από διεθνείς οργανισμούς, κοινές επιχειρήσεις, ή δημόσιες ή ιδιωτικές επιχειρήσεις ή φορείς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ

Άρθρο 12 Επιχορηγήσεις

Η χορήγηση και η διαχείριση των επιχορηγήσεων βάσει του προγράμματος πραγματοποιούνται σύμφωνα με τον τίτλο [VIII] του δημοσιονομικού κανονισμού.

Άρθρο 13 Κριτήρια ανάθεσης

1. Τα κριτήρια ανάθεσης καθορίζονται στα προγράμματα εργασιών κατά το άρθρο 19 και στις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων, **και περιλαμβάνουν**, αφού ληφθούν υπόψη, κατά το δυνατόν, τα ακόλουθα στοιχεία:
 - α) οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις (οφέλη και κόστος) **συμπεριλαμβανομένων της αξιοπιστίας, της πληρότητας και της διαφάνειας της ανάλυσης**
 - αα) **τη συμμόρφωση με τις διατάξεις των άρθρων 82 και 85 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ**

- β) πτυχές της καινοτομίας, της ασφάλειας, **της υιοθέτησης της ψηφιακής τεχνολογίας**, της διαλειτουργικότητας και της προσβασιμότητας·
- γ) διασυνοριακή διάσταση **και διάσταση διαλειτουργικότητας**·
 - γα) **συνδεσιμότητα και εδαφική προσβασιμότητα, μεταξύ άλλων για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές και τα νησιά**·
 - γβ) **ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία**·
- δ) συνέργειες μεταξύ των τομέων των μεταφορών, της ενέργειας και της ψηφιακής τεχνολογίας·
- ε) ωριμότητα της δράσης κατά την ανάπτυξη του έργου·
 - εα) **κύκλος ζωής των έργων και αρτιότητα της στρατηγικής συντήρησης που προτείνεται για το ολοκληρωθέν έργο**·
- στ) αρτιότητα του προτεινόμενου σχεδίου υλοποίησης·
- ζ) καταλυτική επίδραση της οικονομική συνδρομής της Ένωσης στις επενδύσεις·
- η) ανάγκη υπέρβασης χρηματοδοτικών εμποδίων, όπως η ανεπαρκής εμπορική βιωσιμότητα, **το υψηλό αρχικό κόστος** και η έλλειψη χρηματοδότησης από την αγορά·
 - ηα) **συνεισφορά στην ενοποίηση των απαιτήσεων διττής (μη στρατιωτικής και αμυντικής) κινητικότητας**·
 - ηβ) **πρόσβαση για άτομα μειωμένης κινητικότητας**·
- θ) **συμβολή στην επίτευξη των σχεδίων της Ένωσης και των εθνικών σχεδίων για την ενέργεια και το κλίμα**·
 - θα) **απαλλαγή από ανθρακούχες εκπομπές μέσω έργων**·
 - θβ) **συμβολή στην εφαρμογή της αρχής «προτεραιότητα στην ενεργειακή απόδοση»**·

2. Κατά την αξιολόγηση των προτάσεων με βάση τα κριτήρια ανάθεσης λαμβάνεται υπόψη, κατά περίπτωση, η ανθεκτικότητα σε δυσμενείς επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, με αξιολόγηση της ευαισθησίας και του κινδύνου στην κλιματική αλλαγή, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών μέτρων προσαρμογής.
3. Η αξιολόγηση των προτάσεων με βάση τα κριτήρια ανάθεσης διασφαλίζει ότι, εφόσον συντρέχει περίπτωση όπως ορίζεται στο πρόγραμμα εργασιών, δράσεις που στηρίζονται από το πρόγραμμα και περιλαμβάνουν τεχνολογία εντοπισμού, πλοήγησης και χρονισμού (PNT), είναι τεχνικά συμβατές με τα συστήματα EGNOS/Galileo και Copernicus.
4. Στον τομέα των μεταφορών, η αξιολόγηση των προτάσεων με βάση τα κριτήρια ανάθεσης κατά την παράγραφο 1 διασφαλίζει, κατά περίπτωση, ότι οι προτεινόμενες δράσεις είναι σύμφωνες με τα σχέδια εργασιών για διαδρόμους και τις εκτελεστικές πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 47 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1315/2013 και ότι λαμβάνεται υπόψη η γνώμη του αρμόδιου Ευρωπαϊκού συντονιστή σύμφωνα με το άρθρο 45 παράγραφος 8 του ίδιου κανονισμού. ***Στην αξιολόγηση εξετάζεται επίσης κατά πόσον η υλοποίηση των δράσεων που χρηματοδοτούνται από τη διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη» ενέχει τον κίνδυνο διαταραχής των ροών εμπορευμάτων και επιβατών στο τμήμα της γραμμής που αφορά το έργο και, ενδεχομένως, προσφέρει λύσεις.***
5. Όσον αφορά δράσεις που αφορούν διασυνοριακά έργα στον τομέα της ανανεώσιμης ενέργειας, στα κριτήρια ανάθεσης που καθορίζονται στα προγράμματα εργασιών και στις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων λαμβάνονται υπόψη οι όροι που καθορίζονται στο άρθρο 7 παράγραφος 4.
6. Όσον αφορά δράσεις που αφορούν κοινού ενδιαφέροντος έργα ψηφιακής συνδεσιμότητας, στα κριτήρια ανάθεσης που καθορίζονται στα προγράμματα εργασιών και στις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων λαμβάνονται υπόψη οι όροι που καθορίζονται στο άρθρο 8 παράγραφοι 3 και 4.

Άρθρο 14

Ποσοστά συγχρηματοδότησης

1. Για μελέτες, το ποσό της οικονομικής συνδρομής της Ένωσης δεν υπερβαίνει το 50 % των συνολικών επιλέξιμων δαπανών. Για μελέτες χρηματοδοτούμενες με τα ποσά που μεταφέρονται από το Ταμείο Συνοχής, τα μέγιστα ποσοστά χρηματοδότησης είναι εκείνα που ισχύουν για το Ταμείο Συνοχής κατά την παράγραφο 2 στοιχείο β).
2. Για εργασίες στον τομέα των μεταφορών, ισχύουν τα ακόλουθα ανώτατα ποσοστά συγχρηματοδότησης:
 - α) για εργασίες που αφορούν τους ειδικούς στόχους του άρθρου 3 παράγραφος 2 στοιχείο α), το ποσό της οικονομικής συνδρομής της Ένωσης δεν υπερβαίνει το 30 % των συνολικών επιλέξιμων δαπανών. Τα ποσοστά συγχρηματοδότησης μπορεί να αυξηθούν κατά 50 % κατ' ανώτατο όριο για δράσεις που αφορούν διασυνοριακές συνδέσεις **με οποιοδήποτε μέσο μεταφοράς** υπό τους όρους που καθορίζονται στο στοιχείο γ) της παρούσας παραγράφου, για δράσεις στήριξης συστημάτων τηλεματικών εφαρμογών, **για δράσεις στήριξης των εσωτερικών πλωτών μεταφορών, των σιδηροδρομικών μεταφορών ή των θαλάσσιων αρτηριών**, για δράσεις στήριξης νέων τεχνολογιών και καινοτομίας, για δράσεις που υποστηρίζουν τη βελτίωση της ασφάλειας των υποδομών σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία της Ένωσης και για δράσεις σε εξόχως απόκεντρες περιοχές, **όπως επίσης για δράσεις υποστήριξης της βελτίωσης της εδαφικής προσβασιμότητας και της συνδεσιμότητας. Για έργα σε εξόχως απόκεντρες περιοχές, τα ποσοστά συγχρηματοδότησης ορίζονται σε 85 % κατ' ανώτατο όριο.**
 - β) όσον αφορά τα ποσά που μεταφέρονται από το Ταμείο Συνοχής, τα μέγιστα ποσοστά συγχρηματοδότησης είναι εκείνα που ισχύουν για το Ταμείο Συνοχής κατά τον κανονισμό (ΕΕ) XXX [κανονισμός περί κοινών διατάξεων]. Τα εν λόγω ποσοστά συγχρηματοδότησης μπορεί να αυξηθούν κατά 85 % κατ' ανώτατο όριο για δράσεις που αφορούν διασυνοριακές **και ελλείπουσες** συνδέσεις, υπό τους όρους που καθορίζονται στο στοιχείο γ) της παρούσας

παραγράφου, και για δράσεις που συνδέονται με τη βελτίωση της εδαφικής συνδεσιμότητας και προσβασιμότητας·

γ) για δράσεις που αφορούν διασυνοριακές συνδέσεις, το αυξημένο ανώτατο ποσοστό συγχρηματοδότησης που προβλέπεται στα στοιχεία α) και β) μπορεί να ισχύσει μόνο για δράσεις που επιδεικνύουν ιδιαίτερα υψηλό βαθμό ενσωμάτωσης στον σχεδιασμό και την υλοποίηση της δράσης σύμφωνα με το κριτήριο ανάθεσης που αναφέρεται στο άρθρο 13 παράγραφος 1 στοιχείο γ) ή **13 παράγραφος 1 στοιχείο γα)**, ιδίως μέσω της σύστασης εταιρείας για μεμονωμένο έργο, δομής κοινής διαχείρισης και διμερούς νομοθετικού πλαισίου ή εκτελεστικής πράξης δυνάμει του άρθρου 47 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1315/2013 **ή με γραπτή συμφωνία μεταξύ των οικείων κρατών μελών ή περιφερειακών αρχών· επιπλέον, το ποσοστό συγχρηματοδότησης που εφαρμόζεται σε έργα εκτελούμενα από κοινοπραξία, σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 2 στοιχείο α), μπορεί να αυξηθεί κατά 10 %· το ποσοστό συγχρηματοδότησης δεν μπορεί να υπερβαίνει το 90 % του συνολικού επιλέξιμου κόστους·**

γα) **όσον αφορά δράσεις σε σχέση με τον ειδικό στόχο που αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχείο α) σημείο ii), τα εν λόγω ποσοστά συγχρηματοδότησης μπορεί να αυξηθούν κατά 85 % κατ' ανώτατο όριο για δράσεις που αφορούν διασυνοριακές συνδέσεις, υπό τους όρους που καθορίζονται στο στοιχείο γ) της παρούσας παραγράφου·**

3. Για εργασίες στον τομέα της ενέργειας, ισχύουν τα ακόλουθα ανώτατα ποσοστά συγχρηματοδότησης:

α) για εργασίες που αφορούν τους ειδικούς στόχους του άρθρου 3 παράγραφος 2 στοιχείο β), το ποσό της οικονομικής συνδρομής της Ένωσης δεν υπερβαίνει το 50 % των συνολικών επιλέξιμων δαπανών, **ενώ για έργα στις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες τα ποσοστά συγχρηματοδότησης θα είναι 85 % κατά μέγιστο·**

β) Τα ποσοστά συγχρηματοδότησης μπορούν να αυξηθούν κατά 75 % κατ' ανώτατο όριο για δράσεις που συνεισφέρουν στην ανάπτυξη έργων κοινού ενδιαφέροντος **με σημαντικό αντίκτυπο στη μείωση των εκπομπών CO₂ ή,**

με βάση τα αποδεικτικά στοιχεία του άρθρου 14 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 347/2013, παρέχουν σε υψηλό βαθμό ασφάλεια εφοδιασμού σε περιφερειακό ή ενωσιακό επίπεδο, ενισχύουν την αλληλεγγύη της Ένωσης ή περιλαμβάνουν πολύ καινοτόμες λύσεις.

4. Για εργασίες στον ψηφιακό τομέα, ισχύουν τα ακόλουθα ανώτατα ποσοστά συγχρηματοδότησης: για εργασίες που αφορούν τους ειδικούς στόχους του άρθρου 3 παράγραφος 2 στοιχείο γ), το ποσό της οικονομικής συνδρομής της Ένωσης δεν υπερβαίνει το 30 % των συνολικών επιλέξιμων δαπανών. **Για έργα σε εξόχως απόκεντρες περιοχές, τα ποσοστά συγχρηματοδότησης ορίζονται σε 85 % κατ' ανώτατο όριο.** Τα ποσοστά συγχρηματοδότησης μπορούν να αυξηθούν κατά 50 % κατ' ανώτατο όριο για δράσεις με ισχυρή διασυνοριακή διάσταση, όπως η αδιάλειπτη κάλυψη με συστήματα 5G κατά μήκος των κύριων διαδρομών μεταφορών ή η ανάπτυξη βασικών δικτύων μεταξύ κρατών μελών και μεταξύ της Ένωσης και τρίτων χωρών, και σε 75 % κατ' ανώτατο όριο για δράσεις που υλοποιούν τη συνδεσιμότητα Gigabit κοινωνικο-οικονομικών παραγόντων. Δράσεις στον τομέα της παροχής τοπικής ασύρματης συνδεσιμότητας στις τοπικές κοινότητες λαμβάνουν οικονομική συνδρομή της Ένωσης η οποία καλύπτει έως το 100 % των επιλέξιμων δαπανών, με την επιφύλαξη της αρχής συγχρηματοδότησης.
5. Για δράσεις ■ κατά το άρθρο 10, το ανώτατο ποσοστό συγχρηματοδότησης που ισχύει είναι το υψηλότερο ανώτατο ποσοστό συγχρηματοδότησης που ισχύει για τους σχετικούς τομείς. **Επιπλέον, το ποσοστό συγχρηματοδότησης που εφαρμόζεται στις εν λόγω δράσεις μπορεί να αυξηθεί κατά 10 %· το ποσοστό συγχρηματοδότησης δεν μπορεί να υπερβαίνει το 90 % του συνολικού επιλέξιμου κόστους.**
- 5α. **Τη στιγμή της ανάθεσης και μετά την απόφαση για το ποσοστό συγχρηματοδότησης, η Επιτροπή χορηγεί στους υπεύθυνους του έργου έναν κατάλογο με όλες τις ευκαιρίες και τα μέσα για την έγκαιρη εξασφάλιση της υπόλοιπης οικονομικής συμμετοχής.**

Άρθρο 15

Επιλέξιμες δαπάνες

Επιπροσθέτως των κριτηρίων κατά το άρθρο [186] του δημοσιονομικού κανονισμού, ισχύουν

τα ακόλουθα κριτήρια επιλεξιμότητας δαπανών:

- α) επιλέξιμες είναι μόνον οι δαπάνες που προκύπτουν σε κράτη μέλη, εκτός εάν έργο κοινού ενδιαφέροντος ή διασυνοριακά έργα στον τομέα της ανανεώσιμης ενέργειας αφορούν το έδαφος μίας ή περισσότερων τρίτων χωρών κατά το άρθρο 5 ή το άρθρο 11 παράγραφος 4 του παρόντος κανονισμού ή διεθνή ύδατα, και εφόσον η δράση είναι απαραίτητη για την επίτευξη των στόχων του συγκεκριμένου έργου·
- β) το κόστος εξοπλισμού, βοηθημάτων και υποδομής που θεωρείται κεφαλαιουχική δαπάνη από τον δικαιούχο μπορεί να είναι επιλέξιμο στην ολότητά του·
- γ) δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες για την αγορά γης·
- δ) στις επιλέξιμες δαπάνες δεν περιλαμβάνεται ο φόρος προστιθεμένης αξίας («ΦΠΑ»);
- δα) δαπάνες που συνδέονται με στρατιωτικές απαιτήσεις είναι επιλέξιμες από την ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας της δράσης ανεξάρτητα από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που αναφέρονται στο άρθρο 6α παράγραφος 2.**

Άρθρο 16

Συνδυασμός των επιχορηγήσεων με άλλες πηγές χρηματοδότησης

1. Οι επιχορηγήσεις μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε συνδυασμό με χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων ή εθνικές αναπτυξιακές τράπεζες ή άλλους αναπτυξιακούς και δημόσια χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, καθώς και από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και επενδυτές του ιδιωτικού τομέα, συμπεριλαμβανομένων των συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα.
2. Η χρήση των επιχορηγήσεων που αναφέρεται στην παράγραφο 1 μπορεί να πραγματοποιηθεί με ειδικές προσκλήσεις υποβολής προτάσεων.

Άρθρο 17

Μείωση ή λήξη των επιχορηγήσεων

1. Εκτός από τους λόγους που προσδιορίζονται στο [άρθρο 131 παράγραφος 4] του δημοσιονομικού κανονισμού, το ποσό της επιχορήγησης μπορεί, **εκτός τεκμηριωμένων εξαιρέσεων**, να μειωθεί για τους ακόλουθους λόγους:

- α) η δράση δεν άρχισε εντός ενός έτους από την ημερομηνία έναρξης που αναφέρεται στη συμφωνία επιχορήγησης *σε περίπτωση μελετών, ή εντός δύο ετών για όλες τις άλλες δράσεις που είναι επιλέξιμες για οικονομική συνδρομή δυνάμει του παρόντος κανονισμού*.
- β) μετά από επανεξέταση της προόδου της δράσης, εάν διαπιστωθεί ότι η υλοποίηση της δράσης υπέστη *επιπλέον καθυστερήσεις σε σχέση με τα στάδια και τις προθεσμίες που ορίζονται στο άρθρο 6 του [κανονισμού αριθ. XXX-Smart TEN-T] ή* τόσο σημαντικές καθυστερήσεις ώστε είναι πιθανόν να μην επιτευχθούν οι στόχοι της.
2. Η συμφωνία επιχορήγησης μπορεί να καταγγελθεί με βάση τους λόγους που αναφέρονται στην παράγραφο 1.
- 2α. Το ποσό που προκύπτει από την εφαρμογή της παραγράφου 1 ή της παραγράφου 2 κατανέμεται σε άλλα προγράμματα εργασίας προτεινόμενα στο πλαίσιο του αντίστοιχου προϋπολογισμού όπως ορίζεται στο άρθρο 4 παράγραφος 2.**

Άρθρο 18

Συνέργειες με άλλα προγράμματα της Ένωσης

1. Δράση που έχει λάβει συνεισφορά βάσει του προγράμματος μπορεί να λάβει επίσης συνεισφορά από οποιοδήποτε άλλο πρόγραμμα της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των κονδυλίων υπό επιμερισμένη διαχείριση, με την προϋπόθεση ότι οι συνεισφορές δεν καλύπτουν τις ίδιες δαπάνες. ***Κατά την υλοποίηση τηρούνται οι κανόνες που προβλέπονται στο άρθρο [xxx του δημοσιονομικού κανονισμού]***. Η σωρευτική χρηματοδότηση δεν υπερβαίνει τις συνολικές επιλέξιμες δαπάνες της δράσης και η στήριξη από τα διάφορα προγράμματα της Ένωσης μπορεί να υπολογίζεται κατ' αναλογία σύμφωνα με τα έγγραφα που καθορίζουν τους όρους στήριξης.
2. Δράσεις που πληρούν ***όλους τους ακόλουθους*** σωρευτικούς όρους:
- α) έχουν αξιολογηθεί σε πρόσκληση υποβολής προτάσεων βάσει του προγράμματος·
- β) πληρούν τις ελάχιστες απαιτήσεις ποιότητας της εν λόγω πρόσκλησης υποβολής προτάσεων·

- γ) δεν μπορούν να χρηματοδοτηθούν βάσει της εν λόγω πρόσκλησης υποβολής προτάσεων λόγω δημοσιονομικών περιορισμών·

μπορούν να λάβουν στήριξη από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης ή το Ταμείο Συνοχής, σύμφωνα με την [παράγραφο 5 του άρθρου 67] του κανονισμού (ΕΕ) XXX [κανονισμός περί κοινών διατάξεων], **χωρίς περαιτέρω αξιολόγηση**, υπό τον όρο ότι οι εν λόγω δράσεις συνάδουν με τους στόχους του σχετικού προγράμματος. Ισχύουν οι κανόνες του Ταμείου που παρέχει στήριξη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ, ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ, ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ

Άρθρο 19

Προγράμματα εργασιών

1. Το πρόγραμμα υλοποιείται με προγράμματα εργασιών κατά το άρθρο [110] του δημοσιονομικού κανονισμού. ■ .
 - 1α. *Έως τα τέλη του Μαρτίου 2021, η Επιτροπή καταρτίζει πρόγραμμα-πλαίσιο το οποίο θα περιλαμβάνει το χρονοδιάγραμμα των προγραμμάτων εργασιών και των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων, τα θέματά τους και τη χορηγούμενη χρηματοδότηση, καθώς και κάθε άλλη απαραίτητη λεπτομέρεια για τη διασφάλιση της διαφάνειας και της προβλεψιμότητας καθ' όλη την περίοδο του προγράμματος και για την ενίσχυση της ποιότητας των έργων. Το πρόγραμμα-πλαίσιο θα εγκριθεί μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξης σύμφωνα με το άρθρο 24.*
 - 1β. *Μετά τη δημοσίευση ενός προγράμματος εργασιών, η Επιτροπή δημοσιοποιεί προκήρυξη των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων που προβλέπονται στο πλαίσιο του προγράμματος εργασιών· η προκήρυξη αυτή περιλαμβάνει, σύμφωνα με το άρθρο 194 του δημοσιονομικού κανονισμού, τουλάχιστον τις ακόλουθες πληροφορίες για κάθε επιλεγμένη πρόσκληση:*
 - α) *προτεραιότητες·*
 - β) *ενδεικτική ημερομηνία έναρξης·*
 - γ) *ενδεικτική ημερομηνία λήξης·*

δ) εκτιμώμενος προϋπολογισμός.

2. Τα προγράμματα εργασιών εγκρίνονται από την Επιτροπή με *κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 24* του παρόντος κανονισμού.

2α. Σύμφωνα με το άρθρο 200 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046, όλες οι προσκλήσεις περιλαμβάνουν διαδικασία επιλογής δύο σταδίων και εκτελούνται με τον ακόλουθο τρόπο:

α) οι αιτούντες υποβάλλουν απλοποιημένο φάκελο με σχετικά σύντομες πληροφορίες για τον σκοπό της προεπιλογής των έργων·

β) οι αιτούντες που προεπιλέγονται κατά το πρώτο στάδιο υποβάλλουν ολοκληρωμένο φάκελο μετά την ολοκλήρωση του πρώτου σταδίου·

γ) Η Επιτροπή δημοσιεύει τις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων τουλάχιστον τρεις μήνες πριν από την έναρξη της διαδικασίας.

Άρθρο 20

Παρακολούθηση και υποβολή εκθέσεων

-1. Η Επιτροπή καθορίζει μεθοδολογία ανάπτυξης δεικτών ποιότητας για την ακριβή αξιολόγηση της προόδου που επιτυγχάνεται ανά έργο κατά μήκος του δικτύου ΔΕΔ-Μ μέσω του προγράμματος και όσον αφορά την επίτευξη των στόχων που καθορίζονται στο άρθρο 3 μέσω του προγράμματος. Βάσει της μεθοδολογίας αυτής, η Επιτροπή συμπληρώνει το μέρος I του παραρτήματος, το αργότερο έως την 1η Ιανουαρίου 2021 και μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξης, σύμφωνα με το άρθρο 24.

1. Στο μέρος I του παραρτήματος καθορίζονται δείκτες βάσει των οποίων καταρτίζονται εκθέσεις σχετικά με την πρόοδο του προγράμματος ως προς την επίτευξη των γενικών και των ειδικών στόχων που καθορίζονται στο άρθρο 3.

2. Για να διασφαλιστεί αποτελεσματική αξιολόγηση της προόδου του προγράμματος ως προς την επίτευξη των στόχων του, ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 24, για την τροποποίηση του μέρους I του παραρτήματος εφόσον κριθεί αναγκαία και για του παρόντος

κανονισμού με διατάξεις σχετικές με διαμόρφωση πλαισίου παρακολούθησης και αξιολόγησης.

3. Το σύστημα υποβολής εκθέσεων για τις επιδόσεις εξασφαλίζει ότι τα δεδομένα με τα οποία παρακολουθούνται η εκτέλεση του προγράμματος και τα αποτελέσματά του **είναι κατάλληλα για τη σε βάθος ανάλυση της προόδου που έχει επιτευχθεί και των δυσκολιών που αντιμετωπίζονται στους διαδρόμους του κεντρικού δικτύου και ότι** συλλέγονται κατά τρόπο αποδοτικό, αποτελεσματικό και έγκαιρο. Προς τον σκοπό αυτό, επιβάλλονται αναλογικές απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων στους αποδέκτες των κονδυλίων της Ένωσης και, κατά περίπτωση, στα κράτη μέλη.
- 3α. **Η Επιτροπή δημιουργεί ειδικό ιστότοπο για τη δημοσίευση χάρτη των υπό υλοποίηση έργων σε πραγματικό χρόνο, καθώς και σχετικών δεδομένων (εκτιμήσεις αντικτύπου, αξία, δικαιούχος, οντότητα υλοποίησης, τρέχουσα κατάσταση).**

Άρθρο 21

Αξιολόγηση και επανεξέταση

1. Οι αξιολογήσεις διενεργούνται εγκαίρως, **αλλά τουλάχιστον ανά διετία**, ώστε να τροφοδοτούν με στοιχεία τη διαδικασία λήψης αποφάσεων.
- 1α. **Οι αξιολογήσεις εκτιμούν την υλοποίηση του προγράμματος, σύμφωνα με τους γενικούς και τομεακούς στόχους του όπως ορίζονται στο άρθρο 3, διευκρινίζοντας αν οι διάφοροι τομείς κινούνται προς τη σωστή κατεύθυνση, αν η συνολική δημοσιονομική ανάληψη υποχρεώσεων είναι σύμφωνη με το συνολικό χορηγούμενο ποσό, αν τα εν εξελίξει έργα έχουν φτάσει σε επαρκή βαθμό ολοκλήρωσης, αν συνεχίζουν να είναι εφικτά και αν είναι σκόπιμη η υλοποίησή τους.**
2. Η ενδιάμεση αξιολόγηση του προγράμματος διενεργείται όταν υπάρχουν διαθέσιμες επαρκείς πληροφορίες για την εκτέλεση του προγράμματος βάσει της παρακολούθησης που πραγματοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 20, αλλά το αργότερο τέσσερα έτη από την έναρξη εκτέλεσης του προγράμματος. **Περιλαμβάνει επίσης συνολική αξιολόγηση της καταλληλότητας των διαδικασιών, των στόχων και των κριτηρίων επιλεξιμότητας για την επίτευξη των γενικών και τομεακών στόχων**

όπως ορίζονται στο άρθρο 3. Με βάση τα αποτελέσματα της ενδιάμεσης αυτής αξιολόγησης, προτείνονται συστάσεις για την επανεξέταση του προγράμματος.

3. Αφού ολοκληρωθεί η εκτέλεση του προγράμματος, αλλά το αργότερο *δύο* έτη ύστερα από τη λήξη της περιόδου που καθορίζεται στο άρθρο [1], η Επιτροπή προβαίνει σε τελική αξιολόγηση του προγράμματος.
4. Η Επιτροπή κοινοποιεί τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων, μαζί με τις παρατηρήσεις της, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών.

Άρθρο 22

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από τη συντονιστική επιτροπή συντονισμού ΔΣΕ. Πρόκειται για επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
2. Οσάκις γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

Άρθρο 23

Κατ' εξουσιοδότηση πράξεις

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 24 του παρόντος κανονισμού:

- α) για την τροποποίηση του μέρους I του παραρτήματος σχετικά με τους δείκτες και τον καθορισμό πλαισίου παρακολούθησης και αξιολόγησης·
- β) για την τροποποίηση του μέρους II του παραρτήματος σχετικά με τον καθορισμό των μεθόδων παρακολούθησης και αξιολόγησης·
- γ) για την τροποποίηση του μέρους III του παραρτήματος σχετικά με τον ορισμό των διαδρόμων του κεντρικού δικτύου και των προκαθορισμένων τμημάτων του· και των προκαθορισμένων τμημάτων του εκτεταμένου δικτύου·
- δ) για την τροποποίηση του μέρους IV του παραρτήματος σχετικά με τον προσδιορισμό των διασυννοριακών έργων στον τομέα της ανανεώσιμης ενέργειας·

- ε) για την τροποποίηση του μέρους V του παραρτήματος σχετικά με κοινού ενδιαφέροντος έργα ψηφιακής συνδεσιμότητας·
- εα) *για την έγκριση προγραμμάτων εργασίας·*
- εβ) *για την έγκριση του προγράμματος-πλαisiού·*
- εγ) *για τον προσδιορισμό ή την τροποποίηση των στρατιωτικών απαιτήσεων, την κατάρτιση ή την τροποποίηση του καταλόγου των τμημάτων του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών που είναι κατάλληλα για στρατιωτικές μεταφορές, την κατάρτιση ή την τροποποίηση του καταλόγου έργων προτεραιότητας υποδομής διπλής χρήσης και τη διαδικασία αξιολόγησης όσον αφορά την επιλεξιμότητα των δράσεων που συνδέονται με τη στρατιωτική κινητικότητα και προβλέπονται στο άρθρο 6α·*
- εδ) *για τον καθορισμό μεθοδολογίας ανάπτυξης δεικτών ποιότητας για την ακριβή αξιολόγηση της προόδου που επιτυγχάνεται ανά έργο κατά μήκος του δικτύου ΔΕΔ-Μ μέσω του προγράμματος.*

Άρθρο 24

Άσκηση της εξουσιοδότησης

1. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις υπό τους όρους του παρόντος άρθρου.
2. Η προβλεπόμενη στο άρθρο 23 εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων ανατίθεται στην Επιτροπή έως τις 31 Δεκεμβρίου 2028.
3. Η εξουσιοδότηση που προβλέπεται στο άρθρο 23 μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εξουσιοδότηση που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σε αυτή. Δεν θίγει την εγκυρότητα των ήδη σε ισχύ κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.
4. Πριν από την έκδοση κατ' εξουσιοδότηση πράξης, η Επιτροπή ζητεί τη γνώμη των εμπειρογνομόνων που έχει ορίσει κάθε κράτος μέλος, σύμφωνα με τις αρχές που

προβλέπονται στη διοργανική συμφωνία για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου της 13ης Απριλίου 2016.

5. Μόλις εκδώσει μια κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η Επιτροπή την κοινοποιεί ταυτόχρονα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.
6. Η κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 23 τίθεται σε ισχύ εφόσον δεν έχει διατυπωθεί αντίρρηση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο εντός δύο μηνών από την ημέρα που η πράξη κοινοποιείται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο ή αν, πριν λήξει αυτή η περίοδος, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώσουν αμφότερα την Επιτροπή ότι δεν θα προβάλουν αντιρρήσεις. Η προθεσμία αυτή παρατείνεται κατά δύο μήνες κατόπιν πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Άρθρο 25

Πληροφόρηση, επικοινωνία και δημοσιότητα

1. Οι αποδέκτες χρηματοδότησης της Ένωσης μνημονεύουν ρητώς την προέλευση της χρηματοδότησης και εξασφαλίζουν την προβολή της (ιδίως κατά την προώθηση των δράσεων και των αποτελεσμάτων τους), παρέχοντας συνεκτική, αποτελεσματική και αναλογική στοχευμένη πληροφόρηση σε πολλαπλά ακροατήρια, συμπεριλαμβανομένων των μέσων ενημέρωσης και του κοινού.
2. Η Επιτροπή προβαίνει σε ενέργειες πληροφόρησης και επικοινωνίας σχετικές με το πρόγραμμα, τις δράσεις και τα αποτελέσματά του. Οι χρηματοδοτικοί πόροι που διατίθενται για το πρόγραμμα συμβάλλουν επίσης στην εταιρική προβολή των πολιτικών προτεραιοτήτων της Ένωσης, στον βαθμό που αυτές σχετίζονται με τους στόχους που αναφέρονται στο άρθρο 3.

Άρθρο 26

Προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης

Εφόσον τρίτη χώρα συμμετέχει στο πρόγραμμα με απόφαση βάσει διεθνούς συμφωνίας ή σύμφωνα με οποιαδήποτε άλλη νομική πράξη, η τρίτη χώρα χορηγεί στον αρμόδιο διατάκτη, την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF), το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, τα αναγκαία δικαιώματα και την απαιτούμενη πρόσβαση για να ασκούν πλήρως τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους. Όσον αφορά την OLAF, στα δικαιώματα αυτά

περιλαμβάνεται το δικαίωμα διενέργειας ερευνών, καθώς και επιτόπιων ελέγχων και επιθεωρήσεων, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF).

Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1939, η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία (EPPO) μπορεί να διερευνά και να ασκεί δίωξη σε υποθέσεις απάτης και άλλων εγκληματικών δραστηριοτήτων εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, όπως προβλέπεται στην οδηγία (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 27

Κατάργηση και μεταβατικές διατάξεις

1. Οι κανονισμοί (ΕΕ) αριθ. 1316/2013 και (ΕΕ) αριθ. 283/2014 καταργούνται.
2. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 1, ο παρών κανονισμός δεν θίγει τη συνέχιση ή την τροποποίηση των σχετικών δράσεων, μέχρι την περάτωσή, δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, ο οποίος εξακολουθεί να εφαρμόζεται στις εν λόγω δράσεις μέχρι την περάτωσή τους.
- 2α. Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 347/2013 αναθεωρείται εγκαίρως για το επόμενο ΠΔΠ, προκειμένου να ευθυγραμμιστούν οι κατευθυντήριες γραμμές με τους στόχους της Ένωσης για την ενέργεια και το κλίμα για το 2030 και τη μακροπρόθεσμη δέσμευση της ΕΕ για απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές, και να ενσωματωθεί η αρχή «προτεραιότητα στην ενεργειακή απόδοση».***
[Τροπολογία 10]
3. Το χρηματοδοτικό κονδύλιο για το πρόγραμμα μπορεί επίσης να καλύψει δαπάνες τεχνικής και διοικητικής συνδρομής, αναγκαίες για την εξασφάλιση της ομαλής μετάβασης στο πρόγραμμα από τα μέτρα που είχαν εγκριθεί βάσει του προηγούμενου προγράμματος, δηλαδή της διευκόλυνσης «Συνδέοντας την Ευρώπη» βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1316/2013.

4. Εάν χρειαστεί, μπορούν να εγγραφούν στον προϋπολογισμό πιστώσεις για την περίοδο μετά το 2027 για την κάλυψη δαπανών που προβλέπονται στο άρθρο 4 παράγραφος 5 του παρόντος κανονισμού, ώστε να καταστεί εφικτή η διαχείριση των δράσεων που δεν θα έχουν ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2027.

Άρθρο 28

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2021.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

...

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΜΕΡΟΣ Ι — ΔΕΙΚΤΕΣ

Το πρόγραμμα παρακολουθείται στενά, με βάση δέσμη δεικτών που αποσκοπούν στη μέτρηση του βαθμού στον οποίο έχουν επιτευχθεί οι γενικοί και ειδικοί στόχοι του προγράμματος και στην ελαχιστοποίηση του διοικητικού φόρτου και κόστους. Προς το σκοπό αυτόν, συλλέγονται στοιχεία όσον αφορά την ακόλουθη δέσμη κύριων δεικτών:

Τομείς	Ειδικοί στόχοι	Δείκτες
Μεταφορές	Αποτελεσματικά και διασυνδεδεμένα δίκτυα και υποδομές για έξυπνη, διαλειτουργική , βιώσιμη, πολυτροπική και ασφαλή κινητικότητα χωρίς αποκλεισμούς, από άποψη λειτουργίας και υλικής κατάστασης.	Αριθμός διασυννοριακών ελλειπόντων κρίκων που αντιμετωπίζονται με χρηματοδότηση από τη Διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη» (ΔΣΕ) (καθώς και με δράσεις που αφορούν τους αστικούς κόμβους, περιφερειακές διασυννοριακές σιδηροδρομικές συνδέσεις , θαλάσσιους λιμένες, λιμένες εσωτερικής ναυσιπλοΐας, αερολιμένες και τερματικούς σταθμούς οδικών-σιδηροδρομικών μεταφορών του κεντρικού και εκτεταμένου διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών (ΔΕΔ-Μ)
		Αριθμός χρηματοδοτούμενων δράσεων από τη ΔΣΕ που συμβάλλουν στην ψηφιοποίηση των μεταφορών (ERTMS, SESAR)
		Αριθμός σημείων εφοδιασμού με εναλλακτικά καύσιμα που δημιουργήθηκαν ή αναβαθμίστηκαν με χρηματοδότηση από τη ΔΣΕ
		Αριθμός χρηματοδοτούμενων δράσεων από τη ΔΣΕ που συμβάλλουν στην ασφάλεια των μεταφορών
		Αριθμός δράσεων της ΔΣΕ που συμβάλλουν στη διασφάλιση της πρόσβασης ατόμων με αναπηρία στις μεταφορές
		Αριθμός χρηματοδοτούμενων δράσεων από τη ΔΣΕ που συμβάλλουν στη μείωση του θορύβου από τις σιδηροδρομικές εμπορευματικές μεταφορές
	Προσαρμογή στις απαιτήσεις της διττής κινητικότητας (μη στρατιωτικής και αμυντικής)	Αριθμός στοιχείων των υποδομών μεταφορών που προσαρμόστηκαν στις απαιτήσεις της διττής κινητικότητας (μη στρατιωτικής και αμυντικής)
Ενέργεια	Συμβολή στη διασυνδεσιμότητα και στην ενοποίηση των	Αριθμός δράσεων της ΔΣΕ που συμβάλλουν σε έργα διασύνδεσης των δικτύων των κρατών μελών και στην

	αγορών	εξάλειψη εσωτερικών σημείων συμφόρησης
	Ασφάλεια ενεργειακού εφοδιασμού	Αριθμός δράσεων της ΔΣΕ που συμβάλλουν σε έργα εξασφάλισης ανθεκτικών δικτύων φυσικού αερίου
		Αριθμός δράσεων της ΔΣΕ που συμβάλλουν στη μετάβαση σε έξυπνα και ψηφιοποιημένα δίκτυα και αυξάνουν τη χωρητικότητα αποθήκευσης ενέργειας
	Βιώσιμη ανάπτυξη με την προώθηση της απαλλαγής από ανθρακούχες εκπομπές	Αριθμός δράσεων της ΔΣΕ που συμβάλλουν σε έργα τα οποία προωθούν την αυξημένη διείσδυση της ανανεώσιμης ενέργειας στα ενεργειακά συστήματα
		Αριθμός δράσεων της ΔΣΕ που συμβάλλουν στη διασυνοριακή συνεργασία στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας
Ψηφιακές τεχνολογίες	συμβολή στην εγκατάσταση υποδομών ψηφιακής συνδεσιμότητας ανά την Ευρωπαϊκή Ένωση.	Νέες συνδέσεις με δίκτυα πολύ υψηλής χωρητικότητας για κοινωνικο-οικονομικούς παράγοντες και ασύρματες συνδέσεις πολύ υψηλής ποιότητας για τις τοπικές κοινότητες
		Αριθμός δράσεων της ΔΣΕ που καθιστούν εφικτή τη συνδεσιμότητα 5G κατά μήκος των διαδρομών μεταφορών
		Αριθμός δράσεων της ΔΣΕ που καθιστούν εφικτές νέες συνδέσεις των νοικοκυριών με δίκτυα πολύ υψηλής χωρητικότητας
		Αριθμός δράσεων της ΔΣΕ που συμβάλλουν στην ψηφιοποίηση των τομέων της ενέργειας και των μεταφορών

ΜΕΡΟΣ ΙΙ: ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΠΟΣΟΣΤΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Οι δημοσιονομικοί πόροι που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 2 στοιχείο α) σημεία i) και ii) κατανέμονται ως εξής:

- 60 % για τις δράσεις που αναφέρονται στο άρθρο 9 παράγραφος 2 στοιχείο α): «Δράσεις για αποτελεσματικά και διασυνδεδεμένα δίκτυα»·
- 40 % για τις δράσεις που αναφέρονται στο άρθρο 9 παράγραφος 2 στοιχείο β): «Δράσεις για έξυπνη, βιώσιμη και ασφαλή κινητικότητα χωρίς αποκλεισμούς».

Οι δημοσιονομικοί πόροι που χρησιμοποιούνται για τη χρηματοδότηση δράσεων που αναφέρονται στο άρθρο 9 παράγραφος 2 στοιχείο α) **κατανέμονται ως εξής:** το 75 % θα πρέπει να διατεθεί σε δράσεις στους διαδρόμους του κεντρικού δικτύου, το 10 % σε δράσεις στο κεντρικό δίκτυο εκτός των διαδρόμων του κεντρικού δικτύου και το 15 % σε δράσεις στο εκτεταμένο δίκτυο.

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ: ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ, ΔΙΑΔΡΟΜΟΙ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ

ΔΙΚΤΥΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΚΑΘΟΡΙΣΜΕΝΑ ΤΜΗΜΑΤΑ ΠΡΟΚΑΘΟΡΙΣΜΕΝΑ ΤΜΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΚΤΕΤΑΜΕΝΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ

-1α. Οριζόντιες προτεραιότητες

έξυπνες τεχνολογικές διατάξεις *SESAR, ERTMS, ITS, RIS, VTMS*

1. Διάδρομοι του κεντρικού δικτύου μεταφορών και προκαθορισμένα τμήματα

Διάδρομος κεντρικού δικτύου «Ατλαντικός»

Χάραξη	Gijón – León – Valladolid		
	A Coruña – Vigo – Orense – León–		
	Zaragoza – Pamplona/Logroño – Bilbao		
	Bordeaux – Toulouse		
	Tenerife/Gran Canaria – Huelva/Sanlúcar de Barrameda – Sevilla – Córdoba		
	Algeciras – Bobadilla – Madrid		
	Madeira Island/Sines – Ermidas/Lisboa – Madrid – Valladolid		
	Lisboa – Aveiro – Leixões/Porto – Douro river/ Vigo		
	Aveiro – Valladolid – Vitoria-Gasteiz – Bergara – Bilbao/Bordeaux – La Rochelle – Tours – Paris – Le Havre/Metz – Mannheim/Strasbourg		
	Shannon Foynes – Dublin – Rosslare – Waterford – Cork – Brest – Roscoff – Cherbourg – Caen – Le Havre – Rouen – Paris		
Dublin/Cork – Brest – Roscoff – Saint Nazaire – Nantes – Tours – Dijon			
Προκαθορισμένα τμήματα	Διασυνοριακό τμήμα	Evora – Merida	Σιδηρ. μεταφορές
		Vitoria-Gasteiz – San Sebastián – Bayonne – Bordeaux	
		Aveiro – Salamanca	
		Ποταμός Douro (Via Navegável do Douro)	Εσωτερικές πλωτές οδοί
	Ελλείπων κρίκος	Paris (κρίκος Orly-Versailles και Orly- αεροδρόμιο Ch. De Gaulle)	Πολυτροπικός

Διάδρομος κεντρικού δικτύου «Βαλτική – Αδριατική»

Χάραξη	Gdynia – Gdańsk – Katowice/Sławków		
	Gdańsk – Warszawa – Katowice		

	Katowice – Ostrava – Brno – Wien			
	Szczecin/Świnoujście – Poznań – Wrocław – Ostrava			
	Katowice – Žilina – Bratislava – Wien			
	Wien – Graz– Villach – Udine – Trieste			
	Udine – Venezia – Padova – Bologna – Ravenna – Ancona – Foggia			
	Graz – Maribor –Ljubljana – Koper/Trieste			
Προκαθορισμένα τμήματα	Διασυνοριακό τμήμα	Katowice – Ostrava	Σιδηρ. μεταφορές	
		Katowice – Žilina		
		Opole – Ostrava		
		Bratislava – Wien		
		Graz – Maribor		
		Trieste – Divaca		
	Ελλείπων κρίκος	Katowice – Žilina	Οδικές μεταφορές	
		Brno – Wien		
		Gloggnitz – Mürzzuschlag:		Σιδηρ. μεταφορές
		Σήραγγα Semmering Base		
Graz – Klagenfurt: Σιδηροδρομική γραμμή και σήραγγα Koralm				
Koper – Divača				

Διάδρομος κεντρικού δικτύου «Μεσόγειος»

Χάραξη	Algeciras – Bobadilla –Madrid – Zaragoza – Tarragona		
	Zaragoza – Teruel – Valencia/Sagunto		
	Sagunto – Valencia – Madrid		
	Sevilla – Bobadilla – Murcia		
	Cartagena – Murcia – Valencia – Tarragona/Palma de Mallorca – Barcelona		
	Tarragona – Barcelona – Perpignan – Marseille – Genova/Lyon – La Spezia – Torino – Novara – Milano – Bologna/Verona – Padova – Venezia – Ravenna/Trieste/Koper – Ljubljana – Budapest		
	Toulouse – Narbonne		
	Ljubljana/Rijeka – Zagreb – Budapest – ουκρανική μεθόριος		
Προκαθορισμένα	Διασυνοριακό	βασική σήραγγα και οδοί εισόδου	Σιδηρ.

τμήματα	τμήμα	μεταφορές
	Barcelona – Perpignan	μεταφορές
	Nice – Ventimiglia	
	Trieste – Divača	
	Ljubljana – Zagreb	
	Zagreb – Budapest	
	Budapest – Miskolc – ουκρανική μεθόριος	
	Lendava – Letenye	
	Vásárosnamény – ουκρανική μεθόριος	
	Ελλείπων κρίκος	Perpignan – Montpellier
Madrid – Zaragoza – Barcelona		
Koper – Divača		
Rijeka – Zagreb		
Milano – Cremona – Mantova – Ferrara – Porto Levante/Venezia – Trieste/ Ravenna – Porto Garibaldi		Εσωτερικές πλωτές οδοί

Διάδρομος κεντρικού δικτύου «Βόρεια Θάλασσα – Βαλτική»

Χάραξη	Luleå – Helsinki – Tallinn – Riga
	Ventspils – Riga
	Riga – Kaunas
	Klaipeda – Kaunas – Vilnius
	Kaunas – Warszawa
	Λευκορωσική μεθόριος – Warszawa – Łódź/Poznań – Frankfurt/Oder – Berlin – Hamburg – Kiel
	Łódź – Katowice/Wrocław
	Ουκρανική/πολωνική μεθόριος – Rzeszów – Katowice – Wrocław – Falkenberg – Magdeburg
	Szczecin/Świnoujście – Berlin – Magdeburg – Braunschweig – Hannover
	Hannover – Bremen – Bremerhaven/Wilhelmshaven
	Hannover – Osnabrück – / Kleve – Nijmegen / – Hengelo – Almelo – Deventer – Utrecht
	Utrecht – Amsterdam

	Utrecht – Rotterdam – Antwerpen		
	Hannover – Köln – Antwerpen		
Προκαθορισμένα τμήματα	Διασυνورياκό τμήμα	Tallinn – Rīga – Kaunas/ Vilnius – Warszawa: Νέα πλήρως διαλειτουργική σιδηροδρομική γραμμή Βαλτικής με το εύρος γραμμών της Διεθνούς Ένωσης Σιδηροδρόμων	Σιδηρ. μεταφορές
		Antwerpen – Duisburg	Σιδηρ. μεταφορές
		Świnoujście/Szczecin/ Karniner Bridge – Berlin	Σιδηρ./Εσωτερικές πλωτές οδοί
		Διάδρομος Βαλτικής οδού EE-LV-LT-PL	Οδικές μεταφορές
Ελλείπων κρίκος		█	Σιδηρ. μεταφορές
		Warszawa/Idzikowice – Poznań/Wrocław, συμπεριλαμβανομένων των συνδέσεων με τον προγραμματιζόμενο κεντρικό κόμβο μεταφορών	
		Διώρυγα Kiel	Εσωτερικές πλωτές οδοί
		Berlin – Magdeburg – Hannover Mittellandkanal Διώρυγες Δυτ. Γερμανίας	
		Rhine, Waal	
		Noordzeekanaal, IJssel, Twentekanaal	
	Αναβάθμιση (διπλή σιδηροδρομική γραμμή)	Ruhrgebiet – Münster – Osnabrück – Hamburg	Σιδηρ. μεταφορές

Διάδρομος κεντρικού δικτύου «Βόρεια Θάλασσα – Μεσόγειος»

Χάραξη	█
	Derry – Sligo – Galway – Shannon Foynes/Cork
	█
	█
	Baile Átha Cliath/Dublin/Corcaigh/Cork – Zeebrugge/Antwerpen/Rotterdam
	Dublin – Cork – Calais – Dunkerque – Zeebrugge – Anvers – Rotterdam

	<i>UK Border</i> – Lille – Brussel/Bruxelles		
	London – Lille – <i>διασυννοριακή σιδηροδρομική σύνδεση Bruxelles-Quiénrain-Valenciennes</i> – Brussel/Bruxelles		
	Amsterdam – Rotterdam – Antwerp – Brussel/Bruxelles – Luxembourg		
	Luxembourg – Metz – Dijon – Macon – Lyon – Marseille		
	Luxembourg – Metz – Strasbourg – Basel		
	Antwerpen/Zeebrugge – Gent – Dunkerque/Lille – Paris		
Προκαθορισμένα τμήματα	Διασυννοριακό τμήμα	Brussel/Bruxelles – Luxembourg – Strasbourg	Σιδηρ. μεταφορές
		Terneuzen – Gent	Εσωτερικές πλωτές οδοί
		Seine – δίκτυο Escaut και οι αντίστοιχες λεκάνες απορροής των ποταμών Seine, Escaut και Meuse	
		Διάδρομος Rhine-Scheldt	
	Ελλείπων κρίκος	Albertkanaal/ διώρυγα Bocholt-Herentals	Εσωτερικές πλωτές οδοί
		Dunkerque – Lille	

Διάδρομος κεντρικού δικτύου «Ανατολή/Ανατολική Μεσόγειος»

Χάραξη	Hamburg – Berlin		
	Rostock – Berlin – Dresden		
	Bremerhaven/Wilhelmshaven – Magdeburg – Dresden		
	Dresden – Ústí nad Labem – Melnik/Praha – Lysá nad Labem/Poříčany – Kolin		
	Kolin – Pardubice – Brno – Wien/Bratislava – Budapest – Arad – Timișoara – Craiova – Calafat – Vidin – Sofia		
	Sofia – Plovdiv – Burgas		
	Plovdiv – τουρκική μεθόριος – Αλεξανδρούπολη – Καβάλα – Θεσσαλονίκη – Ιωάννινα – Κακαβιά/Ηγουμενίτσα		
	Μεθόριος ΠΓΔΜ – Θεσσαλονίκη		
	Σόφια – Θεσσαλονίκη – Αθήνα – Πειραιάς/Ικόνιο – Ηράκλειο – Λεμεσός (Βασιλικό) – Λευκωσία		
	Αθήνα – Πάτρα/Ηγουμενίτσα		
Προκαθορισμένα τμήματα	Διασυννοριακό τμήμα	Dresden – Praha	Σιδηρ. μεταφορές

	Wien/Bratislava – Budapest	
	Békéscsaba – Arad	
	Calafat – Vidin – Sofia – Θεσσαλονίκη	
	τουρκική μεθόριος – Αλεξανδρούπολη	
	Μεθόριος ΠΓΔΜ – Θεσσαλονίκη	
	Ιωάννινα – Κακαβιά (αλβανική μεθόριος)	Οδικές μεταφορές
	<i>Craiova – Vidin</i>	
	Hamburg – Dresden – Praha – Pardubice	Εσωτερικές πλωτές οδοί
Ελλείπων κρίκος	Θεσσαλονίκη – Καβάλα	Σιδηρ. μεταφορές
	<i>Budapest Kelenföld – Ferencváros</i>	
	<i>Σιδηρ. σταθμός Szolnok</i>	

Διάδρομος κεντρικού δικτύου «Ρήνος – Άλπεις»

Χάραξη	Genova – Milano – Lugano – Basel		
	Genova – Novara – Brig – Bern – Basel - αποκατάσταση διασυνοριακής σιδηροδρομικής γέφυρας Freiburg (Breisgau)-Colmar – διασυνοριακή σύνδεση Rastatt-Haguenuau - Karlsruhe – Mannheim – Mainz – Koblenz – Köln		
	<i>Milano – Verona – Trento – Bozen – Innsbruck – München, συμπεριλαμβανομένου του διαδρόμου Brenner</i>		
	Köln – Düsseldorf – Duisburg – Nijmegen/Arnhem – Utrecht – Amsterdam		
	Nijmegen – Rotterdam – Vlissingen		
	Köln – Liège – Bruxelles/Brussel – Gent		
	Liège – Antwerpen – Gent – Zeebrugge		
Προκαθορισμένα τμήματα	Διασυνοριακό τμήμα	Zevenaar – Emmerich – Oberhausen	Σιδηρ. μεταφορές
		Karlsruhe – Basel	
		Milano/Novara – ελβετική μεθόριος	
		<i>Antwerpen - Duisburg</i>	
		Basel – Antwerpen/Rotterdam –	Εσωτερικές

	Amsterdam	πλωτές οδοί
Ελλείπων κρίκος	Genova – Tortona/Novi Ligure	Σιδηρ. μεταφορές

Διάδρομος κεντρικού δικτύου «Ρήνος – Δούναβης»

Χάραξη	Paris – Strasbourg – Stuttgart – Augsburg – München – Salzburg – Wels/Linz		
	Strasbourg – Mannheim – Frankfurt – Würzburg – Nürnberg – Regensburg – Passau – Wels/Linz		
	München/Nürnberg – Praha – Ostrava/Přerov – Žilina – Košice – ουκρανική μεθόριος		
	Wels/Linz – Wien – Bratislava – Budapest – Vukovar		
	Wien/Bratislava – Budapest – Arad – Brašov/Craiova - București - Focșani – Albita (μολδαβική μεθόριος) / Constanta – Sulina		
Προκαθορισμένα τμήματα	Διασυνοριακό τμήμα	München – Praha	Σιδηρ. μεταφορές
		Nürnberg – Plzen	
		München – Mühldorf – Freilassing - Salzburg	
		Strasbourg – Kehl Appenweier	
		Hranice – Žilina	
		Wien – Bratislava/Budapest	
		Bratislava – Budapest	
		Békéscsaba – Arad	
	Danube (Kehlheim – Constanța/Midia/Sulina) και οι αντίστοιχες λεκάνες απορροής των ποταμών Sava και Tisza	Εσωτερικές πλωτές οδοί	
	Zlín – Žilina	Οδικές μεταφορές	
	Ελλείπων κρίκος	Stuttgart – Ulm	Σιδηρ. μεταφορές
		Salzburg – Linz	
		Arad – Craiova	
București – Constanța			
Arad - Brasov		Σιδηρ. μεταφορές	

	<i>Brasov - Predeal</i>	Σιδηρ. μεταφορές
	<i>București - Craiova</i>	Σιδηρ. μεταφορές

Διάδρομος κεντρικού δικτύου «Σκανδιναβία – Μεσόγειος»

Χάραξη	Ρωσική μεθόριος – Hamina/Kotka – Helsinki – Turku/Naantali – Stockholm – Örebro – Malmö		
	Narvik/Oulu – Luleå – Umeå – Stockholm		
	Oslo – Goteburg – Malmö – Trelleborg		
	Malmö – København – Fredericia – Aarhus – Aalborg - Hirtshals/Frederikshavn		
	København – Kolding/Lübeck – Hamburg – Hannover		
	Bremerhaven – Bremen – Hannover – Nürnberg		
	Rostock – Berlin – <i>Halle/Leipzig – Erfurt/Weimar</i> – München		
	Nürnberg – München – Innsbruck – Verona – Bologna – Ancona/Firenze		
	Livorno/La Spezia – Firenze – Roma – Napoli – Bari – Taranto – Valletta		
	Napoli – <i>Cagliari</i> /Gioia Tauro – Palermo/Augusta – Valletta – <i>Marsaxlokk</i>		
Προκαθορισμένα τμήματα	Διασυννοριακό τμήμα	Ρωσική μεθόριος – Helsinki	Σιδηρ. μεταφορές
		København – Hamburg: Οδοί εισόδου στη σταθερή ζεύξη Fehmarn	
		München – Wörgl – Innsbruck – Fortezza – Bolzano – Trento – Verona: Βασική σήραγγα Brenner και οι οδοί εισόδου σε αυτή	
		<i>Trelleborg - Malmö - Göteborg - νορβηγική μεθόριος (διασυννοριακές σιδηροδρομικές μεταφορές)</i>	
		<i>Göteborg-Oslo</i>	
		<i>Helsingborg-Helsingør</i>	
		<i>Copenhagen-Malmö</i>	
		København – Hamburg: Σταθερή ζεύξη Fehmarn	Σιδηρ./οδικές μεταφορές

2. Προκαθορισμένα τμήματα του εκτεταμένου δικτύου.

Τα σχετικά στοιχεία του εκτεταμένου δικτύου που αναφέρονται στο άρθρο 9 παράγραφος 2 στοιχείο α) σημείο i) και οι διασυνοριακές συνδέσεις του εκτεταμένου δικτύου που αναφέρονται στο άρθρο 9 παράγραφος 2 στοιχείο α) σημείο ii) του παρόντος κανονισμού περιλαμβάνουν ιδίως τα ακόλουθα τμήματα:

Dublin – Strabane – Letterkenny	Οδικές μεταφορές
Derry – Sligo – Galway	Σιδηρ. μεταφορές
Pau – Huesca	Σιδηρ. μεταφορές
Lyon – ελβετική μεθόριος	Σιδηρ. μεταφορές
Athus – Mont-Saint-Martin	Σιδηρ. μεταφορές
■	Σιδηρ. μεταφορές
Mons - Valenciennes	Σιδηρ. μεταφορές
Gent – Terneuzen	Σιδηρ. μεταφορές
Heerlen – Aachen	Σιδηρ. μεταφορές
Groningen – Bremen	Σιδηρ. μεταφορές
Stuttgart – ελβετική μεθόριος	Σιδηρ. μεταφορές
Berlin – Rzepin/Horka – Wrocław	Σιδηρ. μεταφορές
Prague – Linz	Σιδηρ. μεταφορές
Villach – Ljubljana	Σιδηρ. μεταφορές
Ancona – Foggia	Σιδηρ./οδικές μεταφορές
Pivka – Rijeka	Σιδηρ. μεταφορές
Plzeň – České Budějovice – Wien	Σιδηρ. μεταφορές
Wien – Győr	Σιδηρ. μεταφορές
Graz – Celldömölk – Győr	Σιδηρ. μεταφορές
Neumarkt-Kalham - Mühldorf	Σιδηρ. μεταφορές
Διάδρομος Amber PL-SK-HU	Σιδηρ. μεταφορές
Διάδρομος Καρπάθιας οδού λευκορωσική/ουκρανική μεθόριος- PL-SK-HU-	Οδικές

RO	μεταφορές
Budapest–Osijek–Svilaj (μεθόριος Βοσνίας-Ερζεγοβίνης)	Οδικές μεταφορές
<i>Timișoara – Moravița</i>	Οδικές μεταφορές
Faro – Huelva	Σιδηρ. μεταφορές
Porto – Vigo	Σιδηρ. μεταφορές
<i>București – Giurgiu – Varna/Bourgas</i>	Σιδηρ. μεταφορές
Svilengrad – Pithio	Σιδηρ. μεταφορές
<i>Siret – Suceava</i>	Οδικές μεταφορές
<i>Focșani – Albița</i>	Οδικές μεταφορές
<i>München – Salzburg – Laibach</i>	Σιδηρ. μεταφορές
<i>Gallarate/Sesto C. – Laveno/Luino</i>	Σιδηρ. μεταφορές

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ - ΜΕΡΟΣ IV: ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΔΙΑΣΥΝΟΡΙΑΚΩΝ ΈΡΓΩΝ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

1. Στόχος των διασυνοριακών έργων στον τομέα της ανανεώσιμης ενέργειας

Τα διασυνοριακά έργα στον τομέα της ανανεώσιμης ενέργειας προάγουν τη διασυνοριακή συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών στον τομέα του προγραμματισμού, της ανάπτυξης και της αξιοποίησης της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές με οικονομικά αποδοτικό τρόπο, **με στόχο τη συμβολή στους μακροπρόθεσμους στόχους της Ένωσης για την απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές.**

2. Γενικά κριτήρια

Για να χαρακτηριστεί ένα έργο ως διασυνοριακό έργο στον τομέα της ανανεώσιμης ενέργειας, πληροί τα ακόλουθα γενικά κριτήρια:

- α) περιλαμβάνεται σε συμφωνία συνεργασίας ή οποιοδήποτε άλλο είδος συμφωνίας μεταξύ κρατών μελών και/ή μεταξύ κρατών μελών και τρίτων χωρών, όπως ορίζεται στα άρθρα 6, 7, 9 ή 11 της οδηγίας 2009/28/EK·
- β) επιφέρει εξοικονόμηση κόστους στην ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και/ή οφέλη στην ενοποίηση του συστήματος, στην ασφάλεια εφοδιασμού ή στην καινοτομία σε σύγκριση με **εναλλακτικό διασυνοριακό ενεργειακό έργο ή έργο ανανεώσιμης ενέργειας** εκτελούμενο μεμονωμένα από ένα από τα συμμετέχοντα κράτη μέλη·
- γ) τα ενδεχόμενα συνολικά οφέλη της συνεργασίας υπερβαίνουν το κόστος του, ακόμη και μακροπρόθεσμα, σύμφωνα με την αξιολόγηση βάσει της ανάλυσης κόστους-

οφέλους που αναφέρεται στο σημείο 3 και με εφαρμογή της μεθόδου που αναφέρεται στο άρθρο [7].

3. Ανάλυση κόστους/οφέλους

Στην ανάλυση κόστους/οφέλους που αναφέρεται στο σημείο 2 στοιχείο γ) ανωτέρω λαμβάνεται υπόψη ο αντίκτυπος των ακόλουθων, μεταξύ άλλων, παραμέτρων σε καθένα από τα συμμετέχοντα κράτη μέλη ή τις τρίτες χώρες:

- α) κόστος παραγωγής της ηλεκτρικής ενέργειας·
- β) κόστος της ενοποίησης του συστήματος·
- γ) κόστος χρηματοδοτικής στήριξης·
- δ) εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου·
- ε) ασφάλεια εφοδιασμού·
- στ) ατμοσφαιρική και άλλη τοπική ρύπανση *ή επιπτώσεις στην τοπική φύση και στο περιβάλλον*
- ζ) καινοτομία.

4. Διαδικασία

Οι φορείς υλοποίησης έργου, συμπεριλαμβανομένων των κρατών μελών, δυνάμει επιλέξιμου ως διασυνοριακού έργου στον τομέα της ανανεώσιμης ενέργειας βάσει συμφωνίας συνεργασίας ή οποιουδήποτε άλλου είδους συμφωνίας **στον τομέα της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές** μεταξύ κρατών μελών και/ή μεταξύ κρατών μελών και τρίτων χωρών, όπως ορίζεται **στο άρθρο 9 ή 11 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/... του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου**⁺, οι οποίοι επιδιώκουν να τους χορηγηθεί καθεστώς διασυνοριακού έργου στον τομέα της ανανεώσιμης ενέργειας, υποβάλλουν στην Επιτροπή αίτηση επιλογής για διασυνοριακά έργα στον τομέα της ανανεώσιμης ενέργειας. Η αίτηση περιλαμβάνει τις σχετικές πληροφορίες που επιτρέπουν στην Επιτροπή να αξιολογήσει το έργο με βάση τα κριτήρια που καθορίζονται στα σημεία 2 και 3, σύμφωνα με τις μεθοδολογίες που αναφέρονται στο άρθρο 7.

Η Επιτροπή εξασφαλίζει ότι στους φορείς υλοποίησης έργου παρέχεται η δυνατότητα να υποβάλλουν αίτηση για ένταξη στο καθεστώς διασυνοριακών έργων στον τομέα της ανανεώσιμης ενέργειας τουλάχιστον μία φορά ετησίως.

Η Επιτροπή διεξάγει τις απαραίτητες διαβουλεύσεις όσον αφορά τον κατάλογο των έργων που υποβάλλονται για να επιλεγούν ως διασυνοριακά έργα στον τομέα της ανανεώσιμης ενέργειας.

Η Επιτροπή αξιολογεί τις αιτήσεις με βάση τα κριτήρια που καθορίζονται στα σημεία 2 και 3.

⁺ ΕΕ: να προστεθεί στο κείμενο ο αριθμός του κανονισμού που περιέχεται στο έγγραφο PE-CONS 55/18 (2016/0375(COD)) και να προστεθούν ο αριθμός, η ημερομηνία, ο τίτλος και η παραπομπή στην ΕΕ της εν λόγω οδηγίας στην υποσημείωση.

[1] ΕΕ ...

⁺ να προστεθούν ο τίτλος, ο αριθμός και η παραπομπή στην ΕΕ του COD 2016/0382 (ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές).

Κατά την επιλογή των διασυνοριακών έργων στον τομέα της ανανεώσιμης ενέργειας, η Επιτροπή επιδιώκει ο συνολικός αριθμός τους να είναι διαχειρίσιμος. Η Επιτροπή καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια να διασφαλίσει κατάλληλη γεωγραφική ισορροπία κατά τον προσδιορισμό των διασυνοριακών έργων στον τομέα της ανανεώσιμης ενέργειας. Για τον καθορισμό των έργων μπορεί να γίνουν περιφερειακές ομαδοποιήσεις.

Ένα έργο δεν μπορεί να επιλεγεί ως διασυνοριακό έργο στον τομέα της ανανεώσιμης ενέργειας ή ενδέχεται να του αφαιρεθεί το εν λόγω καθεστώς, αν η αξιολόγησή του είχε βασιστεί σε εσφαλμένες πληροφορίες που αποτέλεσαν καθοριστικό παράγοντα κατά την αξιολόγηση ή αν το έργο δεν είναι σύμφωνο με το ενωσιακό δίκαιο. Η Επιτροπή δημοσιεύει στον ιστότοπό της τον κατάλογο των επιλεγέντων διασυνοριακών έργων στον τομέα της ανανεώσιμης ενέργειας.

ΜΕΡΟΣ V – ΚΟΙΝΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΕΡΓΑ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΣΥΝΔΕΣΙΜΟΤΗΤΑΣ

1. Συνδεσιμότητα Gigabit *και 5G ή άλλη κινητή τεχνολογία αιχμής* για κοινωνικο-οικονομικούς κινητήριους μοχλούς

Οι δράσεις ιεραρχούνται κατά προτεραιότητα αφού ληφθεί υπόψη η λειτουργία των κοινωνικοοικονομικών παραγόντων, η συνάφεια των ψηφιακών υπηρεσιών και εφαρμογών που καθίστανται εφικτές με την παροχή βασικής συνδεσιμότητας, καθώς και τα ενδεχόμενα κοινωνικοοικονομικά οφέλη για πολίτες, επιχειρήσεις και τοπικές κοινότητες, συμπεριλαμβανομένων των ενδεχόμενων δευτερογενών συνεπειών όσον αφορά τη συνδεσιμότητα. Ο διαθέσιμος προϋπολογισμός κατανέμεται με γεωγραφικά ισόρροπο τρόπο μεταξύ των κρατών μελών.

Δίδεται προτεραιότητα σε δράσεις που συμβάλλουν στην:

- στη συνδεσιμότητα Gigabit για νοσοκομεία και ιατρικά κέντρα, σύμφωνα με τις προσπάθειες ψηφιοποίησης του συστήματος υγειονομικής περίθαλψης, με στόχο τη βελτίωση της ευημερίας των πολιτών της ΕΕ και την αλλαγή του τρόπου με τον οποίο παρέχονται στους ασθενείς οι υπηρεσίες υγείας και περίθαλψης¹.
- τη συνδεσιμότητα Gigabit για εκπαιδευτικά και ερευνητικά κέντρα, στο πλαίσιο των προσπαθειών *για διευκόλυνση της χρήσης, μεταξύ άλλων, πληροφορικής υψηλής ταχύτητας, εφαρμογών νέφους και μαζικών δεδομένων και* για γεφύρωση του χάσματος ψηφιακής υστέρησης και καινοτομίας στα εκπαιδευτικά συστήματα, ώστε να βελτιωθούν τα μαθησιακά αποτελέσματα, να ενισχυθεί η ισότητα και να βελτιωθεί η αποδοτικότητα².

¹ Βλ. επίσης COM(2018)0233 final - Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τη διευκόλυνση του ψηφιακού μετασχηματισμού του τομέα της υγείας και της περίθαλψης στην ψηφιακή ενιαία αγορά, την ισχυροποίηση των πολιτών και την ανάπτυξη μιας υγιέστερης κοινωνίας.

² Βλ. επίσης COM(2018)0022 final - Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με το σχέδιο δράσης για την ψηφιακή εκπαίδευση.

- **5G ή ασύρματη ευρυζωνική συνδεσιμότητα πολύ υψηλής χωρητικότητας για εκπαιδευτικά και ερευνητικά κέντρα, νοσοκομεία και ιατρικά κέντρα στο πλαίσιο των προσπαθειών για την παροχή αδιάλειπτης ασύρματης ευρυζωνικής κάλυψης 5G σε όλα τα αστικά κέντρα έως το 2025.**

2. Ασύρματη συνδεσιμότητα στις τοπικές κοινότητες

Οι δράσεις που αποσκοπούν στη δωρεάν και με ισότιμους όρους παροχή τοπικής ασύρματης συνδεσιμότητας σε κέντρα του τοπικού δημόσιου βίου, συμπεριλαμβανομένων υπαίθριων χώρων όπου έχει πρόσβαση το ευρύ κοινό, που διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στον δημόσιο βίο των τοπικών κοινοτήτων, υπόκεινται στους κάτωθι όρους ώστε να είναι επιλέξιμες για να λάβουν χρηματοδότηση:

- υλοποιούνται από φορέα του δημόσιου τομέα όπως αναφέρεται στην κατωτέρω παράγραφο, ο οποίος είναι σε θέση να σχεδιάσει και να επιβλέψει την εγκατάσταση, όπως επίσης και να εξασφαλίσει τουλάχιστον για μία τριετία τη χρηματοδότηση του κόστους λειτουργίας, τοπικών σημείων ασύρματης πρόσβασης σε κλειστούς ή υπαίθριους δημόσιους χώρους·
- βασίζονται σε ψηφιακά δίκτυα πολύ υψηλής χωρητικότητας που προσφέρουν στους χρήστες διαδικτυακή εμπειρία υψηλής ποιότητας η οποία:
- είναι δωρεάν και χωρίς όρους που εισάγουν διακρίσεις, εύκολα προσβάσιμη και προστατευμένη, και χρησιμοποιεί τον πιο πρόσφατο και τον βέλτιστο διαθέσιμο εξοπλισμό, κατάλληλο για την παροχή συνδεσιμότητας υψηλής ταχύτητας στους χρήστες· και
- υποστηρίζει την **ίση** πρόσβαση σε καινοτόμες ψηφιακές υπηρεσίες·
- χρησιμοποιούν την κοινή οπτική ταυτότητα, **που είναι διαθέσιμη σε πολλές γλώσσες** και θα παρασχεθεί από την Επιτροπή, και παρέχουν συνδέσεις με σχετικά επιγραμμικά εργαλεία·
- παρέχουν τη δέσμευση ότι θα προμηθεύσουν τον απαραίτητο εξοπλισμό και/ή τις σχετικές υπηρεσίες εγκατάστασης σύμφωνα με το εφαρμοστέο δίκαιο για να διασφαλίσουν ότι τα έργα δεν προκαλούν αδικαιολόγητες στρεβλώσεις του ανταγωνισμού.

Η οικονομική συνδρομή διατίθεται σε φορείς του δημόσιου τομέα υπό την έννοια του άρθρου 3 σημείο 1) της οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹ που αναλαμβάνουν την παροχή, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, δωρεάν και χωρίς όρους που εισάγουν διακρίσεις, τοπικής ασύρματης συνδεσιμότητας

¹ Οδηγία (ΕΕ) 2016/2102 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Οκτωβρίου 2016, για την προσβασιμότητα των ιστοτόπων και των εφαρμογών για φορητές συσκευές των οργανισμών του δημόσιου τομέα (ΕΕ L 327 της 2.12.2016, σ. 1).

με την εγκατάσταση τοπικών σημείων ασύρματης πρόσβασης.

Οι χρηματοδοτούμενες δράσεις δεν αναπαράγουν υφιστάμενες ιδιωτικές ή δημόσιες δωρεάν προσφορές με παρόμοια χαρακτηριστικά, συμπεριλαμβανομένης της ποιότητας, στον ίδιο δημόσιο χώρο.

Ο διαθέσιμος προϋπολογισμός κατανέμεται με γεωγραφικά ισόρροπο τρόπο μεταξύ των κρατών μελών.

3. Ενδεικτικός κατάλογος διαδρόμων 5G και διασυνοριακών συνδέσεων επιλέξιμων για χρηματοδότηση

Σύμφωνα με τους στόχους της κοινωνίας των Gigabit που ορίζονται από την Επιτροπή για να διασφαλιστεί ότι οι μείζονες επίγειες διαδρομές μεταφορών έχουν αδιάλειπτη κάλυψη 5G έως το 2025¹, οι δράσεις υλοποίησης αδιάλειπτης κάλυψης με συστήματα 5G σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 4 στοιχείο γ) περιλαμβάνει, ως πρώτο βήμα, δράσεις στα διασυνοριακά τμήματα πειραματικής εφαρμογής συνδεδεμένης και αυτοματοποιημένης κινητικότητας², και, ως δεύτερο βήμα, δράσεις σε εκτενέστερα τμήματα με σκοπό την ευρύτερης κλίμακας εγκατάσταση συνδεδεμένης και αυτοματοποιημένης κινητικότητας κατά μήκος των διαδρόμων, όπως αναφέρεται στον πίνακα που ακολουθεί (ενδεικτικός κατάλογος). Οι διάδρομοι του ΔΕΔ-Μ χρησιμοποιούνται ως βάση προς τον σκοπό αυτό, αλλά η εγκατάσταση του 5G δεν περιορίζεται κατ' ανάγκην στον εν λόγω διαδρόμους³.

Διάδρομος κεντρικού δικτύου «Ατλαντικός»

Διασυνοριακά τμήματα για πειραματικής εφαρμογή της συνδεδεμένης και αυτοματοποιημένης κινητικότητας	Porto-Vigo and Merida-Evora
	<i>Azores/Madeira Islands - Lisbon - Paris - Amsterdam - Frankfurt</i>
	<i>Aveiro - Salamanca</i>
Πιο εκτεταμένο τμήμα για ευρύτερης κλίμακας εγκατάσταση της συνδεδεμένης και αυτοματοποιημένης κινητικότητας	Metz – Paris - Bordeaux – Bilbao – Vigo – Porto – Lisbon
	– Bilbao – Madrid – Lisbon

Διάδρομος κεντρικού δικτύου «Βαλτική – Αδριατική»

Διασυνοριακά τμήματα για πειραματικής εφαρμογή της συνδεδεμένης και αυτοματοποιημένης κινητικότητας	-
Πιο εκτεταμένο τμήμα για ευρύτερης κλίμακας εγκατάσταση της συνδεδεμένης και αυτοματοποιημένης κινητικότητας	Gdansk – Warsaw – Brno – Vienna – Graz – Ljubljana – Trieste

¹ Συνδεσιμότητα για ανταγωνιστική ψηφιακή ενιαία αγορά – Προς μια ευρωπαϊκή κοινωνία των Gigabit - COM(2016)0587.

² Συνδεδεμένη και αυτοματοποιημένη κινητικότητα.

³ Τα τμήματα με πλάγιους χαρακτήρες βρίσκονται εκτός των διαδρόμων του κεντρικού δικτύου ΔΕΔ-Μ, αλλά περιλαμβάνονται στους διαδρόμους 5G.

Διάδρομος κεντρικού δικτύου «Μεσόγειος»	
Διασυνοριακά τμήματα για πειραματικής εφαρμογή της συνδεδεμένης και αυτοματοποιημένης κινητικότητας	- <i>Υποβρύχια καλωδιακά δίκτυα Lisbon – Marseille – Milan</i>
Πιο εκτεταμένο τμήμα για ευρύτερης κλίμακας εγκατάσταση της συνδεδεμένης και αυτοματοποιημένης κινητικότητας	Budapest – Zagreb – Ljubljana / Rijeka / Split

Διάδρομος κεντρικού δικτύου «Βόρεια Θάλασσα – Βαλτική»	
Διασυνοριακά τμήματα για πειραματικής εφαρμογή της συνδεδεμένης και αυτοματοποιημένης κινητικότητας	Διάδρομος Βαλτικής (θα προσδιοριστεί)
Πιο εκτεταμένο τμήμα για ευρύτερης κλίμακας εγκατάσταση της συνδεδεμένης και αυτοματοποιημένης κινητικότητας	Tallinn – Kaunas

Διάδρομος κεντρικού δικτύου «Βόρεια Θάλασσα – Μεσόγειος»	
Διασυνοριακά τμήματα για πειραματικής εφαρμογή της συνδεδεμένης και αυτοματοποιημένης κινητικότητας	Metz-Merzig-Luxembourg Rotterdam-Antwerp-Eindhoven
Πιο εκτεταμένο τμήμα για ευρύτερης κλίμακας εγκατάσταση της συνδεδεμένης και αυτοματοποιημένης κινητικότητας	Amsterdam - Rotterdam – Breda – Lille – Paris Brussels – Metz – Basel Mulhouse – Lyon – Marseille

Διάδρομος κεντρικού δικτύου «Ανατολή/Ανατολική Μεσόγειος»	
Διασυνοριακά τμήματα για πειραματικής εφαρμογή της συνδεδεμένης και αυτοματοποιημένης κινητικότητας	Sofia – Θεσσαλονίκη – Belgrade
Πιο εκτεταμένο τμήμα για ευρύτερης κλίμακας εγκατάσταση της συνδεδεμένης και αυτοματοποιημένης κινητικότητας	Berlin – Prague – Brno – Bratislava Timisoara – Sofia – τουρκική μεθόριος -Sofia – Θεσσαλονίκη – Αθήνα

Διάδρομος κεντρικού δικτύου «Ρήνος – Άλπεις»	
Διασυνοριακά τμήματα για πειραματικής εφαρμογή της συνδεδεμένης και αυτοματοποιημένης κινητικότητας	Bologna-Innsbruck-München (διάδρομος Brenner)
Πιο εκτεταμένο τμήμα για ευρύτερης κλίμακας εγκατάσταση της συνδεδεμένης και αυτοματοποιημένης κινητικότητας	Rotterdam – Oberhausen – Frankfurt (M) Basel – Milan – Genova

Διάδρομος κεντρικού δικτύου «Ρήνος – Δούναβης»	
Διασυνοριακά τμήματα για πειραματικής	<i>Munchen - Salzburg</i>

εφαρμογή της συνδεδεμένης και αυτοματοποιημένης κινητικότητας	
Πιο εκτεταμένο τμήμα για ευρύτερης κλίμακας εγκατάσταση της συνδεδεμένης και αυτοματοποιημένης κινητικότητας	Frankfurt (M) – Passau – Vienna – Budapest – Bucharest – <i>Iasi</i> /Constanta Karlsruhe – München – Salzburg – Wels Frankfurt (M) – Strasbourg
Διάδρομος κεντρικού δικτύου «Σκανδιναβία – Μεσόγειος»	
Διασυνοριακά τμήματα για πειραματικής εφαρμογή της συνδεδεμένης και αυτοματοποιημένης κινητικότητας	Oulu-Tromsø <i>Oslo- Stockholm-Helsinki</i>
Πιο εκτεταμένο τμήμα για ευρύτερης κλίμακας εγκατάσταση της συνδεδεμένης και αυτοματοποιημένης κινητικότητας	Turku – Helsinki –ρωσική μεθόριος Stockholm / Oslo – Malmo Malmo – Copenhagen – Hamburg – Würzburg Nürnberg – München – Verona Rosenheim – Bologna – Napoli – Catania – Palermo Napoli – Bari – Taranto